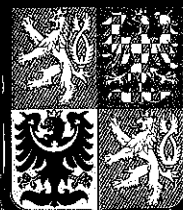

NEJVYŠŠÍ
SOUD
ČESKÉ
REPUBLIKY

4/2001

ročník
LIII

Orac

SBÍRKA SOUDNÍCH ROZHODNUTÍ A STANOVISEK

OBSAH:

Rozhodnutí ve věcech trestních

Obnova řízení	č. 17
Odměna ustanoveného obhájce	č. 19
Vazba	č. 16
Vazba	č. 18
Výkon rozsudku cizozemského soudu	č. 20

Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Dovolání	č. 27
Dovolání – Výkon rozhodnutí	č. 28
Dražba	č. 25
Odvolání	č. 29
Řízení před soudem	č. 30
Řízení před soudem	č. 31
Řízení před soudem	č. 32
Stavba	č. 26

Soudce, který rozhoduje ve smyslu § 69 odst. 5, 6 tr. ř. o vazbě zatčeného obviněného, splní svou zákonnou povinnost, vyrozumí-li obhájce obviněného o přesné době a místě konání výslechu telefonicky, a to i v případě, že se tak stane, nebyl-li obhájce telefonicky zastížen, zanecháním vzkazu na záznamovém zařízení v sídle advokátní kanceláře obhájce.

(Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 2. 12. 1999 sp. zn. 4 To 1012/99)

Krajský soud v Českých Budějovicích zamítl stížnost obžalovaného J. S. proti usnesení Okresního soudu ve Strakoniciích ze dne 13. 11. 1999 sp. zn. 3 T 332/98.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením Okresního soudu ve Strakoniciích ze dne 13. 11. 1999 sp. zn. 3 T 332/98 byl obžalovaný J. S., zatčený dne 12. 11. 1999 v 16.00 hod., vzat do vazby podle § 69 odst. 5, 6 tr. ř. z důvodu uvedeného v § 67 odst. 1 písm. a) tr. ř.

Proti tomuto usnesení podal obžalovaný včas stížnost, kterou posléze odůvodnil jeden z jeho zvolených obhájců, Mgr. F. P. Zdůraznil v ní, že dne 20. 1. 1999 neodjížděl do zahraničí, aby se vyhnul trestnímu stíhání, ale za účelem práce a výdělku. Do České republiky se měl vrátit do 20. 3. 1999. Měl platný cestovní pas a orgány činnými v trestním řízení neměl stanovena žádná omezení. Předpokládal, že se vrátí dostatečně včas, aby se mohl zúčastnit hlavního líčení, které ostatně bylo nařízeno až na 11. 3. 1999. Se svými obhájci byl v pravidelném telefonickém kontaktu zhruba od poloviny srpna 1999, byť pravý důvod svého pobytu v Nizozemí jim uvedl až později. Tvrzení o snaze vydělat v zahraničí peníze a začít splácet dluh vůči organizaci T. doložil korespondencí svého obhájce se zástupci jmenované organizace a pokladní složenkou vystavenou K. bankou dne 17. 9. 1999 a potvrzující úhradu částky 100 000 Kč ve prospěch věřitele.

Obžalovaný v podané stížnosti rovněž vytknul okresnímu soudu, že existenci tzv. útěkové vazby odůvodnil skutečnostmi, které nemohou mít žádný význam pro takové rozhodnutí. Šlo o jeho odmítnutí převzít sdělení obvinění, o jeho odmítnutí na počátku přípravného řízení vypovídat, o popírání trestné činnosti apod. Tehdy totiž využil svého zákonného práva a hájil se způsobem, který mu zákon umožňuje. Za stejně problematickou považuje argumentaci okresního soudu ohledně jakýchsi reálných předpokladů, že mu bude sděleno obvinění též pro trestný čin podle § 185 tr. zák. Za nesprávnou považuje i argumentaci jeho dřívějším odsouzením ze dne 22. 4. 1996 k podmíněnému trestu odnětí svobody, neboť trestné činnosti, pro kterou je nyní stíhán, se měl dopustit v roce 1994, nikoliv tedy ve zkušební době podmíněného odsouzení.

Domnívá se tudíž, že důvody vazby podle § 67 odst. 1 písm. a) tr. ř. dány nejsou a měl by být propuštěn na svobodu. V závěru písemné stížnosti obžalovaný ještě poznamenal, že na počátku výslechu dne 13. 11. 1999 mu bylo soudkyní stručně oznámeno, že obhájci byli o jednání soudu vyrozuměni, ale nedostavili se. Následně se dozvěděl, že obhájci byli telefonicky vyrozuměni až 13. 11. 1999 (v sobotu) dopoledne na telefonní záznamník v sídle advokátní kanceláře. Takovým postupem se cítí velmi výrazně zkrácen ve svém právu na obhajobu.

Krajský soud v Českých Budějovicích podle § 147 odst. 1 tr. ř. přezkoumal napadené usnesení i řízení jemu předcházející, nedospěl však k závěru, že by stížnost obžalovaného byla důvodná.

Přesto, že obžalovaný poukázal na údajné procesní pochybení okresního soudu až v samotném závěru podané stížnosti, považuje stížnostní soud za nutné vyjádřit se k této námitce hned v úvodu tohoto odůvodnění. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že soudkyně okresního soudu po realizaci dříve vydaného příkazu k zatčení obžalovaného musela postupovat podle § 69 odst. 5, 6 tr. ř. a podle § 27 instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 23. 3. 1998 čj. 1100/98-OOD, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy.

Podle § 69 odst. 5 tr. ř. soudce, jemuž byl obviněný dodán, musí obviněného neprodleně vyslechnout, rozhodnout o vazbě a rozhodnutí oznámit obviněnému do 24 hodin od doby, kdy mu byl obviněný dodán. Nestane-li se tak, musí být obviněný propuštěn na svobodu. Obviněný má právo požadovat, aby obhájce byl přítomen při jeho výslechu, pokud je v uvedené lhůtě dosažitelný.

Podle ustanovení § 27 odst. 2 shora citované instrukce MS v případě, že si obviněný zvolil obhájce a zároveň o účast obhájce požádal, vyrozumí soudce telefonicky o přesné době a místě konání výslechu neprodleně i obhájce. Nebyl-li obhájce telefonicky zastížen, ponechá mu vzkaz prostřednictvím dospělé osoby nebo záznamového zařízení telefonní stanice na pracovišti nebo v bydlišti obhájce. O kontaktu s obhájcem, zanechaném vzkazu, případně o marném pokusu o telefonické spojení učiní vždy záznam do spisu.

Z uvedené (zkrácené) citace zákona a navazující instrukce je zřejmé, že soudce musí takové rozhodnutí, jakož i všechny úkony s ním související učinit v poměrně krátké lhůtě 24 hodin od doby, kdy mu byl obviněný dodán. V této trestní věci to bylo komplikováno i tím, že dne 13. 11. 1999 byla sobota, tedy den pracovního volna.

Zřejmé při vědomí této možné komplikace soudkyně okresního soudu s předstihem již dne 8. 11. 1999 zaslala oběma obhájcům, které si již předtím obžalovaný zvolil, vyrozumění o tom, že provedení výslechu obžalovaného lze očekávat 12. 11. 1999 v odpoledních hodinách či 13. 11. 1999 v dopoledních hodinách. Stalo se tak bezprostředně poté, co byla policejními orgány vyrozuměna, že obžalovaný J. S. bude v odpoledních hodinách dne 12. 11. 1999 vyhoštěn z Nizozemského království zpět do České republiky. Z doručenek založených ve spise lze zjistit, že toto vyrozumění bylo oběma obhájcům obžalovaného doručeno dne 9. 11. 1999.

O tom, že obžalovaný J. S. byl zatčen policejními orgány dne 12. 11. 1999 v 16.00 hod., se soudkyně okresního soudu dozvěděla telefonicky v 16.15 hodin uvedeného dne, jak je zřejmé z úředního záznamu založeného ve spise. Není důvod pochybovat o dalším obsahu tohoto záznamu, že v 16.28 hodin byl oběma obhájcům zanechán telefonický vzkaz na telefonním záznamníku, že výslech obžalovaného se bude konat 13. 11. 1999 v 10.00 hodin v budově Okresního soudu ve Strakonících.

Krajský soud je proto přesvědčen, že soudkyně okresního soudu, která o vzetí obžalovaného do vazby rozhodovala podle § 69 odst. 5, 6 tr. ř., splnila povinnosti, které jí ukládají citované právní předpisy, takže z procesního hlediska jí nelze činit žádné výtky. Proto ani nelze přisvědčit argumentaci obžalovaného v závěrečné části jeho stížnosti. Soudkyně před rozhodnutím o vazbě obžalovaného učinila dokonce víc, než bylo její povinností, jak je zřejmé z popsaného jejího postupu. Z protokolu o výslechu obžalovaného totiž není zřejmé, že by obžalovaný o účast obhájce vůbec požádal. O správnosti obsahu protokolu přitom není důvod pochybovat, neboť byl podepsán soudkyní, zapisovatelkou i obžalovaným.

Napadené usnesení je třeba považovat i z věcného hlediska za správné a zákonné, byť se krajský soud nemohl bezezbytku ztotožnit se všemi argumentačními důvody uvedenými okresním soudem.

Z obsahu spisu je však mimo jakoukoliv pochybnost zjištěno, že obžalovaný J. S. je stíhán v souladu s trestním řádem pro poměrně závažný trestný čin podvodu podle ustanovení § 250 odst. 1, 3 písm. b) trestního zákona, jehož se měl dopustit v přesně nezjištěné době v měsících srpnu až září 1994 podvodným vylákáním, odebráním a nezaplacením zboží v celkové hodnotě 568 104 Kč ke škodě organizace T. se sídlem v B. Ačkoliv obžalovaný popírá podvodný úmysl, existuje důvodné podezření, že se uvedeného skutku a trestného činu dopustil. Bude však samozřejmě předmětem dalšího řízení a v něm prováděného dokazování potvrdit či vyvrátit opodstatněnost takového podezření.

Při rozhodování o vzetí obžalovaného do vazby musel okresní soud přihlédnout i k tomu, jak se obžalovaný v průběhu trestního stíhání (zejména po skončení přípravného řízení a podání obžaloby) fakticky choval. V tomto směru bylo zjištěno, že okresní státní zástupce podal u okresního soudu obžalobu dne 28. 12. 1998. Stalo se tak asi tři měsíce poté, co obžalovanému byl předložen k prostudování vyšetřovací spis a co si jej s jedním ze svých obhájců dne 29. 9. 1998 prostudoval. Obžalovaný tedy již v průběhu IV. čtvrtletí roku 1998 musel počítat s tím, že na něho bude podána obžaloba a případně i nařízeno hlavní líčení.

Pokud za této situace obžalovaný dne 20. 1. 1999 odcestoval do zahraničí, kde se chtěl zdržovat po dobu dvou měsíců, aniž to oznámil některému z orgánů činných v trestním řízení, musel počítat s tím, že se stane pro ně nedosažitelným a zavdává třeba i příčinu k úvaze o existenci vazebního důvodu podle § 67 odst. 1 písm. a) tr. ř. Nakonec se tak stalo, byť k prodloužení pobytu obžalovaného v cizině došlo zřejmě a jen v důsledku jeho vazebního stíhání nizozemskými orgány.

Obžalovaný však o sobě nepodal po dlouhé měsíce pravdivou informaci ani tehdy, když byl uvedenými orgány v cizině trestně stíhán. Dokonce i svým obhájcům, jimž se údajně ozval až v létě 1999, měl telefonicky tvrdit, že je v cizině obchodně a že se do České republiky vrátí počátkem roku 2000. Orgánům činným v trestním řízení, tedy ani okresnímu soudu, nesdělil adresu svého přechodného pobytu; okresnímu soudu se dlouhé měsíce nedařilo vypátrat pobyt obžalovaného ani prostřednictvím policejních orgánů, a pokud ve druhé polovině roku 1999 určité informace v tomto směru soud získal, stalo se tak víceméně náhodou a bez přičinění obžalovaného.

Za této situace je třeba považovat za správnou a zákonnou úvahu okresního soudu, že existuje reálná obava, že obžalovaný uprchne nebo se bude skrývat, aby se tak trestnímu stíhání vyhnul, zejména za situace, kdy se dlouhodobě nezdržoval v místě svého bydliště, nepodával o sobě zprávy a hrozí mu relativně vysoký trest (v trestní sazbě od 2 do 8 let).

Při zvažování vazebních důvodů okresní soud nemohl ponechat bez povšimnutí ani to, že obžalovaný J. S. svým nedostavováním se k soudu způsobil obdobné problémy již ve věci 3 T 409/95 Okresního soudu v Českých Budějovicích, kde byl usnesením ze dne 4. 4. 1998 nakonec vzat do vazby rovněž z důvodu uvedeného v § 67 písm. a) tr. ř. I z toho je zřejmé, že obžalovaný v tomto směru měl zkušenosti s orgány trestního postihu a musel si být vědom, že mu vazba znovu může reálně hrozit, pokud se bude trestnímu stíhání vyhýbat. Toho si obžalovaný musel být vědom tím spíše, že se nacházel ve zkušební době podmíněného odsouzení ve věci 6 T 61/96 Obvodního soudu pro Prahu 1 (podle opisu rejstříku trestů mu zkušební doba končí až 29. 4. 2001).

Z těchto podstatných důvodů krajský soud považoval napadené usnesení za správné a zákonné, zvláště když v souladu s listinnými důkazy i výpovědí obžalovaného byl správně stanoven i počátek vazby, který má význam pro počítání vazební lhůty. Pak ovšem musel postupovat podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. a stížnost obžalovaného jako nedůvodnou zamítnout.

Na druhé straně je třeba uvést, že krajský soud se přes uvedené rozhodnutí bezezbytku neztotožnil s argumentací okresního soudu rozvedenou v odůvodnění napadeného usnesení. V tomto směru přisvědčil podané stížnosti v tom, že při rozhodování o existenci důvodů tzv. útekové vazby nelze argumentovat tím, že obžalovaný odmítl převzít sdělení obvinění, že na počátku přípravného řízení odmítl vypovídat a že při pozdější výpovědi spáchání úmyslného deliktu popřel. Obžalovaný totiž takovým přístupem k věci využil svých zákonných práv a hájil se způsobem, který mu zákon umožňuje.

Za obdobně nesprávnou považuje krajský soud i argumentaci okresního soudu o existenci reálných předpokladů, na základě nichž pravděpodobně bude obžalovanému sděleno obvinění též pro trestný čin podle § 185 tr. zák. Musí tomu tak být už proto, že ve spisovém materiálu není založen žádný důkaz o tom, že obžalovanému pro další delikt již bylo obvinění sděleno. Pouhou informací policejních orgánů, že tomu tak zřejmě bude, nelze považovat za rozhodnou.

Na závěr je třeba uvést, že vazební důvod podle § 67 odst. 1 písm. a) tr. ř. lze nahradit instituty uvedenými v § 73 a § 73a tr. ř. (ať už jednotlivě nebo v jejich vzájemné kombinaci). Trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 3 písm. b) tr. zák., pro který je obžalovaný v této věci trestně stíhán, není z použití těchto institutů vyloučen, a to ani v případě peněžité záruky. Obžalovaný ani jiná osoba však dosud žádnou nabídku v tomto směru neučinili, proto se ani stížnostní soud v době svého rozhodování nemohl reálně zabývat aplikací některého z těchto institutů.

Věcná příslušnost soudu k rozhodnutí o návrhu na povolení obnovy řízení ve věcech, které skončily pravomocným usnesením státního zástupce nebo vyšetřovatele o zastavení trestního stíhání (§ 281 odst. 1 tr. ř.), se řídí zásadně podle právní kvalifikace skutku v době zastavení trestního stíhání, tj. podle kvalifikace uvedené v usnesení o zastavení trestního stíhání. Pokud však návrh na povolení obnovy řízení obsahuje nové skutečnosti nebo důkazy, které by mohly odůvodnit jiné závěry o právním posouzení skutku, je třeba posuzovat věcnou příslušnost soudu podle nové právní kvalifikace.

(Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 3. 2000 sp. zn. 4 To 250/2000)

Krajský soud v Českých Budějovicích zamítl stížnost podezřelého J. K. proti usnesení Okresního soudu ve Strakoniciích ze dne 7. 2. 2000 sp. zn. Nt 401/2000.

Z odůvodnění:

Okresní státní zástupce ve Strakoniciích podal u Okresního soudu ve Strakoniciích návrh na povolení obnovy řízení v trestní věci podezřelého Ing. J. K. Uvedl v něm, že po zastavení původního trestního stíhání tohoto podezřelého, které proti němu bylo vedeno pro trestné činy zpronevěry podle § 248 odst. 1, 3 písm. c) tr. zák. a podvodu podle § 250 odst. 1, 3 písm. b) tr. zák., jichž se měl dopustit v letech 1996 a 1997, bylo zjištěno, že Ing. J. K. se ve stejném období měl dopustit dalších útoků proti majetku, přičemž tyto útoky by bylo třeba považovat za dílčí útoky pokračujícího trestného činu podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák. Trestnímu stíhání podezřelého však zatím brání právě pravomocná usnesení vyšetřovatele o zastavení trestního stíhání pro dříve stíhané skutky a trestné činy. Okresní státní zástupce proto navrhl, aby Okresní soud ve Strakoniciích podle § 284 odst. 1 tr. ř. návrhu vyhověl a obnovu po zrušení zmíněných usnesení povolil.

Okresní soud ve Strakoniciích napadeným usnesením ze dne 7. 2. 2000 sp. zn. Nt 401/2000 podle § 188 odst. 1 písm. a) tr. ř. postoupil věc Krajskému soudu v Českých Budějovicích jako soudu věcně příslušnému. V odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedl, že ve smyslu § 281 odst. 1 tr. ř. není dána jeho příslušnost. Podle citovaného ustanovení totiž o návrhu na povolení obnovy řízení rozhoduje soud, který by byl příslušný rozhodovat o obžalobě.

Tim by měl být podle názoru okresního soudu již Krajský soud v Českých Budějovicích, neboť Ing. J. K. je podezřelý ze spáchání celkem třiceti devíti dalších útoků proti majetku, jimiž měl způsobit škodu v celkové výši nejméně 2 600 000 Kč. Taková výše škody by již odůvodňovala právní kvalifikaci pro krajský soud jako soud prvního stupně.

Proti tomuto usnesení podal Ing. J. K. včas stížnost, ve které uvedl, že se závěry obsaženými v napadeném usnesení nesouhlasí a že podrobné odůvodnění vypracuje jeho obhájce. Do doby rozhodování stížnostního soudu však bližší odůvodnění podané stížnosti soud k dispozici neměl.

Krajský soud v Českých Budějovicích přezkoumal napadené usnesení i řízení jemu předcházející a dospěl k závěru, že stížnost Ing. J. K. není důvodná.

Okresní soud před rozhodnutím o podaném návrhu na povolení obnovy řízení správně zvažoval, zda je soudem pro takové rozhodnutí příslušným. Správně vycházel z ustanovení § 281 odst. 1 tr. ř., podle něhož o návrhu na povolení obnovy řízení, které skončilo pravomocným usnesením státního zástupce nebo vyšetřovatele o zastavení trestního stíhání, rozhoduje soud, který by byl příslušný rozhodovat o obžalobě. Věcná příslušnost soudu k rozhodnutí o návrhu na povolení obnovy řízení ve věcech, které skončily pravomocným usnesením státního zástupce nebo vyšetřovatele o zastavení trestního stíhání, se podle uvedeného ustanovení trestního řádu řídí zásadně podle právní kvalifikace skutku v době zastavení trestního stíhání, tj. podle kvalifikace uvedené v usnesení o zastavení trestního stíhání. Pokud však návrh na povolení obnovy řízení obsahuje nové skutečnosti nebo důkazy, které by mohly odůvodnit jiné závěry o právním posouzení skutku, je třeba posuzovat věcnou příslušnost soudu podle nové právní kvalifikace. V obžalobě, která by teprve měla být podána pro veškerou trestnou činnost, z níž je Ing. J. K. podezřelý, je právě s ohledem na nové skutečnosti a důkazy odůvodněno právní posouzení natolik závažné, že by z hlediska věcné příslušnosti podle § 17 tr. ř. byl pro projednání věci příslušný krajský soud jako soud prvního stupně. Takový výklad ustanovení § 281 odst. 1 tr. ř. týkající se příslušnosti soudu rozhodujícího o povolení obnovy řízení, které skončilo pravomocným usnesením státního zástupce nebo vyšetřovatele o zastavení trestního stíhání, je v souladu i s ustanovením § 281 odst. 3 tr. ř., v němž je upravena možnost projednání návrhu na povolení obnovy řízení krajským soudem, třebaže ve věci v prvním stupni rozhodoval okresní soud.

Z těchto podstatných důvodů je i stížnostní soud přesvědčen, že o podaném návrhu na povolení obnovy řízení v dané věci je příslušný rozhodovat podle § 281 odst. 1 tr. ř. Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud prvního stupně. Proto také podanou stížnost Ing. J. K. jako nedůvodnou podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítl.

Trestní řád nemá ustanovení o tom, že by ze zdravotních důvodů mohla či dokonce musela být obviněná osoba propuštěna z vazby. Vazba nepřichází z takových důvodů v úvahu jen tehdy, je-li stav obviněného takový, že odpadají obavy, že by mohl jednat tak, jak to předpokládá ustanovení § 67 odst. 1 písm. a), b), c) tr. ř. (např. tehdy, kdy by byl trvale upoután na lůžku a nemohl ani komunikovat).

Nevylučuje-li zdravotní stav obviněného, aby se choval tak, jak to předpokládá ustanovení § 67 odst. 1 písm. a), b), c) tr. ř., a vazbu nelze nahradit zákonem předpokládaným způsobem (např. peněžitou zárukou, slibem a pod.), je povinností státu zajistit účel trestního řízení omezením osobní svobody obviněného vazbou, a to i při zvýšených obtížích či finančních nákladech, a povinností věznic (Vězeňské služby České republiky) zajistit náležitě léčení obviněného.

(Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 7. 2000 sp. zn. 8 To 359/2000)

Krajský soud v Plzni zamítl stížnost obviněného F. K. proti usnesení Okresního soudu v Chebu ze dne 24. 6. 2000 sp. zn. 1 Nt 77/2000.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením Okresního soudu v Chebu ze dne 24. 6. 2000 sp. zn. 1 Nt 77/2000 byl obviněný F. K. vzat podle § 68 a § 77 odst. 2 tr. ř. do vazby z důvodů uvedených v § 67 odst. 1 písm. b), c) tr. ř. Jmenovanému bylo dne 22. 6. 2000 sděleno obvinění z trestného činu ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1 tr. zák., jehož se měl dopustit dne 20. 6. 2000 tím, že dřevěnou tyčí napadl poškozenou A. K. a způsobil jí vážná zranění. Podle názoru okresního soudu přichází v úvahu i použití ustanovení o zvlášť nebezpečné recidivě ve smyslu § 41 tr. zák. Nicméně soud prvního stupně neshledal důvod pro vzetí obviněného do vazby s ohledem na ustanovení § 67 odst. 1 písm. a) tr. ř., neboť se jedná o těžce nemocnou osobu, která je odkázána na častou lékařskou pomoc a zejména invalidní důchod, který musí přijímat osobně. Protože však obviněný ještě před příjezdem záchrané služby nabádal poškozenou, svoji družku, aby za pachatele svého napadení označila někoho jiného, shledává soudce okresního soudu důvod vazby koluzní ve smyslu § 67 odst. 1 písm. b) tr. ř. U obviněného pak byl shledán i důvod vazby předstížené ve smyslu § 67 odst. 1 písm. c) tr. ř., a to s ohledem na opakované útoky obviněného ve vztahu k poškozené a zejména na jeho kriminální minulost. Jsou zde odůvodněny obavy především z toho, že by v útocích, zejména násilných, pokračoval a takto trestné činy ublížení na zdraví či vydírání opakoval. Z uvedených důvodů také byl obviněný vzat do vazby.

Proti tomuto usnesení podal obviněný F. K. ihned po jeho vyhlášení stížnost, kterou později odůvodnil prostřednictvím své obhájkyne. Ke zjištěným důvodům vazby

koluzní namítá, že poškozená již byla jako svědkyně po sdělení obvinění a v přítomnosti obhájkyne vyslechnuta, tudíž z procesního hlediska nemůže být dán tento důvod vazby. I kdyby teoreticky bylo možno uvažovat o nějakém ovlivňování svědkyně, je nutno poukázat na ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř., v rámci kterého je soud povinen hodnotit provedené důkazy. Možné ovlivňování jiných osob nepřichází v úvahu, neboť žádné jiné osoby se u vlastního napadení poškozené nenacházely. Podle názoru obviněného není dán ani důvod vazby předstížené, když obviněný popírá, že by zranění poškozené způsobil právě on. V samotném tvrzení poškozené jsou takové rozpory, které naznačují, že ke skutku mohlo dojít za zcela jiných okolností, než jak dosud poškozená tvrdí. Jde zejména o časové nesrovnalosti, jakož i o rozdílná tvrzení obviněného i poškozené o tom, kde a kdy se v kritický den oba nacházeli. Samotné chování poškozené před kritikou událostí však nenasvědčovalo tomu, že by se obviněnému chtěla vyhybat či z něj měla mít strach. Obviněný rovněž namítá, že dosud nebylo ověřováno jeho tvrzení, kde se v kritickou dobu nacházel, a nebylo prověřováno jím uplatněné alibi. Je rovněž toho názoru, že soudce si před rozhodnutím o vazbě měl vyžádat stanovisko ošetřujícího lékaře z onkologického oddělení Nemocnice v Ch. k posouzení, zda obviněný je vůbec schopen výkonu vazby s ohledem na nevyléčitelné závažné onemocnění a zda by vůbec bylo možno ve věznici zajistit příslušnou potřebnou a nezbytně nutnou lékařskou péči. Pokud by tato zpráva byla negativní, pak by bylo samozřejmě vyloučeno, aby vazbu vykonával. Žádné zajišťovací opatření totiž nelze vykonávat v případě, že by byl ohrožen život či zdraví obviněného. Proto obviněný navrhuje, aby krajský soud zrušil napadené usnesení a věc vrátil Okresnímu soudu v Chebu k novému rozhodnutí, případně po vyžádání příslušných zpráv sám rozhodl tak, že se obviněný z vazby propouští.

Krajský soud v Plzni přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení, jakož i v řízení, které mu předcházelo, a dospěl k těmto závěrům:

Předně je nutno konstatovat, že okresní soud postupoval procesně bezvadným způsobem, když v zákonné lhůtě rozhodoval po výsledku obviněného o návrhu okresního státního zástupce na vzetí jmenovaného do vazby. V odůvodnění napadeného usnesení také podrobně a přesvědčivě rozvedl, ze kterých skutečností dovedl splnění zákonných podmínek pro vzetí obviněného F. K. do vazby z důvodů uvedených v § 67 odst. 1 písm. b), c) tr. ř. Závěry okresního soudu v daném směru považuje stížnostní soud za správné, plně odpovídající dosud shromážděným důkazům. Pro stručnost lze proto odkázat na odůvodnění napadeného usnesení.

K námitkám obviněného je třeba uvést následující. Rozhodně nelze souhlasit s názorem, že v případě procesně perfektně provedeného výsledku poškozené v přípravném řízení již odpadá možnost držet obviněného ve vazbě koluzní. Obviněný v projednávaném případě i v případě, na který poukazuje v odůvodnění napadeného usnesení okresní soud, prokázal, že se nezastaví ani před ovlivňováním svědků. Přihlédne-li se k této skutečnosti, jakož i k násilnému charakteru zvláště závažné úmyslné trestné činnosti, pro kterou je v současné době stíhán a v minulosti byl také od-

souzen, lze považovat vzetí obviněného do vazby z důvodu uvedeného v ustanovení § 67 odst. 1 písm. b) tr. ř. za plně odůvodněné. Konečně i sám obviněný v podané stížnosti namítá, že bude nutno ještě prověřovat jeho alibi výsledkem dalších svědků, a ty by jmenovaný mohl ovlivňovat tak, aby vypovídali v jeho prospěch.

K údajné neexistenci důvodů vazby předstížené je třeba říci, že není rozhodující to, zda obviněný trestnou činnost popírá, ani to, že ve výpovědi poškozené se objevují dílčí rozpory. Konečně z úředního záznamu ze dne 22. 6. 2000 vyplývá, že poškozená bezprostředně po činu dokázala časově vymezit dobu útoku na svoji osobu. Neměla-li poškozená výraznou obavu z obviněného v době, kdy s ním odešla na místo činu, pak po samotném činu nepochybně takovou obavu již má a tuto obavu samozřejmě také správně sdílí okresní soud.

Ze spisového materiálu předloženého soudci spolu s návrhem na vzetí obviněného do vazby dostatečně vyplynulo, že dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že skutek, pro který bylo sděleno obvinění, byl spáchán, má všechny znaky trestného činu a jsou zřejmé důvody k podezření, že tento trestný čin spáchal obviněný. Právem byl proto obviněný F. K. vzat okresním soudem do vazby ze shora uvedených důvodů.

Má-li obviněný zato, že před rozhodnutím o návrhu na uvalení vazby si měl soudce vyžádat stanovisko ošetřujícího lékaře z onkologického oddělení Nemocnice v Ch., je třeba uvést následující:

Soudce byl seznámen se zdravotním stavem obviněného, neboť v minulosti rozhodoval o upuštění od výkonu zbytku trestu odnětí svobody, který byl v trvání osmi let a šesti měsíců obviněnému uložen za zvláště závažný úmyslný trestný čin, navíc za podmínek zvláště nebezpečné recidivy. Toto rozhodnutí bylo vydáno dne 29. 2. 2000 pod sp. zn. 1 T 37/95 a je součástí spisového materiálu předloženého soudci spolu s návrhem na vzetí obviněného do vazby. Soudce měl rovněž k dispozici lékařskou zprávu MUDr. V. R. ze dne 23. 6. 2000, v níž bylo onemocnění obviněného popsáno včetně zjištění, že pro nespoupráci obviněného bylo od terapie upuštěno. Konečně tato skutečnost (nespoupráci obviněného) byla soudci známa již v době, kdy rozhodoval o upuštění od zbytku výkonu trestu odnětí svobody. V daném případě lze soudci vytknout toliko to, že se alespoň krátce o zdravotním stavu obviněného v odůvodnění napadeného usnesení nezmínil.

Krajský soud v Plzni aktualizoval zjištění o zdravotním stavu obviněného a zjistil následující skutečnosti:

Ředitel Věznice v H. dne 12. 7. 2000 sdělil, že u obviněného je diagnostikováno závažné onemocnění, pro které byl sledován a léčen na radioterapeutickém oddělení Nemocnice v Ch. Toto onemocnění vyžaduje vysoce specializovanou léčbu, kterou není možné realizovat ve zdravotnických zařízeních Vězeňské služby ČR. Prodléva v léčení vede k výraznému zhoršení zdravotního stavu a ohrožení života obviněného. Odbor zdravotnické služby generálního ředitelství Vězeňské služby ČR se rovněž přiklonil k názoru, že onemocnění vyžaduje vysoce specializovanou léčbu, kterou není možné realizovat ve zdravotnických zařízeních Vězeňské služby ČR. V lékařské zprá-

vě MUDr. V. W., lékaře Věznice v H., ze dne 17. 7. 2000 se uvádí, že obviněného je třeba léčit na specializovaném pracovišti, dovážení pacienta z věznice do Ch. je považováno za velmi naivní a laický pohled (zřejmě soudy). Má-li se obviněný za každou cenu ponechat ve vězení, bylo by jednodušší jej poslat do vězeňské nemocnice, což již bylo vyžádáno 29. 6. 2000 (na oddělení TRN Vězeňské nemocnice O.).

V této situaci si krajský soud vyžádal zprávu speciálního léčebného zařízení, a to z odborné ambulance radioterapie Nemocnice v Ch., oddělení radiační onkologie, a zjistil, že obviněný opakovaně a hrubě porušoval režim léčebného oddělení. Specializovaná léčba na radioterapeutickém oddělení spočívá v ozařování přísně vymezené lokality na pacientovi, kterému předchází centrace do nádorového ložiska. K centraci i k aktinoterapii je nezbytné potřebné přístrojové vybavení. V případě indikace irraciace lze toto realizovat pravidelným dovážením obviněného z věznice na radioterapeutické oddělení s nezbytnou ostrahou.

Z uvedených skutečností krajský soud vyvodil, že rozhodně nenastala situace, kterou obviněný nastiňuje, tedy situace, že by pobytem ve vazbě bylo ohroženo jeho zdraví a život. Léčení obviněného lze zajistit jeho přemístěním do vězeňské nemocnice, případně dovážením na specializované pracoviště. V situaci, kdy existuje důvodné podezření, že obviněný tak jako v minulosti ohrožuje ostatní členy společnosti páchaním zvláště závažných úmyslných trestných činů navíc s pocitem naprosté nepostižitelnosti (viz prominutí značné části předchozího trestu), je třeba zajistit účel trestního řízení a tím i ochranu společnosti omezením osobní svobody mimořádně nebezpečného obviněného vazbou z důvodu uvedeného v § 67 odst. 1 písm. c) tr. ř. V souvislosti s tím je třeba poznamenat, že občané tohoto státu mají právo na ochranu vlastního života a zdraví před takovými osobami, jako je obviněný F. K. Toto právo občanů musí mít přednost před právy a osobní svobodou jiného člena společnosti, který je ohrožuje. V takovém případě je třeba ochranu občanů zajistit všemi dostupnými prostředky, a to i při zvýšených obtížích či finančních nákladech. Povinností příslušné věznice proto bude, aby v rámci již nastíněných možností zajistila maximum pro léčení obviněného (§ 18 odst. 3, zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů). Přitom nedojde ke zkrácení práva obviněného na ochranu života a zdraví. V daném případě péče o zdraví obviněného bude ve vazbě zajištěna stejně, jako kdyby se nacházel na svobodě.

Závěrem je třeba uvést, že trestní řád nemá žádná speciální ustanovení o tom, že by ze zdravotních důvodů mohla či dokonce musela být obviněná osoba propuštěna z vazby (srov. č. 16-III/1991 Sb. rozh. tr.). Vazba nepřichází v úvahu toliko tehdy, je-li zdravotní stav obviněného takový, že odpadají obavy, že by obviněný mohl jednat tak, jak to předpokládá § 67 odst. 1 písm. a), b), c) tr. ř. Například tehdy, kdyby byl trvale upoután na lůžko a nemohl ani komunikovat. V projednávaném případě však taková situace nenastala, obviněný se normálně a běžně pohybuje a je důvodně podezřelý, že je schopen velmi aktivního a intenzivního jednání, z něhož byl také obviněn. Obavy předpokládané v § 67 odst. 1 písm. b), c) tr. ř. tak nejsou žádným způsobem oslabeny.

Veden těmito úvahami neshledal Krajský soud v Plzni žádné vady v napadeném usnesení, jakož i v řízení, které mu předcházelo, a proto stížnost obviněného jako nedůvodnou zamítl podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř.

Jestliže odsouzený byl v trestním řízení pravomocně uznán vinným jen trestným činem, k němuž se nevázaly důvody nutné obhajoby, zatímco jeho trestní stíhání pro jiný trestný čin, které vyvolalo důvody nutné obhajoby a ustanovení obhájce, bylo pravomocně zastaveno, nelze odsouzenému uložit povinnost nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem ve smyslu § 155 odst. 1 a § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř.

(Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 2. 2000 sp. zn. 3 To 173/2000)

Krajský soud v Českých Budějovicích zrušil ke stížnosti odsouzeného R. V. usnesení Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 1. 2. 2000 sp. zn. 7 T 506/99 a odsouzenému neuložil povinnost nahradit státu na účet Okresního soudu v Jindřichově Hradci částku 24 585 Kč.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 1. 2. 2000 sp. zn. 7 T 506/99 bylo odsouzenému R. V. podle § 155 odst. 1 a § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř. uloženo, aby nahradil státu na účet Okresního soudu v Jindřichově Hradci částku 24 585 Kč, která byla jako odměna a náhrada hotových výdajů vyplacena obhájci odsouzeného na základě usnesení Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 18. 1. 2000 sp. zn. 7 T 506/99.

Proti usnesení podal odsouzený včas stížnost, ve které poukazuje na to, že trestní stíhání ve věci, ve které byl obhájcem zastupován, bylo pravomocně zastaveno již v přípravném řízení. Domnívá se proto, že pokud obhájce v dalším řízení nepotřeboval, neměl by být zavazován k povinnosti zaplatit náklady obhajoby.

Podle § 147 odst. 1 tr. ř. přezkoumal krajský soud správnost všech výroků napadeného usnesení, jakož i řízení mu předcházející, a dospěl k závěru, že stížnost je důvodná.

Odsouzený byl v této věci stíhán jednak pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák. částečně ve fázi pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák. Toto jeho trestní stíhání skončilo usnesením vyšetřovatele Okresního úřadu vyšetřování Policie ČR v Jindřichově Hradci ze dne 6. 9. 1999 ČVS – OVV-114/99, kterým vyšetřovatel podle § 172 odst. 1 písm. b) tr. ř. trestní stíhání zastavil, neboť dospěl k závěru, že skutek není trestným činem a není ani důvod k postoupení věci.

Odsouzený byl dále stíhán pro trestný čin úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1 tr. zák. a trestní stíhání skončilo pravomocným trestním příkazem Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 30. 11. 1999 sp. zn. 7 T 506/99.

V dané trestní věci vystupoval jako obhájce JUDr. J. Ch., který byl odsouzenému z důvodu § 36 odst. 3 tr. ř. ustanoven rozhodnutím Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 6. 4. 1999 sp. zn. Nt 280/99. Rozhodnutím téhož soudu ze dne 21. 9. 1999 sp. zn. Nt 280/99 bylo ustanovení obhájce zrušeno.

Je nepochybné, že obhájce zastupoval odsouzeného v přípravném řízení a má tedy nárok na náhradu hotových výdajů a odměnu za obhajobu odsouzeného v přípravném řízení. Je však třeba zdůraznit ten fakt, že obhájce byl obviněnému ustanoven právě a pouze v souvislosti s jeho trestním stíháním pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák. Dalším faktem je zjištění, že pro tento trestný čin bylo trestní stíhání pravomocně zastaveno již v přípravném řízení. V důsledku toho také zanikly důvody nutné obhajoby, takže došlo ke zrušení ustanoveného obhájce. Zastavení trestního stíhání má ovšem podstatný význam pro rozhodování o povinnosti odsouzeného k náhradě odměny a hotových výdajů uhrazených státem ustanovenému obhájci. Podle § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř. je odsouzený povinen nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem pouze tehdy, byl-li pravomocně uznán vinným. Podmínkou aplikace tohoto ustanovení je tedy pravomocné rozhodnutí o vině odsouzeného, což je třeba z hlediska posuzované věci vyložit tak, že musí jít o vinu trestným činem, na který se vázala nutná obhajoba. Pouze za této podmínky by bylo možno na odsouzeném spravedlivě žádat, aby státu nahradil uvedené náklady trestního řízení. Jestliže odsouzený v trestním řízení byl pravomocně uznán vinným toliko trestným činem, který nebyl spojen s nutnou obhajobou, nemůže to mít pro rozhodnutí o jeho povinnosti k náhradě těchto nákladů trestního řízení žádný význam v tom smyslu, že by snad měl náklady hradit.

Za těchto okolností musel stížnostní soud uzavřít, že napadené usnesení je vadné, a proto muselo být zrušeno. Krajský soud sám rozhodl tak, že odsouzený není povinen hradit odměnu a hotové výdaje ustanoveného obhájce.

Okolnost, že na území cizího státu, v němž byl trest uložen, došlo k zániku trestu, popř. jeho zbytku a tudíž jej nelze vykonat, brání uznání rozhodnutí cizozemského soudu postupem podle § 384a tr. ř., neboť není splněna podmínka článku 3 odst. 1 písm. c) Úmluvy o předávání odsouzených osob (uveřejněna pod č. 553/1992 Sb.), tj. neexistuje trest, popř. jeho zbytek, který má odsouzený vykonat.

(Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 11. 2000 sp. zn. 11 Tcu 78/2000)

Nejvyšší soud zamítl návrh Ministerstva spravedlnosti na uznání rozhodnutí soudů Slovenské republiky ve věci odsouzeného J. M.

Z o d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Městského soudu v Bratislavě ze dne 2. 12. 1991 sp. zn. 1 T 10/91, ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu Slovenské republiky ze dne 4. 3. 1992 sp. zn. 4 To 4/92, byl J. M. uznán vinným trestnými činy falšování a pozměňování peněz podle § 140 odst. 1 tr. zák. a podvodu podle § 250 odst. 1, 2 tr. zák. Těchto trestných činů se měl J. M. dopustit v podstatě tak, že 10. 1. 1991 odprodal, po dohodě s další osobou, P. U. 500 falešných US dolarů za 29 Kč za 1 US dolar, přičemž je vydával za pravé, čímž poškozenému způsobil škodu ve výši 14 500 Kčs. Za tuto trestnou činnost mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání osmnácti měsíců s výkonem v první nápravně výchovné skupině.

Ministerstvo spravedlnosti Slovenské republiky požádalo podle čl. 31 odst. 2 Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o právní pomoci poskytované justičními orgány a o úpravě některých právních vztahů v občanských a trestních věcech ze dne 29. 10. 1992 (uveřejněna pod č. 209/1993 Sb.) s odvoláním na Úmluvu o předávání odsouzených osob ze dne 21. 3. 1983 (uveřejněna pod č. 553/1992 Sb.) o převzetí výkonu zbytku trestu odnětí svobody v této trestní věci.

Ministerstvo spravedlnosti ČR předložilo proto dne 24. 10. 2000 tuto věc Nejvyššímu soudu s návrhem, aby podle § 384a tr. ř. výše citovaná rozhodnutí soudů Slovenské republiky uznal na území České republiky.

Nejvyšší soud přezkoumal předloženou trestní věc a shledal, že všechny zákonné podmínky pro uznání rozhodnutí slovenských soudů nejsou splněny.

Předně je třeba připomenout, že překážkou uznání rozsudku soudu se sídlem ve Slovenské republice na území České republiky podle § 384a tr. ř. jako cizozemského soudu není sama o sobě skutečnost, že jde o rozsudek z doby existence České a Slovenské Federativní Republiky (srov. č. 37/1996 a č. 2/1997 Sb. rozh. tr.).

Podle § 384a tr. ř. platí, že má-li být podle vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, vykonán rozsudek cizozemského soudu v trestní

věci, předloží Ministerstvo spravedlnosti věc Nejvyššímu soudu s návrhem, aby rozhodl o uznání rozhodnutí cizozemského soudu na území České republiky. Nejvyšší soud rozhodne o návrhu po slyšení nejvyššího státního zástupce rozsudkem.

Z výše citovaného ustanovení mimo jiné vyplývá, že uznat rozhodnutí cizozemského soudu v trestní věci lze jen tehdy, existuje-li mezinárodní smlouva, která umožňuje vykonání rozhodnutí cizozemského soudu na území České republiky (srov. č. 15/1997 Sb. rozh. tr.). Přitom rozsudek Nejvyššího soudu, jímž se na území České republiky uznává rozhodnutí cizozemského soudu, je vnitrostátním právem vyžadovaným předpokladem toho, aby (při splnění dalších podmínek stanovených v mezinárodní smlouvě) mohl být vykonán na území České republiky obsah rozhodnutí cizozemského soudu v trestní věci.

V posuzované věci poskytují mezinárodně právní podklad pro výkon rozhodnutí soudů Slovenské republiky na území České republiky Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o právní pomoci poskytované justičními orgány a o úpravě některých právních vztahů v občanských a trestních věcech ze dne 29. října 1992 (uveřejněna pod č. 209/1993 Sb. – dále jen „Smlouva“) a Úmluva o předávání odsouzených osob ze dne 21. března 1983 (uveřejněna pod č. 553/1992 Sb. – dále jen „Úmluva“).

Podle článku 31 odst. 1 Smlouvy se státní občané jedné smluvní strany, odsouzení k trestu odnětí svobody na území druhé smluvní strany, předávají k výkonu trestu odnětí svobody na území smluvní strany, jejímiž jsou státními občany, v souladu s Úmluvou. Podle článku 31 odst. 2 Smlouvy se podle Úmluvy postupuje i v případech, kdy se odsouzený v době podání žádosti o předání k výkonu trestu odnětí svobody již nachází na území dožádané smluvní strany.

Vlastní podmínky pro předání odsouzené osoby k výkonu trestu jsou vymezeny především v článku 3 odst. 1 Úmluvy. Z hlediska tam uvedených požadavků je zřejmé, že podle osvědčení o státním občanství, které vydal Magistrát města Ústí nad Labem je J. M. státním občanem České republiky. J. M. byl přitom pravomocně odsouzen za trestné činy, které jsou trestné i podle právního řádu České republiky (trestné činy podvodu a padělání a pozměňování peněz podle § 250 odst. 1, 2 a § 140 odst. 2 tr. zák.). Z uloženého osmnáctiměsíčního trestu odnětí svobody odsouzený v důsledku započtení vazby v době od 11. 1. 1991 do 30. 5. 1991 odpykal 4 měsíce a dvacet dnů a zbytek trestu dosud vykonán nebyl.

Odsouzený J. M. podáním ze dne 3. 3. 1999, které adresoval Městskému soudu v Bratislavě, žádal, aby mu bylo umožněno vykonat trest uložený výše citovanými rozhodnutími v České republice, a to z rodinných důvodů. Tento požadavek opakoval i v dalším podání, které bylo doručeno Krajskému soudu v Bratislavě dne 12. 3. 1999, přičemž v případě nevyhovění požadoval, aby mohl vykonat trest v Bratislavě.

V této souvislosti je ovšem třeba poukázat na požadavek obsažený v článku 3 odst. 1 písm. d) Úmluvy. I v případě, kdy odsouzený J. M. se již nachází na území České republiky, kde má být trest vykonán, musí být zjištěno, zda odsouzená osoba,

popř. její právní zástupce, s tímto předáním souhlasí. Přitom musí jít ve smyslu článku 7 Úmluvy o souhlas dobrovolný, učiněný s plnou znalostí právních důsledků.

Podle názoru Nejvyššího soudu, v případě, kdy je odsouzený na území státu, kde má být trest vykonán a jehož je občanem, musí z prohlášení o souhlasu s předáním k výkonu trestu být patrné, že si je vědom i zvláštních právních důsledků vyplývajících z této situace. Konkrétně jde o to, že podle právního řádu České republiky (srov. § 21 odst. 1 tr. zák.) nemůže být občan České republiky vydán k výkonu trestu do cizího státu. Z toho vyplývá, že v případě odepření souhlasu odsouzeného s předáním nemůže být výkon uloženého trestu zajištěn touto formou mezinárodní spolupráce mezi Slovenskou republikou a Českou republikou, tj. na základě aplikace Úmluvy o předávání odsouzených osob. Setrvá-li odsouzený na území České republiky, výkonu trestu uloženého soudy Slovenské republiky se odepřením souhlasu tedy může vyhnout (srov. č. 53/1995 Sb. rozh. tr.).

V této věci je však z obsahu podání odsouzeného patrné, že o těchto zvláštních právních důsledcích poučen nebyl a že vychází z domněni, že trest odnětí svobody uložený soudem Slovenské republiky může být vykonán jak v České republice, tak ve Slovenské republice. Domáhá se totiž toho, aby v případě, že nebude vyhověno jeho žádosti o výkon trestu na území České republiky, mohl tento trest vykonávat v Bratislavě, tj. na území Slovenské republiky. Je proto třeba zabezpečit, aby souhlas odsouzeného s předáním k výkonu trestu na území České republiky, který je jinak zřejmý z jeho podání, byl učiněn s plnou znalostí právních důsledků ve smyslu požadavku čl. 7 Úmluvy.

Dále z čl. 3 odst. 1 písm. c) Úmluvy vyplývá, že v době přijetí žádosti o předání výkonu trestu má odsouzená osoba vykonat nejméně šest měsíců trestu odnětí svobody.

Z toho vyplývá především to, že tento trest (popř. jeho zbytek) musí v době přijetí žádosti nadále právně existovat, a to přinejmenším ve shora uvedené výši, přičemž na území státu, který trest uložil, lze tento trest i nadále vykonat. V opačném případě nelze učinit závěr, že odsouzená osoba má vůbec vykonat nějaký trest odnětí svobody. Zjištění, že na území státu, který trest uložil, jej již nelze vykonat, nepochybně brání uznání rozsudku cizozemského soudu na území České republiky, neboť takový trest nelze vykonat ani na území České republiky. Tato podmínka předání odsouzeného k výkonu trestu tak není splněna v případě zjištění, že kupř. v důsledku promlčení výkonu trestu došlo k zániku trestu na území státu, v němž byl trest uložen. Pro posouzení této otázky však není ve spise dostatek podkladů, a to ani s přihlédnutím k obsahu dřívější žádosti Ministerstva spravedlnosti Slovenské republiky ze dne 2. 1. 1996. Navrhovatelem nebyly opatřeny právní předpisy Slovenské republiky upravující otázku zániku trestu a z obsahu spisu není zřejmé ani to, zda a jaké byly učiněny úkony ze strany příslušných orgánů Slovenské republiky bránící zániku trestu. Nelze přehlédnout, že v posuzované věci byl J. M. pravomocně odsouzen již dne 4. 3. 1992 (tj. před více než osmi lety) k trestu odnětí svobody

in trvání 18 měsíců. Lze tedy uzavřít, že podmínka čl. 3 odst. 1 písm. c) Úmluvy není splněna, jestliže trest uložený cizozemským rozhodnutím nelze vykonat na území státu, v němž byl uložen, neboť došlo k zániku trestu.

Vzhledem k těmto nedostatkům ve splnění podmínek předání výkonu trestu Nejvyššímu soudu nezbylo, než návrh Ministerstva spravedlnosti na uznání rozsudku Slovenské republiky na území České republiky podle § 384a tr. ř. zamítnout.

Toto rozhodnutí však neznamená, že by v případě odstranění uvedených nedostatků na žádost Slovenské republiky nebylo možno předložit návrh na uznání rozhodnutí soudu Slovenské republiky Nejvyššímu soudu znovu. Pokud trest, který má odsouzený J. M. ještě vykonat, skutečně existuje, pak nelze vyloučit, že odsouzený z důvodu dobrého vypořádání svých vztahů se Slovenskou republikou (např. proto, že hodlá z rodinných či osobních důvodů pobývat na jejím území) raději bude souhlasit s výkonem tam uloženého trestu v České republice, i když bude vědět, že k výkonu tohoto trestu nemůže být Českou republikou vydán. O zamítnutí návrhu na uznání rozsudku cizozemského soudu rozhodl Nejvyšší soud formou usnesení, když na území České republiky s tímto rozhodnutím nejsou spojovány žádné právní důsledky a toto rozhodnutí nijak nebrání opětovnému podání návrhu na uznání výše již označeného rozhodnutí soudu Slovenské republiky. Naproti tomu v případě, že Nejvyšší soud uzná rozhodnutí cizozemského soudu, učiní tak rozsudkem, neboť rozhodnutí Nejvyššího soudu je zákonným podkladem pro případný výkon rozhodnutí cizozemského soudu a způsobuje důsledky předpokládané v ustanovení § 4 odst. 3 zák. č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů.

Pod č. 13/2001 bylo na str. 140 sešitu č. 3/2001 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek uvedeno usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 16. 12. 1999 sp. zn. 7 Tz 188/99. Technickým nedopatřením byla v právní větě pod bodem III. mylně uvedena tato informace:

III. Podle ustanovení § 30 odst. 2 zák. č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů, lze stížností pro porušení zákona napadat jen ta rozhodnutí o stížnosti pro porušení zákona, která byla vydána v době od 25. 2. 1978 do 1. 1. 1990.

Bod III. právní věty správně zní:

III. Podle ustanovení § 30 odst. 2 zák. č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů, lze stížností pro porušení zákona napadat jen ta rozhodnutí o stížnosti pro porušení zákona, která byla vydána v době od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990.

Za uvedené nedopatření se omlouváme.

ROZHODNUTÍ VE VĚCECH OBČANSKOPRÁVNÍCH,
OBCHODNÍCH A SPRÁVNÍCH

Veřejná dražba je zvláště upraveným procesem uzavírání smlouvy a současně i specifickým procesem uzavření smlouvy.

Při dražbě organizované podle zákona č. 427/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, činí licitátor nabídku věci k prodeji za vyvolávací cenu (ofertu), přičemž účinná akceptace nabídky účastníkem dražby je podmíněna tím, že některým z účastníků dražby není učiněna vyšší nabídka ceny (nová oferta). Za ofertu, jež vedle k uzavření smlouvy, se tu považuje poslední nabídka vyšší ceny a příklep licitátora za potvrzení akceptace této nabídky, tedy za úkon, kterým se uzavření smlouvy ve smyslu § 9 odst. 1 tohoto zákona završuje.

Výměra parcely není součástí údajů nutných k identifikaci pozemku jako určitého předmětu právního vztahu. Chybné uvedení této výměry při dražbě pozemku nezakládá absolutní neplatnost smlouvy završené příklepem licitátora, může však být důvodem relativní neplatnosti této smlouvy pro omyl v podstatné vlastnosti věci (§ 49a obč. zák.).

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 1999, sp. zn. 2 Cdon 1034/97)

K r a j s k ý s o u d v Hradci Králové rozsudkem ze dne 8. 4. 1997 změnil rozsudek **O k r e s n í h o s o u d u v Ústí nad Orlicí** ze dne 27. 9. 1996 ve výroku, kterým bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobci částku 120 000 Kč se 17% úrokem od 29. 12. 1995 do zaplacení, a ve výroku o nákladech řízení (to jest v odstavcích I. a III. výroku) tak, že žalobu v uvedeném rozsahu zamítl a rozhodl o povinnosti žalobce nahradit žalovanému náklady řízení před soudy obou stupňů. Odvolací soud se neztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že žalovaný se na úkor žalobce bezdůvodně obohatil. Dospěl k závěru, že žalobce na základě dražby, konané 2. 3. 1995, nabytí příklepem licitátora vlastnictví k označenému pozemku. Skutečností, kterou jako právní důvod převodu vlastnictví stanoví zákon č. 427/1990 Sb., o převodech vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon“), je udělení příklepu licitátora podle § 9 odst. 1 a § 11 tohoto zákona, se kterým za splnění stanovených podmínek a dodržení stanoveného postupu zákon spojuje převod vlastnictví k vydraženým věcem. K tomuto příklepu se tedy váže zánik vlastnického práva jednoho subjektu a vznik vlastnického práva subjektu jiného. Udělením příklepu nevzniká vydražiteli právo na uzavření smlouvy o prodeji věci, nýbrž mu ze zákona (bez dalšího) vzniká vlastnické právo k vydražené věci; není přitom rozhodné, jde-li o movité či nemovité věci. Žádné výhrady k podmínkám dražby a postupu při dražbě vneseny nebyly a protože právním důvodem převodu vlastnictví k parcele, vydražené ve veřejné dražbě podle zákona č. 427/1990 Sb., není smlouva, nelze v daném případě uplatnit institut odstoupení od smlouvy pro omyl (§ 48 odst. 2, § 49a, § 457 obč. zák.). Ani

námítka, že při dražbě byla uvedena jiná než skutečná výměra draženého pozemku, není důvodem k vyhovění žalobě. Žalovaný – pokračoval odvolací soud – k dražbě předložil všechny potřebné doklady, které měl k dispozici a které odpovídaly i záznamům v katastru nemovitostí; povinnosti stanovené zákonem č. 427/1990 Sb. tedy porušeny nebyly. Žalobci odvolací soud přisvědčil jen potud, že příklep licitátora není rozhodnutím státního orgánu. Proto – odkazuje též na rozhodnutí uveřejněné pod číslem 64/1995 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále též jen „R 64/1995“) – rozhodnutí soudu prvního stupně změnil.

Žalobce (zastoupen advokátkou) podal proti rozsudku odvolacího soudu včasné dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 238 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a v němž uvádí, že napadené rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování a spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241 odst. 3 písm. c/ a d/ o. s. ř.).

Žalobce odvolacímu soudu především vytyká závěr, že příklepem licitátora získal bez dalšího vlastnické právo k vydražené věci (pozemku), a protože právním důvodem převodu není smlouva, nelze uplatnit institut odstoupení od smlouvy pro omyl. Takový institut však žalobce ve věci neuplatnil, čímž je dána existence obou zmíněných dovolacích důvodů. Odvolací soud se rovněž nevyořádal s žalobcovou hlavní obranou, totiž s argumentem neplatnosti příklepu ve veřejné dražbě. Skutečností, kterou jako právní důvod převodu vlastnictví stanoví zákon č. 427/1990 Sb., je udělení příklepu licitátora, ke kterému se tak váže i zánik vlastnického práva dosavadního subjektu. Nezbytnou podmínkou platnosti dražby – pokračuje dovolatel – nepochybně je dražitelovo vlastnické právo (případně právo hospodaření) k předmětu dražby. Kdo nabytí věc od nevladníka, nestane se vlastníkem, ač sám byl v dobré víře a získal ji na základě skutečnosti, jež by jinak způsobila převod či přechod vlastnického práva. Dále dovolatel rozebírá právní názory na povahu „koupě v dražbě“ s pojetím dražby coby institutu, který povahu skutečné kupní smlouvy nemá, na straně jedné a jako soukromoprávní smlouvy s příklepem, jenž má povahu soukromoprávního projevu vůle (akceptace nabídky učiněné vydražitelem), na straně druhé. Podle něj jde též o to, zda povahu oferty mají návrhy licitátora a povahu akceptace nabídka nejvyššího podání, přičemž příklep je potvrzením toho, že smlouva vznikla, nebo jsou nabídky licitátora výzvami k ofertám, nabídka nejvyššího podání ofertou a příklep akceptací, případně, zda se „prodejem“ ve smyslu zákona č. 427/1990 Sb. (dle soudní praxe) rozumí – ve smyslu § 132 odst. 1 obč. zák. – jiná skutečnost, na základě které se nabývá vlastnictví věci. Dovolatel bez zřetele k těmto rozdílným názorům usuzuje, že příklep je akceptací nabídky nejvyššího podání učiněné vydražitelem, tedy projevem vůle, který může být platným či neplatným. Žalovaný pak coby dražitel nemohl dražit v dražbě více práv, než měl, a žalobce tak nemohl nabytí vlastnické právo k celé pozemkové parcele ani k její dražené části. Stejně jako nelze vydražit část pozemku, nelze bez geometrického plánu rozdělovacího parcelu na více částí převádět v rámci veřejné dražby vlastnictví k části pozemku.

Právní úkon, jímž měl žalobce nabýt vlastnické právo k pozemku, tak svým obsahem odporuje občanskému zákoníku – vzhledem k zásadě, že nikdo nemůže převést na jiného více práv, než má sám – a je podle § 39 obč. zák. absolutně neplatný.

Dražena byla pozemková parcela jiné výměry a tvaru, než ke které směřovala vůle obou stran. Vydražený pozemek měl pro žalobce cenu pouze jako celek, jeho výměra je však ve skutečnosti o třetinu menší než výměra uváděná žalovaným. Podle žalobce je proto neplatný celý právní úkon, nikoli snad jen jeho část (v rozsahu odpovídajícím vlastnickým právům třetích osob); tuto část podle dovolatele lze přesvědčení nelze oddělit od ostatního obsahu právního úkonu. Právní úkon má dovolatel za neplatný (podle § 39 obč. zák.) též pro rozpor s dobrými mravy, neboť každému by mělo být garantováno, že celý předmět dražby – ne jeho část – nabude do vlastnictví, splní-li povinnosti stanovené zákonem. Dovolatel uzavírá, že věc správně posoudil soud prvního stupně, a požaduje, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc vrácena odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření uvádí, že odvolací soud při svém rozhodnutí vyšel z ustálené soudní praxe, přičemž z dokazování vyplynulo, že žalovaný parcelu řádně nabyt, nic z ní za celou dobu neprodal, ani jinak ji nezcižil a nedisponoval s ní. Tvzením, že došlo k novému zaměřování, změnám tvaru, rozdělení parcel a dokonce k převodu na jiné subjekty, proto rozsah práva hospodaření žalovaného nemůže být zpochybněn. Uvádí rovněž, že dražba se řídila režimem § 47b zákona č. 92/1991 Sb., (s odkazem na zákon č. 427/1990 Sb.) a tento zákon v § 12 odst. 2 vylučuje jakoukoli odpovědnost za vady dražené věci; proto navrhuje, aby dovolání bylo zamítnuto.

Dovolání je přípustné podle § 238 odst. 1 písm. a) o. s. ř.

N e j v y š š í s o u d napadený rozsudek zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Z o d ů v o d n ě n í :

Dovolací soud přihlíží z úřední povinnosti k vadám vyjmenovaným v § 237 odst. 1 o. s. ř. (tzv. „zmatečností“) a (je-li dovolání přípustné) k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci; jelikož tyto vady nebyly dovoláním namítány, z obsahu spisu nevyplývají a uplatněným dovolacím důvodem je dovolací soud jinak vázán, včetně toho, jak jej dovolatel obsahově vymezil (srov. § 242 odst. 1 a 3 o. s. ř.), Nejvyšší soud se – v hranicích dovolacích námitek – zabýval přezkumem skutkových a právních závěrů odvolacího soudu co do povahy a účinků dražby pozemku podle zákona č. 427/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Za skutkové zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování, pokládá dovolatel závěr odvolacího soudu, že příklepem licitátora získal bez dalšího vlastnické právo k vydražené věci (pozemku), a protože právním důvodem převodu není smlouva, nelze uplatnit institut odstoupení od smlouvy pro omyl; namítal, že se odstoupení od smlouvy v řízení nedovolával.

Dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. c) o. s. ř. mříí na pochybení ve skutkovém stavu věci, které spočívá v tom, že skutkové zjištění, jež bylo podkladem pro rozhodnutí odvolacího soudu, je vadné; pro dovolací řízení významné jsou přitom jen ty námitky, jejichž obsahem je tvrzení, že skutkové zjištění, ze kterého napadené rozhodnutí vychází, nemá v provedeném dokazování v podstatné části oporu (podrobněji srov. např. důvody rozhodnutí uveřejněného pod číslem 27/1999 Sbirky soudních rozhodnutí a stanovisek nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 1998, sp. zn. 3 Cdon 10/96, uveřejněný v časopise Soudní judikatura č. 22, ročník 1998, pod číslem 161).

Právním posouzením je oproti tomu činnost soudu, při níž aplikuje konkrétní právní normu na zjištěný skutkový stav, tedy dovozuje ze skutkového zjištění (skutkové podstaty), jaká mají účastníci podle příslušného právního předpisu práva a povinnosti.

Dovolatelem napadaný závěr odvolacího soudu není závěrem skutkovým; odvolací soud jím neformuloval skutkové zjištění či skutkový závěr, jenž by se týkal odstoupení žalobce od smlouvy, nýbrž vycházejí ze skutkových zjištění soudu prvního stupně dovedl právní závěr, že k přechodu vlastnictví žalobce k pozemku došlo nikoli smluvním převodem, a proto je vyloučeno (obecně) uvažovat o uplatnitelnosti institutu se smluvním převodem nemovitostí spojeného (institutu odstoupení od smlouvy). Nemá-li dotčený závěr povahu závěru skutkového, pak neobstojí ani tvrzení, že je dán dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. c) o. s. ř.

Zbývá vypořádat se s dovolacím důvodem dle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. Právní posouzení věci odvolacím soudem spočívá na dvou závěrech: za prvé, že převod vlastnictví při dražbě není smluvním převodem, nýbrž že tohoto vlastnictví se nabývá (v intencích úvah rozvedených v jím citovaném R 64/1995) na základě jiných skutečností stanovených zákonem (§ 132 odst. 1 obč. zák.), a za druhé, že důvodem, pro který lze vyhovět žalobě (opírající se o tvrzení, že vlastnické právo na žalobce platně nepřešlo), není skutečnost, že při dražbě byla uvedena jiná výměra draženého pozemku, jelikož žalovaný k dražbě předložil všechny potřebné doklady, které měl k dispozici a jež odpovídaly záznamům v katastru nemovitostí, takže nedošlo k porušení povinností stanovených zákonem č. 427/1990 Sb.

K prvním z výše uvedených závěrů nutno uvést následující:

Právní povahou veřejné dražby, uskutečněné při privatizaci státního majetku podle zákona č. 427/1990 Sb., přiměřeně uplatnitelného i při veřejné dražbě věcí podléhajících režimu zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů (srov. § 47b tohoto zákona), se podrobně zabývala jak právní teorie, tak soudní praxe. Z článků na dané téma v odborných periodikách lze zmínit např. ty, jež byly uveřejněny na stránkách časopisu Právní rozhledy (Eliáš, K.: Soudce a zákon, č. 7/1994, str. 234–238, Vlček, V.: Ještě k otázce právního důvodu změny subjektu vlastnického práva v malé privatizaci, č. 11/1994, str. 409–410, Spá-

čil, J.: Poznámka k nabytí vlastnictví k věcem vydraženým při prodeji ve veřejné dražbě podle zákona č. 427/1990 Sb., č. 4/1995, str. 140–141, Knapp, V.: O příklepu a také o právní filozofii, č. 6/1995, str. 229–232, Spáčil, J.: Právní povaha dražby podle zákona č. 427/1990 Sb. a její průběh v odborné literatuře a v judikatuře obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR, č. 1/1997, str. 28–29, Herda, J., Müller, Z.: Co je dražba?, č. 4/1997, str. 199–203, Spáčil, J.: Ještě jednou o dražbě, č. 7/1997, str. 372–373), případně články v Bulletinu advokacie (Eliáš, K.: Smí se lhát?, č. 8/1994, str. 42–47, Černý, M.: Poznámky k příspěvkům Dr. Pohla a Dr. Eliáše k mému článku o nepravdivých údajích o maloobchodním obratu prodejny, prodané v dražbě, č. 8/1994, str. 48–49 a Kindl, M.: Ještě jednou veřejné dražby, č. 3/1997, str. 17–19). Odbornou diskusi vyvolanou rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 10. 1993, sp. zn. 1 Cdo 31/92, otištěným v časopise Právní rozhledy č. 6/1994, str. 210–211, neukončilo (jak je patrné z podaného přehledu) ani uveřejnění tohoto rozhodnutí ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek (citované R 64/1995).

V rozhodovací praxi Nejvyššího soudu se však jednotně prosazuje názor, že veřejná dražba je zvláště upraveným procesem uzavírání smlouvy a současně i specifickým procesem uzavření smlouvy. Tento závěr Nejvyšší soud formuloval např. v rozsudku ze dne 13. 5. 1998, sp. zn. 2 Odon 77/97, otištěném v časopise Právo a podnikání č. 7–8/1998 nebo v rozsudku ze dne 16. 6. 1998, sp. zn. 2 Cdon 1305/96. V rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 11. 6. 1997, sp. zn. 2 Odon 3/97, uveřejněném v časopise Právo a podnikání č. 3/1998, se zase hovoří o tom, že příklep licitátora dovršuje uzavření kupní smlouvy ve veřejné dražbě a na smlouvu uzavřenou ve veřejné dražbě se obecně vztahují ustanovení o omylu v právních úkonech, v rozsudku ze dne 12. srpna 1998, sp. zn. 29 Cdo 52/98, otištěném v časopise Právo a podnikání č. 1/1999 pak o absolutní neplatnosti kupní smlouvy uzavřené ve veřejné dražbě příklepem licitátora, v rozsudku ze dne 26. 6. 1996, sp. zn. 3 Cdon 1054/96, uveřejněném v časopise Soudní judikatura č. 1, ročník 1997, pod číslem 8 se v dotčených souvislostech uvádí, že smyslem protokolu (o dražbě) je postihnout průběh a výsledek procesu přechodu vlastnictví státu na určené osoby (§ 1 zákona), jehož podstatou je prodej ve veřejné dražbě (§ 4 odst. 1 zákona), na základě smlouvy a z rozsudku ze dne 28. 11. 1996, sp. zn. 3 Cdon 1037/96, uveřejněného v časopise Soudní judikatura č. 1, ročník 1997, pod číslem 7 se podává závěr, že prodej formou (veřejné) dražby lze obecně charakterizovat jako takový způsob prodeje, při kterém je kupující vybírán z předem neurčeného okruhu zájemců zpravidla na základě nejvyšší nabídky kupní ceny. Názor, že veřejnou dražbou, uskutečňovanou podle zákona č. 427/1990 Sb., dochází ke smluvnímu převodu vlastnictví k vydražovaným věcem, vyjádřil rovněž Ústavní soud v nálezu ze dne 7. 4. 1997, sp. zn. IV. ÚS 147/96, uveřejněném pod číslem 38 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu ČR, svazku 7, části I. – Nálezy, str. 265–269.

Od této rozhodovací praxe nemá Nejvyšší soud důvodu odchýlit se ani v posuzované věci, když názor na povahu veřejné dražby, prezentovaný v R 64/1995, považuje na

základě závěrů formulovaných v odborném tisku a později přijatých rozhodnutí Nejvyššího soudu za překonaný a závěr, že jde o způsob nabytí vlastnického práva smlouvou, za dnes již ustálený. Při veřejné dražbě jde o kontraktační proces, při kterém se uplatní vzájemné nabídky smluvních stran (srov. § 4 odst. 3, § 9 odst. 1 zákona). Licitátor coby organizátor dražby, vystupující při dražbě v intencích toho, v jehož prospěch se dražba koná (srov. též nález Ústavního soudu ze dne 9. října 1997, sp. zn. III. ÚS 116/97, uveřejněný pod číslem 125 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu ČR svazku 9, části I. – Nálezy, str. 147–152), činí nabídku věci k prodeji za vyvolávací cenu (ofertu), přičemž účinná akceptace nabídky účastníkem dražby je podmíněna tím, že některým z účastníků dražby není učiněna vyšší nabídka ceny (nová oferta). Za ofertu, jež vedle k uzavření smlouvy, se tu považuje poslední nabídka vyšší ceny a příklep licitátora za akceptaci této nabídky, tedy za právní úkon, kterým se uzavření smlouvy završuje (srov. § 9 odst. 1 zákona). Proto také nemá smyslu uvažovat o „(ne)platnosti dražby“ (srov. výše citovaný rozsudek sp. zn. 2 Odon 77/97), nýbrž jen o (ne)platnosti smlouvy v průběhu dražby (kontraktačního procesu) uzavřené. Logickým vyústěním těchto závěrů pak je i možnost uplatnění obecných ustanovení občanského zákoníku o právních úkonech (je-li předmětem dražby nemovitost, je použít občanského zákoníku při jejím převodu vyloučeno), a to v mezích, v nichž zákon č. 427/1990 Sb. neobsahuje úpravu odlišnou (při specifickém způsobu uzavírání smlouvy se neuplatní např. ustanovení § 46 obč. zák.). Právní posouzení věci odvolacím soudem proto ve světle přednesených úvah správné není.

Rozhodovací praxe Nejvyššího soudu je též jednotná potud, že založil-li odvolací soud závěr o nedůvodnosti uplatněného nároku současně na dvou na sobě nezávislých důvodech, pak sama okolnost, že jeden z nich neobstojí, nemůže mít na správnost tohoto závěru vliv, jestliže obstojí důvod druhý (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 12. 1997, sp. zn. 3 Cdon 1374/96, uveřejněný v časopise Soudní judikatura č. 2, ročník 1998, pod číslem 17). V tomto smyslu je pro výsledek dovolacího řízení rozhodné prověření závěru odvolacího soudu co do důsledků zjištění, že výměra pozemku je jiná než ta, která byla uváděna při dražbě.

Obecně platný princip, podle kterého nikdo nemůže na jiného převést více práv, než má sám, dovolatel spojuje s námitkou, že předmětem dražby byla pozemková parcela jiné výměry a tvaru, než ke které směřovala vůle stran. V posuzované věci jde v první řadě o to, zda pozemek, označený parcelním číslem, druhem pozemku, výměrou, obcí a katastrálním územím, lze mít za ten, jenž byl předmětem veřejné dražby, jestliže se posléze zjistí, že při dražbě uváděná výměra pozemku, to jest 269 m² (byť se shodovala s údaji obsaženými v tehdejší výpisu z katastru nemovitostí), neodpovídala jeho skutečné (menší) výměře (193 m²), tedy zda předmět právního vztahu založeného dražbou odpovídá tomu, který jediný předmětem tohoto právního vztahu objektivně býti mohl. O neshodu mezi vůlí a jejím projevem tu nejde, neboť ta se jak v poměrech vydražitele, tak v poměrech licitátora vždy připínala k pozemku o výměře 269 m².

Z ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění účinném ke dni dražby (ve znění zákona č. 210/1993 Sb.), vyplývá, že do katastru nemovitostí se záznamem zapisují i vlastnická práva, která vznikla příklepem licitátora na veřejné dražbě.

Ustanovení § 118 odst. 1 obč. zák. definuje jako předmět občanskoprávního vztahu věci, mezi něž patří – jako věci nemovité – též pozemky (srov. § 119 obč. zák.). Odpověď na otázku, jaké údaje z hlediska určitosti předmětu právního úkonu (§ 37 odst. 1 obč. zák.) musí obsahovat označení smlouvou převáděného pozemku, pak poskytuje především zákon č. 344/1992 v rozhodném znění (to jest před účinností novely provedené zákonem č. 89/1996 Sb.). Podle ustanovení § 5 katastrálního zákona všechny nemovitosti musí být v listinách, které jsou podkladem pro zápis do katastru, uvedeny podle katastrálních území, parcelních čísel a čísel popisných nebo čísel evidenčních vedených v katastru (odstavec 1); právní vztahy pak nemohou být dotčeny revizí údajů katastru, opravou chyb v katastrálním operátu ani obnovou katastrálního operátu, pokud jejich změna není doložena listinou (odstavec 9).

Podle § 27 katastrálního zákona se pro účely tohoto zákona rozumí pozemkem část zemského povrchu, oddělená od sousedních částí hranicí územní správní jednotky nebo hranicí katastrálního území, hranicí vlastnickou, hranicí držby, hranicí druhů pozemků, popřípadě rozhraním způsobu využití pozemků (písmeno a/), a výměrou parcely se rozumí vyjádření plošného obsahu průmětu pozemku do zobrazovací roviny v plošných metrických jednotkách; velikost výměry vyplývá z geometrického určení pozemku a zaokrouhluje se na celé čtvereční metry (písmeno e/).

Tedy platná vyhláška č. 126/1993 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (ve znění vyhlášky č. 277/1993 Sb. a vyhlášky č. 99/1994 Sb.), zmiňuje v § 7 výměru parcely jako jeden z několika údajů o parcele evidovaných v katastru (písmeno d/) a v § 26 se zabývá změnou výměry parcely.

Všechna výše citovaná ustanovení, zejména však § 5 odst. 1 katastrálního zákona, přesvědčivě dokládají závěr, že výměra parcely není součástí údajů nezbytně nutných k identifikaci pozemku jako určitého předmětu právního vztahu. Katastrální zákon i vyhláška jej provádějící naopak počítá s tím, že změnou výměry parcely, která nemá svůj původ v listině, sloužící jako podklad pro zápis do katastru (např. oprava chybné výměry), nejsou založené právní vztahy dotčeny. Odtud ústí závěr, že chybné uvedení výměry předmětného pozemku při dražbě nezakládá absolutní neplatnost smlouvy, završené příklepem licitátora (ať již se zřetelem k požadavkům vyjádřeným v ustanovení § 37 obč. zák. nebo s přihlédnutím k § 39 obč. zák.), neboť byl řádně označen parcelním číslem a katastrálním územím.

Okolnost, že předmět dražby (pozemek) má jinou než při dražbě uváděnou vlastnost (že jeho výměra je proti ohlášenému stavu téměř o třetinu menší), však nastoluje objektivně otázku omylu v podstatné vlastnosti věci.

Ustanovení § 49a obč. zák. k tomu uvádí, že právní úkon je neplatný, jestliže jej jednající osoba učinila v omylu, vycházejícím ze skutečnosti, jež je pro jeho uskutečnění rozhodující, a osoba, které byl právní úkon určen, tento omyl vyvolala nebo o něm musela vědět. Právní úkon je rovněž neplatný, jestliže omyl byl touto osobou vyvolán úmyslně. Omyl v pohnutce právní úkon neplatným nečiní.

Naplnění skutkové podstaty § 49a obč. zák. zakládá tzv. relativní neplatnost právního úkonu, když právní úkon učiněný za tam vymezených podmínek se pokládá za platný, pokud se ten, kdo je takovým úkonem dotčen, neplatností právního úkonu nedovolá (§ 40a obč. zák.).

Z tohoto pohledu se odvolací soud věcí nezabýval; zčásti zřejmě pro odlišný názor na povahu dražby a zčásti zřejmě i proto, že o možném omylu uvažoval ve vazbě na institut odstoupení od smlouvy, ač od 1. 1. 1992 (po novele občanského zákoníku provedené zákonem č. 509/1991 Sb.) jde – jak rozvedeno výše – o důvod relativní neplatnosti právního úkonu. Uvedenou otázku přitom nelze ponechat stranou již z toho důvodu, že žalobce se neplatnosti převodu dovolal; není podstatné, že měl převod za neplatný absolutně, nýbrž to, zda jím uplatněné skutečnosti lze podřadit ustanovení § 49a obč. zák. (shodně srov. závěry vyjádřené v důvodech rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 19. 2. 1998, sp. zn. 2 Odon 76/97, uveřejněného v časopise Soudní judikatura č. 14, ročník 1998, pod číslem 100).

Lze proto uzavřít, že právní posouzení věci odvolacím soudem ani potud (pro svou neúplnost) neobstálo a dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. byl uplatněn právem. Nejvyšší soud tedy, aniž nařizoval jednání (srov. § 243a odst. 1, větu první, o. s. ř.), napadený rozsudek ve shodě s ustanovením § 243b odst. 1, částí věty za středníkem, o. s. ř. zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Jestliže na cizím pozemku byla za účinnosti zákona č. 141/1950 Sb., občanského zákoníku, postavena trvalá (nemovitá) stavba, aniž bylo pro stavebníka zřízeno právo stavby, posuzuje se vztah mezi stavebníkem a vlastníkem pozemku vzniklý stavbou na cizím pozemku před 1. dubnem 1964 podle zákona č. 141/1950 Sb.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 1998, sp. zn. 3 Cdon 398/96)

Rozsudkem ze dne 20. 12. 1994 O b v o d n í s o u d pro Prahu 10 přikázal do vlastnictví žalobce garáž postavenou na pozemku – části zahrady č. parc. 478/1 v P. – S., který je v jeho vlastnictví. Zároveň žalobci uložil zaplatit žalované jako vlastníci garáže náhradu ve výši 46 191 Kč a rozhodl o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky a vůči státu. Obvodní soud na základě zjištění, že žalovaná v roce 1962 vystavěla garáž na uvedeném pozemku se souhlasem tehdejší vlastnice J. K., avšak neměla uzavřenou žádnou smlouvu o zřízení trvalé stavby na cizím pozemku, dovodil, že nebyly splněny podmínky zákona č. 141/1950 Sb., nezbytné pro zřízení trvalé stavby na cizím pozemku. Právní vztah mezi účastníky posoudil podle § 135c obč. zák. (ve znění nyní účinném) jako neoprávněnou stavbu na cizím pozemku, přičemž za optimální považoval řešení podle § 135c odst. 2 obč. zák.

K odvolání žalované M ě s t s k ý s o u d v Praze rozsudkem ze dne 10. 5. 1995 změnil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku ve věci samé tak, že zamítl žalobu na odstranění garáže, dále jej změnil ve výrociích o náhradě nákladů řízení a rozhodl o náhradě nákladů řízení před odvolacím soudem. Odvolací soud vycházel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, neztotožnil se však s jeho právním posouzením věci. Dovodil, že zákon č. 141/1950 Sb. na rozdíl od předchozí právní úpravy sice stanovil, že vlastníkem stavby může být osoba rozdílná od vlastníka pozemku, avšak pouze za splnění zákonných předpokladů stanovených v § 159 a násl. zákona č. 141/1950 Sb., které v daném případě nebyly splněny, neboť nedošlo ke zřízení práva stavby dle § 159 a násl. uvedeného zákona. Odvolací soud proto považoval za nezbytné vyřešit nejprve otázku, kdo a z jakého právního titulu se stal vlastníkem garáže, když nebylo zřízeno právo stavby, které jako jediné umožňovalo, aby se stavebník stal vlastníkem stavby postavené na cizím pozemku. Protože žalovaná postavila garáž se souhlasem vlastnice pozemku, se stavbou nakládala jako se svým vlastnictvím a byla se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře, že jí garáž patří, a tato její oprávněná držba trvala déle než 10 let, odvolací soud uzavřel, že žalovaná nabyla vlastnictví ke garáži vydržením ke dni 1. 4. 1984 (§ 135a, § 507a obč. zák., ve znění zákona č. 131/1982 Sb.), a dodal, že za stejných okolností a podmínek vydržela i právo odpovídající věcnému břemenu k zastavěnému pozemku, neboť byla v dobré víře, že jí k předmětnému pozemku svědčí právo, které omezuje vlastníka pozemku tím, že je

povinen strpět zastavění pozemku garáží, a vydržela rovněž právo k pozemku, který tvoří přístupovou cestu ke garáži. Za rozhodující pro posouzení důvodnosti žaloby na odstranění garáže považoval odvolací soud skutečnost, že žalovaná užívá garáž z titulu vlastnického práva, pro jehož omezení nebyly shledány žádné důvody.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce dovolání a namítá, že rozhodnutí vychází z nesprávného právního názoru. Odvolacímu soudu vytýká, že svou pozornost věnoval převážně vyřešení otázky vlastnictví garáže, a to zcela zbytečně a nesprávně, když mezi účastníky nebylo sporné, že žalovaná je vlastníci garáže, kterou postavila, a v té době platný občanský zákoník umožňoval rozdílnost vlastníka stavby a pozemku (§ 155 zákona č. 141/1950 Sb.), zatímco základní sporné otázky, tj. práva žalované k pozemku ve vlastnictví žalobce, se soud věnoval jen okrajově, přičemž právo žalované ke stavbě a její právo k cizímu pozemku postavil v podstatě do jedné roviny. Poukazuje na to, že jeho právní předchůdkyně J. K. z dobré vůle umožnila své příbuzné – žalované, aby si na části její zahrady postavila garáž a aby tímto způsobem tuto část pozemku užívala, avšak jen dočasně, jak je patrné i z obsahu poslední vůle J. K., z níž vyplývá, že později žalovaná ztratí nejen možnost užívat část zahrady, ale i samu garáž. Poukazuje na to, že – jak plyne z provedených důkazů – za užívání části zahrady žalovaná platila za vlastníci pozemku pozemkovou daň ze zastavěné plochy, a tedy dobře věděla, že užívá část cizího pozemku jako pouhá uživatelka, a to odvozeně z dobré vůle vlastnice pozemku, a nikoliv jako někdo, kdo k této části pozemku vykonává právo pro sebe, v dobré víře, že mu patří. Dovojuje, že na straně žalované nešlo o držbu práva a již vůbec ne o oprávněnou držbu, což plyne i z toho, že žalovaná po smrti J. K. usilovala o dohodu se žalobcem o další užívání zastavěné plochy, měla zájem o uzavření nájemní či kupní smlouvy a navrhovala soudu, aby pro ni zřídil věcné břemeno na pozemek. Poukazuje i na to, že žalovaná má další garáž postavenou na svém sousedním pozemku, kterou v průběhu řízení převedla na dceru, zatímco on garáž nemá. Protože v každém případě právní vztah žalované k zastavěné části pozemku skončil z vůle žalobce, odpadl tím právní důvod žalované tuto část zahrady užívat, a proto se žalobce důvodně domáhá ochrany svého vlastnického práva.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) věc převzal od Vrchního soudu v Praze a dovolací řízení dokončil podle občanského soudního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 1995 (čl. II odst. 4 zákona č. 238/1995 Sb.). Po zjištění, že dovolání bylo podáno včas a že je podle § 238 odst. 1 o. s. ř. přípustné, přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k závěru, že rozhodnutí odvolacího soudu vychází z nesprávného právního názoru.

N e j v y š í s o u d zrušil rozsudky obou soudů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z o d ů v o d n ě n í :

V posuzované věci vyplývá ze skutkových zjištění, jejichž správnost dovolatel nepochybňuje, že žalovaná podáním ze dne 3. 4. 1962 požádala ONV v P. o povolení

postavit garáž na pozemku J. K., která na této žádosti podepsala, že jako majitelka pozemku a domu souhlasí s provedením stavby. Rozhodnutí o přípustnosti stavby bylo vydáno 28. 5. 1962 a dne 8. 3. 1963 byla stavba kolaudována jako stavba trvalá.

Ve smyslu ustanovení § 854 obč. zák. ve znění nyní účinném (stejně ustanovení § 498 obč. zák., ve znění účinném od 1. 4. 1964) ustanoveními tohoto zákona se řídí i právní vztahy vzniklé před 1. 4. 1964, není-li v přechodných ustanoveních občanského zákoníku uvedeno jinak; vznik těchto právních vztahů, jakož i nároky z nich vzniklé před 1. 4. 1964 se však posuzují podle dosavadních předpisů. Vzhledem k tomu, že předmětná garáž byla dokončena a kolaudována v roce 1963, tedy za účinnosti zákona č. 141/1950 Sb., bylo třeba vztah vzniklý stavbou na cizím pozemku posuzovat podle tehdy platných předpisů, tj. zákona č. 141/1950 Sb., a to nejen co do jeho vzniku, ale i co do nároků vyplývajících z postavení stavby na cizím pozemku (srov. rozhodnutí č. 65 publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1972).

Na rozdíl od předchozí právní úpravy (obecného zákoníku občanského z roku 1811), která vycházela ze zásady „superficies solo cedit“ a podle níž se trvalá stavba považovala za součást pozemku, zákon č. 141/1950 Sb. (dále též „střední obč. zák.“) stanovil v § 25, věť druhá, že stavby nejsou součástí pozemku. Od 1. 1. 1951 se stavby trvalého charakteru (tj. věci nemovité – srov. § 26 středního obč. zák.) již nestávaly součástí pozemku. Byla-li nově budovaná stavba postavena na cizím pozemku, nepřirůstala vlastníkovu pozemku, nýbrž od počátku byla majetkem toho, kdo ji postavil, a to bez ohledu, zda byla postavena na cizím pozemku na základě práva stavby či nikoliv. Proto i v tomto případě, kdy na cizím pozemku byla za účinnosti středního obč. zák. postavena trvalá (nemovitá) stavba, aniž bylo pro stavebníka zřízeno právo stavby, nestal se vlastníkem stavby vlastník pozemku.

Podle ustanovení § 155 středního obč. zák. vlastníkem stavby může být osoba rozdílná od vlastníka pozemku.

K tomu však, aby za účinnosti středního obč. zák. byl stavebník oprávněn zřídit si vlastní trvalou stavbu na pozemku, který nevlastnil, bylo třeba splnit zákonem stanovené podmínky. Kromě případů trvalého užívání pozemků socialistickými právními osobami podle § 158 středního obč. zák. ke zřízení stavby na cizím pozemku bylo nezbytné mít právo stavby. Ustanovení § 159 středního obč. zák. stanoví, že v ostatních případech (tj. jiných, než na které dopadá ustanovení § 158) lze na cizím pozemku zřídit trvalou stavbu jen na základě práva stavby. Právo stavby je právním prostředkem k provedení vlastní stavby na pozemku, který náleží a bude i nadále náležet někomu jinému. Porušení ustanovení § 159 však nemá za následek vyloučení zásady uvedené v ustanovení § 25 v tom směru, že by se stavba zřízená bez práva stavby stala součástí pozemku a že by tedy vlastníkem stavby byl vlastník pozemku, na němž stavba stojí.

V dané věci nejde ani o případ, že by se garáž stala vlastnictvím J. K. jako součást (přístavba) domu, který jí patřil. Už z těchto důvodů nelze souhlasit se závěrem odvolacího soudu o vydržení vlastnického práva žalované ke garáži, neboť nabytí vlastnické právo vydržením lze jen k věci cizí.

Právo stavby mohlo vzniknout přímo ze zákona, úředním výrokem nebo mohlo být zřízeno smluvně. Ke smluvnímu zřízení práva stavby zákon vyžadoval uzavření smlouvy mezi stavebníkem a vlastníkem pozemku v písemné formě a přivolení výkonného orgánu okresního národního výboru (§ 160 a násl. středního obč. zák.). Právo stavby vznikalo až udělením přivolení ke smlouvě.

V případě stavby na cizím pozemku se právní vztah mezi vlastníkem pozemku a vlastníkem stavby řídil v závislosti na tom, zda stavebník měl ke stavbě potřebné občanskoprávní oprávnění (právo stavby) či nikoliv. Byla-li tato zákonná podmínka splněna, byla tím natrvalo založena rozdílnost ve vlastnictví stavby a pozemku, na němž stavba stojí. Na rozdíl od předchozí právní úpravy (srov. zákon č. 88/1947 Sb., o právu stavby, podle něhož bylo právo stavby právem pouze dočasným, po jehož zániku připadla stavba vlastníku pozemku) nemovitost postavená na cizím pozemku na základě práva stavby nepřecházela ani později do vlastnictví majitele pozemku.

Při střetu dvou relativně samostatných režimů vlastnictví – vlastnictví k pozemku a vlastnictví ke stavbě na něm zbudované na základě práva stavby – se právní poměr mezi vlastníkem pozemku a vlastníkem stavby, pokud jde o výkon jejich vlastnických práv, řídil ustanoveními § 156 a § 157 středního obč. zák.

Postavením trvalé stavby na cizím pozemku bez práva stavby však nemohlo vzniknout oddělené vlastnictví ke stavbě a pozemku. Ustanovení § 155 středního obč. zák. sice stanoví, že vlastníkem stavby může být osoba rozdílná od vlastníka pozemku, avšak podmínky, za nichž se tak může stát, jsou obsaženy v ustanovení § 158 a § 159 uvedeného zákona. V daném případě z výsledků řízení jednoznačně vyplývá, že trvalá stavba byla na cizím pozemku postavena v době účinnosti zákona č. 141/1950 Sb. bez zřízení práva stavby a nebyl tak splněn zákonný předpoklad ustanovení § 159.

Protože na cizím pozemku byla zřízena trvalá stavba, aniž k tomu měl stavebník zákonem vyžadované oprávnění (tzv. občanskoprávní titul), jde z občanskoprávního hlediska o neoprávněnou stavbu, byť by stavebník měl stavební povolení či splňoval další náležitosti dle předpisů správního práva. Na řešení takto vzniklého vztahu mezi vlastníkem pozemku a stavebníkem, který neměl potřebné občanskoprávní oprávnění na cizím pozemku stavět, a na posouzení nároků z tzv. neoprávněné stavby vzniklých, bylo třeba v daném případě použít příslušná ustanovení zákona č. 141/1950 Sb. Protože tento zákon neobsahuje přímou úpravu vztahů vyplývajících z tzv. neoprávněné stavby na cizím pozemku, postupuje se po právní stránce (není-li jiné dohody mezi účastníky) při úpravě vztahu mezi stavebníkem a vlastníkem pozemku analogicky podle ustanovení § 125 a násl. středního obč. zák., která řeší otázku nabytí vlastnictví zpracováním cizí věci, smísením či sloučením věcí různých vlastníků a která upravují postup při řešení vzniklého vztahu podle daných hledisek (srov. rozhodnutí č. 65 publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1972, a rozhodnutí č. 155 publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1953). Z toho vyplývá, že i v daném případě, kdy ke stavbě na cizím pozemku neby-

lo zřízeno právo stavby, které je podmínkou vzniku odděleného vlastnictví stavby a pozemku ve smyslu § 155, řídí se úprava vzniklého právního vztahu mezi stavebníkem a vlastníkem pozemku analogicky podle § 125 a násl. zákona č. 141/1950 Sb.

Z hlediska shora uvedených zákonných ustanovení, která bylo třeba na daný vztah aplikovat, se však odvolací soud při svém rozhodnutí věci nezabýval.

Pokud pak jde o odvolacím soudem řešenou otázku práva žalované k pozemku, je třeba po právní stránce vycházet z toho, že zákonem vyžadované předpoklady vydržení práva odpovídajícího věcnému břemenu jsou totožné s předpoklady nezbytnými pro vydržení vlastnického práva. Jako je předpokladem dobré víry u oprávněného držitele věci jeho přesvědčení, že mu věc patří jako vlastníkovu, tak předpokladem dobré víry oprávněného držitele práva odpovídajícího věcnému břemenu je, že mu právo z věcného břemene náleží. Toto přesvědčení musí být podloženo důvody, které ho k takovému přesvědčení opravňují (tj. okolnosti svědčící o poctivosti nabytí). Držitel věci nemůže být v dobré víře, že mu věc patří, byla-li mu věc např. půjčena, dána do nájmu apod. Jeho dobrá víra musí spočívat v přesvědčení, že věc nabyt do vlastnictví. Musí se tedy opírat o odpovídající právní důvod jinak způsobilý založit vznik vlastnictví, ač podle práva k platnému převodu nedošlo. Obdobně oprávněný držitel práva odpovídajícího věcnému břemenu musí být přesvědčen, že mu (příp. jeho právním předchůdcům) toto právo k pozemku, které je časově neomezené a které zatěžuje pozemek bez ohledu na osobu jeho vlastníka, bylo platně zřízeno nějakým ze zákonem předpokládaných způsobů vzniku věcného břemene, tedy že právo, které k cizí věci vykonává, mu náleží, neboť vzniklo (např. na základě smlouvy o zřízení věcného břemene, která – aniž si je toho vědom – není z nějakého důvodu platná).

Otázka existence dobré víry držitele se pak posuzuje z hlediska objektivního, tj. podle toho, zda držitel při normální opatrnosti, kterou lze na něm požadovat, neměl a nemohl mít pochybnosti o tom, že mu právo odpovídající věcnému břemenu vzniklo a že mu náleží. Jestliže však právo k cizí věci bylo vykonáváno na základě souhlasu vlastníka, který mohl svůj souhlas kdykoliv odvolat, nemohl takový souhlas založit dobrou víru držitele o vzniku a existenci práva, které by mělo povahu věcného břemene.

Protože rozsudek odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci, není z hlediska uplatněného dovolacího důvodu podle § 241 odst. 2 písm. d) o. s. ř. správný. Proto Nejvyšší soud podle § 243b odst. 1, věty za středníkem, o. s. ř. rozhodnutí odvolacího soudu zrušil. Protože rovněž právní posouzení věci soudem prvního stupně není v souladu s tím, co bylo shora uvedeno, byl podle § 243b odst. 2, věty druhé, o. s. ř. zrušen i rozsudek obvodního soudu a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Přípustnost dovolání podle § 239 odst. 2 o. s. ř. je podmíněna nejen tím, že rozhodnutí je zásadního významu z hlediska svého obecného dopadu do poměrů sporů jiných (obdobných), nýbrž i tím, že dotčené právní posouzení věci je významné pro věc samu. Tento předpoklad nespĺňuje situace, kdy řešení příslušné právní otázky se nemůže projevit v poměrech dovolatele, tedy zůstane-li jeho postavení vůči druhé straně sporu (ve vztahu žalobce – žalovaný) nezměněno.^{*)}

(Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 1999, sp. zn. 2 Cdon 808/97)

K r a j s k ý s o u d v P r a z e rozsudkem ze dne 19. 11. 1996 potvrdil, k odvolání žalobce a druhé žalované ve výrocích o věci samé, rozsudek ze dne 3. 6. 1996, jímž O k r e s n í s o u d v B e n e š o v ě uložil druhé žalované zaplatit žalobci do tří dnů od právní moci rozsudku částku 88 000 Kč se šestnáctiprocentním úrokem z prodlení ode dne 14. 12. 1994 do zaplacení, a proti první žalované, která měla být podle žaloby k úhradě téže částky zavázána společně s druhou žalovanou, tak, že plněním jedné ze žalovaných zaniká v rozsahu plnění povinnost plnit druhé z nich, žalobu zamítl. Co do vyhovujícího výroku rozsudku se odvolací soud ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že druhá žalovaná se v rozsahu žalované částky na úkor žalobce ve smyslu § 451 obč. zák., ve znění pozdějších předpisů, bezdůvodně obohatila, neboť žalobce jí tuto částku poskytl bez právního důvodu. Ve vztahu k zamítavému výroku rozsudku odvolací soud – cituje ustanovení § 420 odst. 1 obč. zák. – přisvědčil soudu prvního stupně, že první žalovaná neporušila povinnost zakotvenou ve smlouvě o kontrole použití prostředků z 30. 11. 1990, neboť tato smlouva je absolutně neplatná; byla totiž uzavřena s právně neexistujícím subjektem (společností V. F. J. I. A., k. s.) a v ustanoveních, jež se týkají způsobu provádění kontroly, je značně neurčitá. Odvolací soud uzavřel, že první žalovaná neodpovídá za škodu ani podle § 424 obč. zák., neboť žalobce neprokázal, že při podpisu smlouvy věděla, že smluvní partner právně neexistuje, ani podle § 415 obč. zák., jelikož nebylo prokázáno, že porušením obecné prevenční povinnosti (uzavřením neplatné smlouvy) touto žalovanou vznikla žalobci nějaká škoda. Je-li druhá žalovaná povinna plnit žalobci z titulu bezdůvodného obohacení a první žalovaná měla podle žaloby plnit z titulu odpovědnosti za škodu, nemohlo jít o solidární závazek. Odvolací soud rovněž zamítl návrh druhé žalované na vyslovení přípustnosti dovolání, uváděje, že nepovažuje právní hodnocení vyplývající z provedených skutkových zjištění za zásadně významné po stránce právní.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala druhá žalovaná (zastoupena advokátem) včasné dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 239 o. s. ř., namítajíc, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Smlouva o kontrole

^{*)} Rozhodnutí vychází z občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2000.

použití prostředků je podle jejího přesvědčení platná (byť obsahuje nesprávné označení druhé žalované); mezi smluvními stranami bylo jasné, kdo jsou účastníci smlouvy, a ač tato nespĺňovala náležitosti písemné formy, je nepochybné, že byla uzavřena ústně – podle hospodářského zákoníku platně. Dovolatelka rovněž nesouhlasí s názorem, že smlouva je neplatná pro svou neurčitost, když ujednání v ní obsažená byla účastníkům jasná, včetně ustanovení ve prospěch třetích osob. I kdyby smlouva byla neplatná, je nesporné, že skutečnosti způsobující neplatnost byly účastníkům známy, což zakládá společnou odpovědnost za škodu vůči třetím osobám. Ze skutkových zjištění soudů podle dovolatelky vyplývá, že první žalovaná porušila své povinnosti. Soudy obou stupňů se vyhnuly řešení otázky, zda přichází v úvahu odpovědnost peněžního ústavu, který je správcem účtu podnikatelského subjektu, s nímž uzavřel smlouvu o kontrole použití prostředků, vůči osobě, která zaslala peníze na účet v úmyslu stát se společníkem podnikatelského subjektu, jestliže si peněžní ústav nepočínal tak, aby nedocházelo ke škodám. Nesprávný je závěr, že žalobce neprokázal, že porušením preventivní povinnosti první žalované mu vznikla škoda, když došlo ke zmrznění částek zaslaných jednotlivými vkladateli a pokud by první žalovaná prostředky neuvolnila, nebyly by zmrzněny. Dle názoru dovolatelky pak v řízení nebylo prokázáno, že by jí vzniklo bezdůvodné obohacení, neboť bez podrobné analýzy lze stěží uzavřít, že – ač finanční prostředky prošly přes její účet – se zvýšil její majetek a nikoli majetek jiných subjektů. Proto dovolatelka požaduje, aby Nejvyšší soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Dovolání není přípustné. Ne j v y š š í s o u d je proto odmítl.

Z o d ů v o d n ě n í :

Dle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

Dovolání proti každému rozhodnutí odvolacího soudu je přípustné (s výjimkami zakotvenými v odstavci druhém) podle ustanovení § 237 odst. 1 o. s. ř. Vady vyjmenované v § 237 odst. 1 o. s. ř. (tzv. zmatečnosti), k nimž odvolací soud přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), ovšem nebyly v dovolání namítány a z obsahu spisu nevyplynávají.

Dovolání proti rozsudku odvolacího soudu je dále přípustné za podmínek uvedených v ustanoveních § 238 a § 239 o. s. ř. V posuzovaném případě však přípustnost dovolání nezakládá ani ustanovení § 238 odst. 1 písm. a) o. s. ř. (rozsudek odvolacího soudu není rozsudkem měnícím, nýbrž potvrzujícím), ani ustanovení § 238 odst. 1 písm. b) o. s. ř. (rozsudek ze dne 3. 6. 1996 je prvním rozsudkem okresního soudu ve věci). Podle § 239 odst. 1 o. s. ř. není dovolání přípustné též, neboť odvolací soud přípustnost výrokem potvrzujícího rozsudku nevyslovil.

Zbývá tudíž posoudit přípustnost dovolání podle § 239 odst. 2 o. s. ř., kterého se zjevně dovolává druhá žalovaná. Podle tohoto ustanovení, nevyhoví-li odvolací soud návrhu účastníka na vyslovení přípustnosti dovolání, který byl učiněn nejpozději

před vyhlášením potvrzujícího rozsudku, je dovolání podané tímto účastníkem přípustné, jestliže odvolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam.

Dovolání může být ve smyslu citovaného ustanovení přípustné jen tehdy, jde-li o řešení právní otázky (jiné otázky, zejména posouzení správnosti nebo úplnosti skutkových zjištění, přípustnost dovolání neumožňují) a jde-li zároveň o právní otázku zásadního významu. Přípustnost dovolání pak není založena pouhým tvrzením dovolatele, že rozhodnutí odvolacího soudu zásadní význam po právní stránce má, nýbrž až zjištěním (závěrem), že tomu tak vskutku je.

Právním posouzením je činnost soudu, při níž aplikuje konkrétní právní normu na zjištěný skutkový stav, tedy dovozuje ze skutkového zjištění (skutkové podstaty), jaká mají účastníci podle příslušného právního předpisu práva a povinnosti. Při aplikaci práva jde tudíž o to, zda byl použit správný právní předpis a zda byl také správně vyložen.

Ve výše uvedeném smyslu musí mít rozhodnutí odvolacího soudu zásadní význam po právní stránce především z hlediska rozhodovací činnosti soudů vůbec (co do obecného dopadu na případy obdobné povahy). Rozhodnutí odvolacího soudu má z tohoto pohledu zásadní význam zpravidla tehdy, jestliže řeší takovou právní otázku, která judikaturou vyšších soudů (tj. odvolacího soudu a odvolacích soudů) nebyla vyřešena nebo jejíž výklad se v judikatuře těchto soudů dosud neustálil (vyšší soudy při svém rozhodování řeší takovou otázku rozdílně, takže nelze hovořit o ustálené judikatuře), nebo jestliže odvolací soud posoudil určitou právní otázku jinak, než je řešena v konstantní judikatuře vyšších soudů, tedy představuje-li v tomto směru odlišné („nové“) řešení této právní otázky (srov. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 9. 1997, sp. zn. 2 Cdon 1339/96, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 13, ročník 1997, pod číslem 101).

Dovolatelka přisuzuje rozhodnutí odvolacího soudu po právní stránce zásadní význam co do zhodnocení odpovědnosti určité společnosti, která sdružuje kapitál, a subjektu, jenž má vykonávat kontrolu, vůči třetím osobám – vkladatelům kapitálu.

Odvolací soud shledal druhou žalovanou odpovědnou za bezdůvodné obohacení na úkor žalobce; vyšel přitom ze zjištění, že žalobce, který měl v úmyslu stát se komanditistou, podepsal prohlášení o vstupu do komanditní společnosti a na jeho základě poukázal na účet druhé žalované u první žalované 88 000 Kč, přičemž druhá žalovaná mu dopisy (potvrzeními) z 22. 11. 1994 sdělila, že nebyl v obchodním rejstříku jako komanditista zapsán; současně uvedenou částku, již přes výzvu nevrátila, uznala vůči žalobci jako svůj dluh. Právní posouzení daného vztahu, coby bezdůvodného obohacení ve smyslu § 451 obč. zák., je za této situace posouzením standardním, které žádné nové – z hlediska rozhodovací činnosti soudů co do obecného dopadu na případy obdobné povahy významné – otázky neřeší. Ve vztahu k tomuto závěru proto Nejvyšší soud dovolání přípustným neshledal.

Závěr odvolacího soudu, že rozhodnutí odvolacího soudu je po právní stránce zásadního významu, je ovšem podmíněn nejen tím, že uvedené rozhodnutí je zásad-

ního významu z hlediska svého obecného dopadu do poměrů sporů jiných (obdobných), nýbrž i tím, že dotčené právní posouzení věci je – především – významné pro věc samu. Tento předpoklad nesplňuje i situace, kdy řešení příslušné právní otázky se nemůže projevit v poměrech dovolatele, tedy zůstane-li jeho postavení vůči druhé straně sporu (ve vztahu žalobce – žalovaný) nezměněno. Tak je tomu i v posuzované věci.

Obstojí-li jako standardní úsudek, podle něž se druhá žalovaná na úkor žalobce bezdůvodně obohatila, pak se argumentace, k níž dovolatelka připíná hledisko zásadní významnosti, může projevit jen v poměrech odpovědnostního vztahu žalobce a první žalované. Požadavek, aby povinnost k plnění byla uložena (z titulu náhrady škody) také první žalované, však objektivně nevede (i kdyby mu bylo vyhověno) k umenšení rozsahu plnění, jež byla žalobci vyhovujícím výrokem rozsudku soudu prvního stupně zavázána uhradit druhá žalovaná. Vyřešením předkládané právní otázky by byly (pouze) uspořádány vnitřní poměry žalovaných, které mají ve sporu postavení samostatných společníků (§ 91 odst. 1 o. s. ř.) – potud, že postavení žalobce by se v případě, že by soud odpovědnost za škodu u první žalované dovedl, mohlo jen zlepšit; spor o vnitřním vypořádání samostatných společníků v rozepři, předjímaném normami hmotného práva, je řešitelný samostatně, když do poměrů žalobce bezprostředně nedopadá. Nemůže-li řešení uvedené otázky ovlivnit správnost závěru, podle kterého je druhá žalovaná povinna zaplatit žalobci žalovanou částku jako bezdůvodné obohacení, a tedy ovlivnit z hlediska výsledku dovolacího řízení vztah žalobce a dovolatelky, nelze tuto otázku mít za zásadně významnou podle § 239 odst. 2 o. s. ř.; dovolání proto přípustné není.

Tento závěr s sebou nese konečné posouzení podaného dovolání jako nepřipustného. Nejvyšší soud je proto, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), podle § 243b odst. 4 a § 218 odst. 1 písm. c) o. s. ř. odmítl.

Rozhodnutím, kterým odvolací soud změnil usnesení soudu prvního stupně, jímž byl návrh na odklad provedení výkonu rozhodnutí vyklizením bytu zamítnut, a odklad povolil, nezpůsobil povinnému procesní újmu odstranitelnou zrušením rozhodnutí; dovolání povinného proto dovolací soud odmítne jako podané osobou neoprávněnou (§ 243b odst. 4, § 218 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.).

Účelem odkladu provedení výkonu rozhodnutí podle § 266 odst. 1 o. s. ř. nemůže být dodatečná náprava toho, že zajištěný byt nesplňuje znaky přiměřeného náhradního bytu, o němž bylo rozhodnuto v nalézacím řízení.

(Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 1999, sp. zn. 20 Cdo 553/98)

Podáním ze dne 11. 6. 1996, které posléze doplnili do soudního protokolu, povinní navrhli, aby provedení výkonu rozhodnutí vyklizením bytu přestěhováním do (přiměřeného) náhradního bytu (užívaného dosud oprávněnými) bylo „do konce srpna 1997“ odloženo. Návrh odůvodnili tím, že „nejsou srozuměni s kvalitou náhradního bytu“ a že „mají v úmyslu se z domu vůbec odstěhovat“ do domu ve V. čp. 100, patřícího otci druhého povinného. Dobu odkladu výkonu rozhodnutí povinní spojili s předpokládaným ukončením jeho oprav, které právě provádějí.

Usnesením ze dne 11. 7. 1996 **O k r e s n í s o u d** v Liberci návrh na odklad provedení výkonu zamítl, když dospěl k závěru, že důvody, jež povinní uvádějí, podmínkám vysloveným v § 266 odst. 1 o. s. ř. neodpovídají. Co se týče argumentu, že zajištěný byt nesplňuje znaky přiměřeného náhradního bytu, soud prvního stupně odkázal na usnesení o nařízení provedení výkonu, jmenovitě „krajského soudu z 31. 1. 1996“, v jehož odůvodnění je tato otázka „podrobně rozebrána“.

K odvolání povinných **K r a j s k ý s o u d** v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, usnesením ze dne 17. 9. 1996 usnesení soudu prvního stupně změnil tak, že provedení výkonu rozhodnutí odložil „do doby, než oprávnění ve svém bytě zajistí ústřední vytápění“. Podmínky odkladu podle § 266 odst. 1 o. s. ř. měl oproti soudu prvního stupně za splněné, neboť shledal, že dvě obytné místnosti bytu, zajištěného pro povinné, nejsou „přímo ústředně“ vytápěny, v důsledku čehož byt není I., ale II. kategorie. Přestěhování do bytu horší kategorie, usoudil odvolací soud, by pro povinné mohlo mít zvlášť nepříznivé následky, přičemž „je pouze na oprávněných, aby v obou obytných místnostech ústřední vytápění zařídili“. Odklad výkonu rozhodnutí proto odvolací soud povolil na dobu, než se tak stane.

Ve včasném dovolání (doplněném zmocněncem – advokátkou) povinní s usnesením odvolacího soudu „nesouhlasí“. Požadavkem, aby oprávnění vybavili dvě obytné místnosti ústředním vytápěním, není podle dovolatelů zajištěna srovnatelnost vyklizovaného bytu s bytem náhradním; jmenovitě není tímto vytápěním „vyřešena“ koupelna a chodba, vytápění soudem uvažovaným způsobem představuje zvýšené

náklady v důsledku zvýšené spotřeby plynu, náhradní byt je o 20 m² menší a neumožňuje obdobné umístění nábytku jako v bytě vyklizovaném, místnost v přízemí je zdravotně závadná a do koupelny existuje přístup pouze přes pokoj dětí, jejichž zdraví, uvádějí dovolatelé, je třeba chránit před „psychickým narušováním při každém vstupu“. Dovolatelé jsou názoru, že uvedené okolnosti jsou výrazem toho, že řízení je postiženo vadou, která měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci; odvolací soud si neobstaral dostatek podkladů pro správné rozhodnutí a v důsledku toho odložil provedení výkonu „pouze z jediného důvodu“, aniž přihlédl k „řadě dalších nesrovnalostí“, které způsobují, že zajištěný byt není „zatím“ přiměřeným náhradním bytem „ve smyslu občanského zákoníku“. Proto měl být výkon rozhodnutí odložen nejen do doby, než jej oprávnění vybaví ústředním vytápěním, ale „také do doby, než se soud šetřením na místě samém přesvědčí“ o správnosti vyjádřených námitek. Rozhodnutí odvolacího soudu „mělo směřovat“, uzavírají dovolatelé, k tomu, aby návrh oprávněných na nařízení provedení výkonu rozhodnutí přestěhováním do nabízeného bytu byl zamítnut.

Dovolání je v dané věci (objektivně) přípustné (§ 236 odst. 1 o. s. ř.), neboť usnesením odvolacího soudu bylo změněno usnesení soudu prvního stupně (§ 238a odst. 1 o. s. ř.).

Dovolání povinných však není přípustné subjektivně, proto je Nejvyšší soud odmítl.

Z o d ů v o d n ě n í :

Subjektivní přípustnost dovolání reflektuje stav procesní „újm“, jež výsledkem sporu nastala v osobě určitého účastníka; tato procesní újma se tedy z povahy věci vztahuje k očekáváním, jež spojuje s podaným návrhem, to jest s tím, že mu bude vyhověno, a proti strana naopak s tím, že návrhem hrozící důsledky budou odvráceny (že návrh bude zamítnut). Podmínce procesní újmy je vlastní, že způsobilost založit (subjektivní) přípustnost dovolání představuje jen taková újma účastníka, jež je na základě dovolání potenciálně odstranitelná tím, že odvolací soud napadené rozhodnutí soudu odvolacího zruší.

Rozhodnutím, kterým odvolací soud změnil usnesení soudu prvního stupně, jímž byl návrh na odklad provedení výkonu zamítnut, žádnou procesní újmu (v uvedeném smyslu) povinným způsobit nemohl; výrok, kterým naopak provedení výkonu odložil, je totiž činil procesně úspěšnými. Zrušení tohoto výroku dovolacím soudem nemůže přinést povinným příznivější výsledek již proto, že svým návrhem žádali odklad výkonu „do konce srpna 1997“.

Dovolání povinných, jakožto podané osobami neoprávněnými, proto Nejvyšší soud odmítl (§ 243b odst. 4, § 218 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.).

Ani jinak by dovolání povinných věcně obstát nemohlo. Podmínek, za kterých může soud podle § 266 odst. 1 o. s. ř. odložit provedení výkonu rozhodnutí, se totiž objektivně netýká; dovolatelé ve skutečnosti zpochybňují věcnou správnost jiného

rozhodnutí než o odkladu výkonu (o nařízení jeho provedení), k čemuž však institut odkladu výkonu sloužit nemůže (nic na tom nemění okolnost, že odvolací soud vycházel z jiného názoru).

Jelikož soud prvního stupně již rozhodl o pokračování ve výkonu a povinní podali (v podstatě z týchž důvodů) návrh na „další odklad v provádění výkonu rozhodnutí vyklizením bytu“, bude přílehlavé k této skutečnosti přihlédnout. Otázkou, zda zajištěný byt vyhovuje zákonem stanoveným znakům bytové náhrady, o které rozhodl nalézací soud, se lze zabývat toliko v té fázi exekučního řízení, v níž se rozhoduje o tom, zda – vedle samotného nařízení výkonu – nařídít i jeho provedení (§ 340 odst. 2, věta druhá, o. s. ř.).^{*)}

^{*)} Pro dobu od 1. 1. 2001 srov. § 344 odst. 3 o. s. ř. ve znění účinném od uvedeného data.

Požadavek, aby v odvolání bylo uvedeno, v čem je spatřována nesprávnost napadeného rozhodnutí nebo postupu soudu (§ 205 odst. 1 o. s. ř.), není naplněn pouhým konstatováním, že právní hodnocení věci v rozhodnutí je nesprávné. Neuvedení údajů o tom, v čem je spatřována nesprávnost rozhodnutí nebo postupu soudu, však nebrání dalšímu pokračování odvolacího řízení.

Maří-li odvolatel řádný průběh odvolacího řízení tím, že argumenty, jimiž zpochybňuje správnost napadeného rozhodnutí, uplatní až u odvolacího jednání, lze takový postup – vzniknou-li v jeho důsledku ostatním účastníkům zvýšené náklady např. tím, že odvolací jednání bude odročeno proto, aby druhá strana sporu měla možnost na odvolací námítky v přiměřeném časovém rámci reagovat – postihnout rozhodnutím ve smyslu § 147 odst. 1 o. s. ř., nikoliv zastavením odvolacího řízení.¹⁾

(Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 1999, sp. zn. 20 Cdo 987/99)

K r a j s k ý s o u d v Ústí nad Labem usnesením ze dne 17. 12. 1998 zastavil – odkazuje na § 43 odst. 2 o. s. ř. – řízení o odvolání žalovaného proti rozsudku ze dne 22. 4. 1998, kterým O k r e s n í s o u d v Děčíně uložil žalovanému zaplatit žalobci částku 252 535,50 Kč se šestnáctiprocentním úrokem z prodlení od 4. 5. 1995 do zaplacení a nahradit náklady řízení ve výši 33 904 Kč a zavázal jej též zaplatit České republice na nákladech řízení – svědečném – částku 116 Kč. Odvolací soud dospěl k závěru, že nemá podklad pro přezkoumání napadeného rozsudku, neboť odvolání zůstalo přes výzvu soudu a poučení odvolatele o následcích neodstranění vad odvolání neúplné a neobsahuje náležitosti uvedené v § 205 o. s. ř.

Proti usnesení odvolacího soudu podal žalovaný (zastoupen advokátem) včasné dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) a § 238a odst. 1 písm. f) o. s. ř. a v němž namítá, že jsou dány dovolací důvody podle § 241 odst. 3 písm. a) až d) o. s. ř., tedy že v řízení došlo k vadám uvedeným v § 237 (písmeno a/), řízení je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (písmeno b/), rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování (písmeno c/), a že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (písmeno d/). Naplnění dovolacího důvodu dle § 241 odst. 3 písm. a) o. s. ř. spatřuje v tom, že mu byla v průběhu řízení nesprávným postupem odvolacího soudu odňata možnost před soudem jednat. Nesprávný postup dovolatel přisuzuje „urgenci“, jíž po něm odvolací soud požadoval doplnění náležitostí odvolání uvedených v § 205 o. s. ř. pod pohrůžkou zastavení odvolacího řízení, a následněmu zastavení odvolacího řízení (přesto, že odvolání všechny obli-

¹⁾ Rozhodnutí vychází z občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2000.

gatorní náležitosti odvolání od počátku obsahovalo). Jinou vadou řízení ve smyslu § 241 odst. 3 písm. b) o. s. ř. je podle dovolatele okolnost, že soud v odvolacím řízení „nerespektoval některé základní zásady občanského soudního řízení“, když „jeho argumentace mohla napomoci správnému rozhodování odvolacího soudu, pokud by byla vedena ústně a veřejně vůlí dovolatelovou a nikoli vůlí odvolacího soudu“, neboť „má právo podrobně prezentovat svůj pohled na věc ústně podle své úvahy“. Dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. c) o. s. ř. je podle dovolatele dán proto, že v odvolání neuvedl, že nesouhlasí „s právním posouzením věci“ a že odvolání doplní ve lhůtě deseti dnů, nýbrž, že „v nesprávném právním hodnocení věci spatřuje nesprávnost rozsudku okresního soudu“ a že odvolání v podrobnostech (tedy dále) odůvodní (což naznačuje pouze jistou absenci fakultativních náležitostí odvolání). Právní posouzení věci je pak nesprávné (§ 241 odst. 3 písm. d/ o. s. ř.), jelikož odvolání všechny náležitosti, předepsané v § 205 odst. 1 o. s. ř., mělo a nic nebránilo věcnému vyřízení odvolání (neodstranění nedostatku odvolání samo o sobě nestačí). Proto dovolatel žádá, aby napadené usnesení bylo zrušeno.

N e j v y š š í s o u d napadené usnesení zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Z o d ů v o d n ě n í :

Dovolání je přípustné podle § 238a odst. 1 písm. f) o. s. ř.

K vadám uvedeným v § 237 o. s. ř. a pokud je dovolání přípustné, i k vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, dovolací soud přihlíží, i když nebyly v dovolání uplatněny (§ 242 odst. 3 o. s. ř.); jelikož jiné vady z obsahu spisu nevyplývají, Nejvyšší soud zkoumal, zda řízení je postiženo vadami tvrzenými dovolatelem.

Ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o. s. ř., spojuje zmatečnost řízení se skutečností, že účastníku řízení byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem. Odnětím možnosti jednat před soudem je přítom takový postup soudu, jímž znemožnil účastníku řízení realizaci těch procesních práv, která mu zákon přiznává. O vadu ve smyslu tohoto ustanovení jde jen tehdy, jestliže šlo o postup nesprávný (uvažováno z hlediska zachování postupu soudu určeného zákonem nebo dalšími obecně závaznými právními předpisy) a jestliže se postup soudu projevil v průběhu řízení a nikoliv také při rozhodování (srov. též rozhodnutí Nejvyššího soudu uveřejněná pod čísly 27/1998 a 49/1998 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek). „Postupem soudu v průběhu řízení“ v uvedeném smyslu tedy není hodnotící úsudek odvolacího soudu, že odvolání není projednatelné (v dovolatelově podání „následně zastavení odvolacího řízení“); srov. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 1997, sp. zn. 2 Cdon 887/97, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 5, ročník 1998, pod číslem 42.

Z obsahu spisu je patrné, že žalovaný podal (prostřednictvím svého zástupce) proti rozsudku soudu prvního stupně dne 22. 6. 1998 faxované odvolání (č. 1. 52),

kteří doplnil následujícího dne předložením jeho písemného originálu (č. l. 53). Odvolání bylo adresováno okresnímu soudu, byli v něm označeni účastníci řízení, věc které se týká (č. j. /správně sp. zn./ 9 C 1728/96, o zaplacení částky 252 535,30 Kč s příslušenstvím) a bylo podepsáno (zástupcem žalovaného) a datováno. V odvolání bylo dále uvedeno, že se podává proti rozsudku okresního soudu ze dne 12. (správně 22.) 4. 1998, č. j. 9 C 1728/96-49-50, a směřuje do všech výroků rozsudku, přičemž žalovaný navrhuje, aby odvolací soud tento rozsudek změnil tak, že se žaloba zamítá a žalobce je povinen nahradit mu náklady řízení. Co do vlastních důvodů odvolání obsahuje toto podání toliko sdělení, že „žalovaný spatřuje nesprávnost napadeného rozsudku zejména v nesprávném právním hodnocení věci“ a odvolání bude v podrobnostech odůvodněno ve lhůtě deseti dnů.

Odvolací soud pak dopisem ze dne 2. 11. 1998 (srov. č. l. 55) doručeným zástupci žalovaného 4. 11. 1998 (srov. doručenkou u č. l. 55) „prodloužil“ žalovanému lhůtu k doplnění odvolání o dalších deset dnů, upozorňuje, že odvolání musí obsahovat náležitosti uvedené v § 205 o. s. ř. a že odvolatel v něm bez bližší konkretizace pouze uvedl, že nesouhlasí s „právním hodnocením věci“ a že odvolání doplní do deseti dnů. Výzva obsahovala i poučení, že nebude-li v určené lhůtě odvolání doplněno, může odvolací soud odvolací řízení zastavit.

Podle ustanovení § 205 odst. 1 o. s. ř. v odvolání má být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4 o. s. ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, v čem je spatřována nesprávnost tohoto rozhodnutí nebo postupu soudu a čeho se odvolatel domáhá.

Výzva odvolacího soudu (v podání dovolatele „urgence“) směřovala k doplnění odvolání o uvedení toho, v čem konkrétně žalovaný spatřuje nesprávnost právního posouzení věci soudem prvního stupně, nikoli dalších náležitostí, které odvolání – jak plyne z údajů uvedených výše – má.

Požadavek, aby v odvolání bylo uvedeno, v čem je spatřována nesprávnost napadeného rozhodnutí nebo postupu soudu, není naplněn pouhým konstatováním, že právní hodnocení věci (v rozhodnutí) je nesprávné. Nesprávnost právního posouzení věci může obecně spočívat jak v tom, že soud prvního stupně posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, tak v tom, že právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval. V podobě obsažené v odvolání je argument nesprávnosti právního posouzení věci neurčitý (nekonkrétní); neodpovídá totiž nikterak na otázku, „v čem“ je napadené rozhodnutí – co do právního posouzení věci – nesprávné. Potud je podané odvolání vskutku neúplné (nedostatečné). V tom, že žalovaného vyzval k odstranění označeného nedostatku, tedy „nesprávný postup“ odvolacího soudu spatřovat nelze. Ostatně, touto výzvou odvolací soud žalovanému možnost před soudem jednat neodnímal, naopak, jejím prostřednictvím činil kroky nezbytné k tomu, aby jeho odvolání mohlo být řádně projednáno. Odtud se podává, že řízení vadou uvedenou v § 237 odst. 1 písm. f) o. s. ř. netrpí a dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. a) o. s. ř. dán není.

Okolnost, že odvolací soud neumožnil žalovanému přednést (další) odvolací argumenty ústně, je logickým vyústěním závěru, že odvolání nelze pro vady projednat; tento závěr přitom je – coby součást napadeného rozhodnutí – zpochybnitelný prostřednictvím dovolacího důvodu dle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. (srov. níže). O tzv. „jinou vadu“, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, proto nejde a ani existence dovolacího důvodu podle § 241 odst. 3 písm. b) o. s. ř. prokázána nebyla.

Dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. c) o. s. ř. se pojí s dokazováním skutečností mezi účastníky sporných (se zjišťováním skutkového stavu). Reprodukce obsahu odvolání (jakkoli nepřesná) zjišťováním skutkového stavu věci není. Lze tudíž uzavřít, že ani prostřednictvím tohoto dovolacího důvodu se dovolateli správnost napadeného usnesení zpochybnit nepodařilo.

Dovolání je přesto důvodné.

Nejvyšší soud již v usnesení ze dne 20. 10. 1998, sp. zn. 21 Cdo 60/98, uveřejněném pod číslem 36/1999 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek odůvodnil závěr, že je-li z odvolání zřejmé, které rozhodnutí a v jakém rozsahu odvolatel napadá, nebrání neuvedení údajů o tom, v čem je spatřována nesprávnost rozhodnutí nebo postupu soudu prvního stupně a čeho se odvolatel domáhá, dalšímu pokračování odvolacího řízení. Je tomu tak proto, že odvolací soud podle ustanovení § 212 odst. 1 o. s. ř. projednává věc v mezích, ve kterých se odvolatel domáhá přezkoumání rozhodnutí, aniž je vázán důvody odvolání a odvolacími návrhy účastníků (srov. 212 odst. 3 a 4 o. s. ř.). Od závěrů formulovaných v citovaném rozhodnutí (na něž v podrobnostech odkazuje) nemá Nejvyšší soud důvod odchytil se ani v této věci. Maří-li odvolatel řádný průběh odvolacího řízení tím, že odvolání řádně nedoplní a odvolací argumenty přednese (ústně) až u odvolacího jednání, lze takový postup – vzniknou-li v jeho důsledku ostatním účastníkům zvýšené náklady např. tím, že odvolací jednání bude odročeno proto, aby druhá strana sporu měla možnost na odvolací námitky v přiměřeném časovém rámci reagovat – postihnout rozhodnutím ve smyslu § 147 odst. 1 o. s. ř., nikoli zastavením odvolacího řízení. Jestliže tedy odvolací soud nepovažoval odvolání za projednatelné pro absenci odvolacích důvodů (proto, že odvolatel nekonkretizoval námitku nesprávnosti právního posouzení), je právní posouzení věci, na kterém jeho usnesení spočívá, nesprávné a dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. byl uplatněn právem.

Nejvyšší soud proto, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), napadené usnesení zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1, 2 a 5 o. s. ř.).

Městská část hlavního města Prahy se nemůže úspěšně domáhat určení, že je vlastníkem věci, která přešla na obec hlavní město Prahu podle zákona č. 172/1991 Sb.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 6. 1999, sp. zn. 2 Cdon 1805/97)

Žalobkyně (Městská část hlavního města Prahy) se domáhala vydání rozsudku, ukládajícího žalované společnosti povinnost vydat jí dům ve V. se stavební parcelou č. 1514 o výměře 1257 m². Tvrdila, že žalovaná nabyła označené nemovitosti na základě neplatné smlouvy, uzavřené dne 21. 1. 1992 s Obvodním podnikem bytového hospodářství P., že tyto nemovitosti se staly na základě zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění zákona č. 485/1991 Sb. a zákona č. 10/1993 Sb. (dále jen „zákon č. 172/1991 Sb.“), vlastnictvím obce hlavní město Praha a byly Statutem hlavního města Prahy, v souladu se zákonem č. 418/1990 Sb., o hlavním městě Praze, svěřeny žalobkyni.

O b v o d n í s o u d pro Prahu 2 rozsudkem ze dne 5. 1. 1993 rozhodl, že se zamítá žaloba, aby žalovaná byla povinna vydat žalobkyni označené nemovitosti. Obvodní soud dospěl k závěru, že smlouva mezi Obvodním podnikem bytového hospodářství P. a žalovanou společností byla platná a že žalobkyně tudíž není aktivně legitimována ve sporu o vydání věci.

K odvolání žalobkyně M ě s t s k ý s o u d v Praze rozsudkem ze dne 1. 7. 1993 změnil napadené rozhodnutí tak, že se žalobkyně určuje vlastníci nemovitostí.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalovaná společnost dovolání, o němž rozhodl Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 27. 2. 1997. Dovolací soud shledal, že je zde vada řízení (§ 241 odst. 2 písm. b/ o. s. ř., ve znění platném do 31. 12. 1995), která měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Tato vada podle názoru dovolacího soudu spočívala v tom, že odvolací soud neodstranil nejasnosti, týkající se předmětu řízení, a „nepřípustně sám v rozporu s dispozičními úkony žalobce vybral, co projedná a o čem rozhodne“. Nejvyšší soud proto rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení, aniž se zabýval námitkami uplatněnými dovolatelkou proti přezkoumávanému rozsudku městského soudu.

Poté, kdy žalobkyně na výzvu odvolacího soudu změnila („upřesnila“) žalobní návrh tak, že se domáhala nadále určení, že je vlastníci označených nemovitostí, přičemž „z opatrnosti“ vzala zpět „návrhy učiněné v průběhu řízení, týkající se vydání nebo vyklizení identifikovaných nemovitostí“, a kdy přednesla tvrzení dokládající naléhavý právní zájem na takovém rozhodnutí soudu, odvolací soud usnesením ze dne 1. 7. 1997 (č. 1. 93 spisu) změnu žaloby připustil. Rozsudkem z téhož dne pak rozhodl, že rozsudek soudu prvního stupně se mění tak, že se žaloba ve znění změ-

něného návrhu (ve výroku přesně citovaného) zamítá. Zároveň vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Zamítavé rozhodnutí odvolacího soudu spočívalo na jeho závěru, že žalobkyně, Městská část P. 2, není vlastníkem nemovitostí, jichž se určovací žaloba týká. Městský soud konstatoval, že žalobkyně již v žalobě tvrdila, že vlastníkem předmětných nemovitostí se ve smyslu § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 172/1991 Sb. stala ke dni účinnosti zákona dnem 24. 5. 1991 obec hl. m. Praha, a že tyto nemovitosti byly ve smyslu Statutu hl. m. Prahy (II. část, čl. 2 odst. 2) svěřeny městské části. Odvolací soud nesouhlasil s právním názorem žalobkyně, že jediné ona disponovala ke dni 24. 5. 1991 vlastnickými právy k předmětné nemovitosti a že proto majetek přešel ze zákona na ni. Jak odvolací soud výslovně uvedl, neřešil v rámci přezkumu otázku spornou mezi stranami, zda vklad vlastnického práva k předmětným nemovitostem do pozemkových knih dle zakládající listiny komunálního podniku T. ze dne 15. 4. 1949, č. 189/49, měl vliv na to, jestli byly předmětné nemovitosti ke dni 31. 12. 1949 ve vlastnictví obce ve smyslu § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 172/1991 Sb. Konstatoval totiž, že „i kdyby ... byla v řízení prokázána žalobcova tvrzení a pokud by byly přílehlavými jeho právní názory, nemohl by soud přesto dospět k závěru, že je to žalobce, kdo je vlastníkem předmětných nemovitostí. Tím by vždy v takovém případě byla obec hl. m. Praha, jak se to podává z uváděného zákona.“ Okolnost, „že podle Statutu hl. m. Prahy věc přešla do vlastnictví hl. m. Prahy byla svěřena městské části (viz též zákon č. 418/1990 Sb., o hlavním městě Praze), z městské části jakožto samostatného subjektu od obce odlišného vlastníka svěřeného majetku nečiní,“ uzavřel odvolací soud.

Proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání, jehož přípustnost opřela o ustanovení § 238 odst. 1 písm. a) o. s. ř. V dovolání uplatnila dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř., když nesouhlasila s právním názorem odvolacího soudu o nedostatku aktivní věcné legitimace ve sporu o určení vlastnického práva. Poukazovala přitom na úpravu vyplývající z ustanovení § 7 zákona č. 418/1990 Sb., o hlavním městě Praze, podle něhož hlavní město Praha a ve vymezeném rozsahu městské části spravují záležitosti hlavního města samostatně, na to, že podle § 8 odst. 2 písm. a) téhož zákona je městská část oprávněna hospodařit se svěřeným majetkem hlavního města Prahy a že toto oprávnění jí nelze odejmout bez náhrady. Namítala rovněž, že podle Statutu hlavního města Prahy se městským částem svěřují z vlastnictví hlavního města Prahy stavby a pozemky, tvořící se stavbou jeden funkční celek, které vlastnilo hlavní město Praha, nebo později obce k hlavnímu městu připojené, ke dni 31. 12. 1949, jestliže ke dni 19. 6. 1991 příslušelo právo hospodaření organizacím, u nichž na městskou část přešla funkce zakladatele nebo pravomoc zřizovat, řídit nebo zrušovat tyto organizace. Nemovitosti, o které jde v tomto sporu, jsou podle dovolatelky historickým majetkem obce a k 19. 6. 1991 právo hospodaření svědčilo Obvodnímu podniku bytového hospodářství v P. 2, jehož zakladatelem je

Městská část P. 2; proto se jedná o majetek, který byl Městské části P. 2 svěřen. Z toho důvodu – uvádí dále žalobkyně – je tato městská část „oprávněna domáhat se určení, že majetek je ve vlastnictví Městské části P. 2 a tedy i obce hl. města Prahy.“ Tvrzení oprávnění vyplývá podle názoru dovolatelky z vyhlášky č. 23/1994 hlavního města Prahy, o hospodaření s majetkem hlavního města Prahy, která obsah institutu svěření majetku definuje. Za nejdůležitější z pohledu tohoto sporu pak dovolatelka považuje ustanovení článku 3 označené vyhlášky, že „městské části mají při hospodaření se svěřeným majetkem všechna práva a povinnosti vlastníka, není-li ve Statutu nebo v této vyhlášce stanoveno jinak.“ Městská část má přitom podle § 9 zákona č. 418/1990 Sb. právní subjektivitu, je oprávněna hospodařit se svěřeným majetkem hl. města Prahy a tedy se i účinně domáhat ochrany tohoto majetku. Dovolatelka se domnívá, že „v tomto oprávnění je zahrnuto i oprávnění domáhat se určení toho, že svěřený majetek je v jejím vlastnictví.“ Na podporu svého právního názoru argumentovala dovolatelka tím, že na základě předchozího pravomocného rozhodnutí odvolacího soudu v této věci (později zrušeného dovolacím soudem) byl v katastru nemovitostí zapsán vlastník předmětných nemovitostí jako „obce hl. m. Praha, Městská část P. 2“. Zdůraznila rovněž, že „všechny nájemní smlouvy uzavírají městské části svým jménem a jsou přímo pronajímatelem,“ a zabývala se důsledky, jaký by měl v praxi odlišný postup. Navrhla, aby Nejvyšší soud rozsudek odvolacího soudu zrušil, a aby věc byla tomtou soudou vrácena k dalšímu řízení.

Žalovaná v podrobně zdůvodněném dovolacím vyjádření navrhla zamítnutí dovolání, neboť napadený rozsudek odvolacího soudu považuje za správný. Setrvala přitom na názoru, vyjádřeném již v předcházejícím průběhu řízení, že předmětné nemovitosti nebyly ke dni 31. 12. 1949 v majetku žádné obce (a nemohly tedy podle zákona č. 172/1991 Sb. přejít z majetku státu do vlastnictví obce), a že „žalobce jako městská část nemá vlastnickou způsobilost, pouze způsobilost s určeným majetkem obce hospodařit.“

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) shledal, že dovolání je podáno včas osobou k tomu oprávněnou (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), zastoupenou advokátem (§ 241 odst. 1 a 2 o. s. ř.), má formální i obsahové znaky uvedené v § 241 odst. 2 o. s. ř., jeho přípustnost je dána ustanovením § 238 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a dovolání také poukazuje na způsobilý dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci ve smyslu § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. Vzhledem k tomu, že vady uvedené v § 237 odst. 1 o. s. ř. ani jiné vady, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241 odst. 3 písm. b/ o. s. ř.), k nimž je dovolací soud povinen přihlédnout, i když dovoláním nejsou uplatněny, se z obsahu spisu nepodávají, dovolací soud napadený rozsudek přezkoumal, jsa přitom vázán uplatněným dovolacím důvodem, včetně jeho obsahového vymezení. Předmětem dovolacího přezkumu se tak stala pouze otázka, zda má Městská část P. 2 aktivní věcnou legitimaci ve sporu o určení, že je vlastníkem věci, která přešla podle zákona č. 172/1991 Sb. z majetku státu do vlastnictví obce hlavního města Prahy. Naopak – vzhledem k mezím dovolacího přezkumu – nebyla předmětem toho-

o přezkumu otázka, zda k onomu přechodu vlastnického práva k předmětným nemovitostem ze státu na obec skutečně došlo, ani jiné právní otázky, na nichž spočívalo rozhodnutí soudu prvního stupně, změněné odvolacím soudem.

Nejvyšší soud dovolání žalobkyně zamítl.

Z o d ů v o d n ě n í :

Dovolací soud se nejprve zabýval způsobilostí městské části hlavního města Prahy mít práva a povinnosti.

Podle ustanovení § 18 odst. 1 obč. zák. způsobilost mít práva a povinnosti mají i právnické osoby. Právnickými osobami jsou

- a) sdružení fyzických nebo právnických osob,
- b) účelová sdružení majetku,
- c) jednotky územní samosprávy,
- d) jiné subjekty, o kterých to stanoví zákon.

Územní samospráva je upravena v hlavě sedmé ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky (dále jen „Ústava“), v člancích 99 až 102. Článek 99 Ústavy definuje obce jako základní územně samosprávné celky, na které je členěna Česká republika. Ústava dále stanoví, že územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu (čl. 100 odst. 1), že obec je samostatně spravována zastupitelstvem (čl. 101 odst. 1) a že územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu (čl. 101 odst. 3).

Postavení hlavního města Prahy upravuje zákon č. 418/1990 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění zákona č. 439/1991 Sb., zákona č. 8/1993 Sb. a zákona č. 152/1994 Sb. (dále též jen „zákon“ nebo „zákon o hlavním městě Praze“).^{*)} Jde o lex specialis ve vztahu k obecné zákonné úpravě postavení obcí obsažené v zákoně č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 367/1990 Sb.“).^{**)}

Podle § 1 zákona je hlavní město České republiky Praha obcí ve smyslu čl. 13 Ústavy ČR. Z ustanovení § 2 odst. 2 zákona vyplývá, že území hlavního města Prahy se člení na městské části. Podle § 7 zákona hlavní město Praha a ve vymezeném rozsahu městské části spravují záležitosti hlavního města Prahy samostatně (§ 13 a násl. zákona č. 367/1990 Sb.).

Městské části jsou podle § 8 odst. 2 zákona ve stanoveném rozsahu oprávněny hospodařit se svěřeným majetkem hlavního města Prahy (§ 8 odst. 2 písm. a/ zákona), přičemž oprávnění hospodařit s tímto svěřeným majetkem jim nelze odejmout bez náhrady (§ 8 odst. 3 zákona).

^{*)} Zákon č. 418/1990 Sb. byl s účinností od 12. 11. 2000 zrušen (nahrazen) zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze.

^{**)} Zákon č. 367/1990 Sb. byl s účinností od 12. 11. 2000 zrušen (nahrazen) zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích.

Zákon o hlavním městě Praze dále stanoví v § 9, že městská část v rozsahu stanoveném tímto zákonem, dalšími obecně závaznými právními předpisy a Statutem, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

Z ustanovení § 20 odst. 1 zákona přitom plyne, že hlavní město Praha přijme Statut (podle § 20 odst. 4 zákona tak učiní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou), ve kterém stanoví mj.

- a) vzájemné vztahy mezi orgány hlavního města Prahy a orgány městských částí,
- b) rozsah majetku hlavního města Prahy, který se svěřuje městským částem,
- c) podmínky, za kterých lze městským částem odejmout oprávnění hospodařit se svěřeným majetkem hlavního města Prahy.

Z toho, co bylo uvedeno, vyplývá, že způsobilost mít práva a povinnosti ve smyslu § 18 obč. zák. má nejen obec hlavní město Praha, ale také její městská část (srov. též rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 10. 1993, sp. zn. 4 Cdo 7/93). Shodně posoudil otázku právní subjektivity městské části hlavního města Prahy Nejvyšší soud např. ve svém rozsudku ze dne 11. 5. 1999, sp. zn. 2 Cdon 1128/96, v rozsudku ze dne 20. 5. 1999, sp. zn. 2 Cdon 748/97, jakož i v dalších rozhodnutích (v souvislosti s pasivní věcnou legitimací městské části jako povinné osoby ve sporu o vydání věci podle zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů). Dovodil – jak bylo vyjádřeno i v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 1999, sp. zn. 2 Cdon 369/97, že „ve specifických poměrech zákona č. 418/1990 Sb. a Statutu hlavního města Prahy – na území hlavního města Prahy ... i městské části, mohou být povinnými osobami i po účinnosti zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů.“ Výše označená rozhodnutí Nejvyššího soudu vycházela mj. ze zjištění, že podle článku 3 obecně závazné vyhlášky hlavního města Prahy o hospodaření s majetkem hlavního města Prahy, vydané na základě § 16 odst. 1 zákona č. 367/1990 Sb. zastupitelstvem hl. m. Prahy dne 28. 4. 1994, pod č. 23/1994 Sbírky obecně závazných vyhlášek hlavního města Prahy, mají městské části při hospodaření se svěřeným majetkem hlavního města Prahy všechna práva a povinnosti vlastníka, není-li ve Statutu hlavního města Prahy nebo v této vyhlášce stanoveno jinak.

Pro posouzení věcné správnosti napadeného rozhodnutí v této právní věci bylo dále nutno odpovědět na otázku, zda městským částem ve výše uvedeném rámci přísluší i všechny právní prostředky, jaké dává zákon k ochraně vlastnického práva vlastníkovu.

Podle § 126 odst. 1 obč. zák. vlastníka má právo na ochranu proti tomu, kdo do jeho vlastnického práva neoprávněně zasahuje; zejména se může domáhat vydání věci na tom, kdo mu ji neprávem zadržuje. Obdobné právo na ochranu má i ten, kdo je oprávněn mít věc u sebe (§ 126 odst. 2 obč. zák.).

Z dikce citovaného ustanovení je zřejmé, že výčet prostředků k ochraně vlastnického práva je demonstrativní. Vlastník věci se může domáhat především toho, aby

osobě, která se dopouští rušení jeho vlastnického práva neoprávněnými zásahy, bylo takové počínání zakázáno, popř. aby podle povahy věci bylo vše uvedeno v předešlý stav (v tomto případě jde o tzv. zápůřčí – negatorní žalobu); rovněž může požadovat vydání věci, jež mu je neoprávněně zadržována (žaloba na vydání věci, čili žaloba vindikační). Prostředkem k ochraně vlastnického práva však může být např. i určovací žaloba podle § 80 písm. c) o. s. ř., vznikne-li o vlastnictví k určité věci spor. Taková žaloba ovšem vyžaduje, aby vlastník (je-li žalobcem) měl na určení právního vztahu vlastnictví naléhavý právní zájem.

V přezkoumávané věci, jak správně dovodil odvolací soud, se vlastníkem věci, která podle zákona č. 172/1991 Sb. přešla z majetku České republiky do vlastnictví obce, stala obec, tedy hlavní město Praha. (Připomíná se, že odvolací soud a v mezích dovolacího přezkumu ani Nejvyšší soud nepřezkoumával, zda v souzeném případě k přechodu vlastnického práva ze státu na obec skutečně došlo.) I za předpokladu, že nemovitosti, jichž se spor týká, byly Statutem hlavního města Prahy svěřeny dovolatelce a že výše citovaná vyhláška o hospodaření s majetkem hlavního města Prahy stanovila, že „městské části při hospodaření se svěřeným majetkem hlavního města Prahy mají všechna práva a povinnosti vlastníka,“ nešlo o právní skutečnosti, které by vedly k převodu vlastnického práva z obce (hlavního města Prahy) na její část (Městskou část P. 2). Pro závěr, že vlastnické právo zůstalo i poté, kdy byl majetek hlavního města Prahy svěřen městské části, zachováno obci hlavnímu městu Praze, svědčí podle názoru dovolacího soudu právě ta ustanovení zákona o hlavním městě Praze, na která dovolatelka poukazuje. Již citované ustanovení § 8 odst. 2 zákona nehovoří o vlastnickém právu městských částí, ale o jejich právu hospodaření se svěřeným majetkem hlavního města Prahy (§ 8 odst. 2 písm. a) zákona), z ustanovení § 8 odst. 3 zákona, podle něhož toto oprávnění (právo hospodařit se svěřeným majetkem) nelze odejmout bez náhrady, vyplývá (a contrario), že lze připustit možnost odnětí práva hospodaření se svěřeným majetkem za náhradu (§ 20 odst. 1 písm. c) zákona).

I když městská část hlavního města Prahy není subjektem vlastnického práva k věci, ale toliko subjektem, jemuž náleží právo hospodařit se svěřeným majetkem jiného subjektu, lze jí přiznat v rámci ochrany tohoto práva např. žalobu vindikační nebo žalobu zápůřčí. Není však aktivně věcně legitimována k podání žaloby, opírající se o ustanovení § 80 písm. c) o. s. ř., na určení, že ona, tj. městská část hlavního města Prahy, je vlastníkem věci, která jí byla vlastníkem – obcí hlavním městem Prahou – toliko svěřena.

Argumenty dovolatelky, týkající se samostatného uzavírání nájemních smluv ohledně svěřeného majetku městskými částmi, nejsou právně relevantní, neboť oprávnění k těmto právním úkonům neplyne z jejich vlastnického práva, ale z již citovaných ustanovení § 9 a § 8 odst. 2 písm. a) zákona o hlavním městě Praze.

Dovolací soud tak uzavírá, že z hlediska uplatněného dovolacího důvodu je rozhodnutí odvolacího soudu, napadené dovoláním, správné a že proto dovolání žalobkyně muselo být podle § 243b odst. 1, část věty před středníkem, o. s. ř., zamítnuto.

Lhůta k podání odvolání běží znovu od doručení opravného usnesení (§ 204 odst. 1, věta druhá, o. s. ř.)^{*)} jen tehdy, směřuje-li odvolání právě jen proti výroku usnesením podle § 164 o. s. ř. opravenému, případně proti výroku, který je na opraveném výroku závislý.

(Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 1998, sp. zn. 20 Cdo 917/98)

Usnesením ze dne 13. 2. 1998 Krajský soud v Plzni odmítl jako opožděné odvolání žalobce A) proti usnesení Okresního soudu Plzeň – město ze dne 5. 12. 1997, jímž byl ustanoven znalec a kterým byl každý z účastníků zavázán ke složení zálohy na náklady znaleckého posudku. Odvolání směřovalo výlučně do výroku o povinnosti žalobce A) ke složení zálohy.

Usnesení odvolacího soudu napadl žalobce A) dovoláním, jímž se domáhal jeho zrušení a vrácení věci k dalšímu řízení s odůvodněním, že odvolání podané osobně u soudu dne 30. 12. 1997 je včasné, jelikož odvolací lhůta počala, podle jeho názoru, běžet nikoli dnem následujícím po dni 12. 12. 1997, kdy mu bylo doručeno původní usnesení postrádající jméno ustanoveného znalce, ale – ve smyslu ustanovení § 204 odst. 1, věty druhé, o. s. ř. – až dne následujícího po dni 19. 12. téhož roku, kdy obdržel stejnopis usnesení ve správném znění, jímž byla ona zřejmá nesprávnost, spočívající v absenci jména ustanoveného znalce, napravena.

Žalovaní navrhli zamítnutí dovolání.

Dovolání je v této věci přípustné, neboť bylo podáno proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu (§ 236 odst. 1 o. s. ř.), jímž bylo odvolání odmítnuto (§ 238a odst. 1 písm. e/ o. s. ř.), včas, osobou oprávněnou – účastníkem řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), řádně zastoupeným advokátem (§ 241 odst. 1, 2, věta druhá, o. s. ř.); dovolání splňuje formální i obsahové znaky předepsané ustanovením § 241 odst. 2, věty první, o. s. ř. a je v něm uplatněn způsobilý dovolací důvod, jehož prostřednictvím dovolatel – vymezeno obsahově – odvolacímu soudu vytýká nesprávnost jeho právního závěru o opožděnosti odvolání (ustanovení § 241 odst. 3 písm. d/ o. s. ř.).

Dovolání není důvodné. Nejvyšší soud proto dovolání zamítl.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 204 odst. 1 o. s. ř. se odvolání podává do patnácti dnů od doručení rozhodnutí u soudu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Bylo-li vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta znovu od doručení opravného usnesení.

^{*)} Od 1. 1. 2001 od právní moci opravného usnesení (srov. § 204 odst. 1, větu druhou, o. s. ř. ve znění účinném od uvedeného data).

V dané věci je nutno pro účely posouzení včasnosti odvolání, a tedy důvodnosti dovolání, zodpovědět otázku, zda se druhá věta ustanovení § 204 odst. 1 o. s. ř. uplatní i tehdy, týká-li se opravné usnesení výroku jiného než toho, proti němuž směřuje odvolání.

Druhá věta ustanovení § 204 odst. 1 o. s. ř. představuje zvláštní případ zásahu do nepřetržitého běhu odvolací lhůty. Smyslem této výjimky je poskytnout možnost podání řádného opravného prostředku i účastníku, jemuž byla újma způsobena teprve rozhodnutím v opraveném znění. Z uvedeného vyplývá, že – má-li jinak být zachováno pravidlo stanovené ve větě první citovaného zákonného usnesení – nutno onu výjimku vykládat tak, že se uplatní jen tehdy, směřuje-li odvolání právě do výroku usnesením dle ustanovení § 164 o. s. ř. opraveného, případně do výroku, jenž je na opraveném výroku závislý. O takový případ však v souzené věci nejde, jelikož odvolání směřuje výlučně proti výroku o povinnosti složit zálohu, tedy výroku neopravenému; tento výrok také nikterak na – opraveném – výroku o ustanovení znalce nezávisí. Jestliže se tedy – vzhledem k uvedenému – druhá věta ustanovení § 204 odst. 1 o. s. ř. v daném případě neuplatní, nelze než dospět k závěru, že patnáctidenní lhůta k podání odvolání počala dovolateli běžet (viz doručka na č. l. 82) dne následujícího po dni doručení (§ 57 odst. 1 o. s. ř.) původního usnesení, tedy v sobotu dne 13. 12. 1997, z čehož dále plyne, že posledním dnem k podání odvolání bylo pondělí dne 29. 12. 1997 (§ 57 odst. 3 o. s. ř.). Bylo-li odvolání podáno (viz presenční razítko na č. l. 89) u soudu osobně teprve následujícího dne, rozhodl odvolací soud správně, jestliže je jako opožděné odmítl.

Jelikož se dovolateli prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu (§ 241 odst. 3 písm. d/ o. s. ř.) správnost napadeného rozhodnutí zpochybnit nepodařilo, Nejvyšší soud dovolání, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.) usnesením zamítl (§ 243b odst. 1 a 5 o. s. ř.).

K případům, kdy z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky, patří rovněž vypořádání mezi účastníky o tom, zda došlo k přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů (zda nastal některý z případů, se kterým zákon takovýto přechod spojuje) a kdo z nich má práva a povinnosti zaměstnavatele.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 9. 1999, sp. zn. 21 Cdo 7/99)

Žalobami, podanými u Okresního soudu v Náchodě (změněnými se souhlasem soudu prvního stupně a po jejich částečném zpětvzetí), se žalobci A) až Zb) domáhali, aby žalovaným 1) a 2) nebo žalovanému 3) P. H. K., s. p., se sídlem v H. K. (dále jen „P. H. K.“), nebo žalovanému 4) byla uložena povinnost přidělovat jim práci v místě sodovkárny Z. a aby jim žalovaní zaplatili náhradu mzdy. Žaloby odůvodnili shodně tím, že P. H. K., se kterými uzavřeli pracovní smlouvy, v nichž byla jako místo výkonu práce sjednána sodovkárna Z., dne 15. 10. 1995 za účasti žalovaného 4) uzamkly a zapečetily veškeré prostory ve sjednaném místě výkonu práce a že od té doby jim není přidělována práce podle pracovní smlouvy a nejsou vůči nim plněny ani další povinnosti zaměstnavatele, vyplývající z pracovního poměru. P. H. K. tyto povinnosti nechtějí plnit s odůvodněním, že majetek, sloužící k provozování sodovkárny Z., byl ke dni 1. 1. 1995 na základě schváleného privatizačního projektu převeden na žalovaného 4), na něhož přešla práva a závazky z hospodářskoprávních, občanskoprávních a jiných právních vztahů, jež se k tomuto majetku vztahují. Žalovaný 4) zase namítá, že práva a závazky vztahující se k majetku, sloužícímu k provozování sodovkárny Z., přešly na žalované 1) a 2), na které tento majetek převedl dohodou o vydání a převodu majetku ze dne 1. 1. 1995. Žalované 1) a 2) se ke svým povinnostem, vyplývajícím z pracovněprávních vztahů vůči žalobcům, nehlásí s odůvodněním, že uvedený majetek podle privatizačního projektu „fyzicky“ nepřevezly; od privatizačního projektu, týkajícího se závodu Z., navíc odstoupily s tím, že přejímají pouze nemovitý majetek.

O k r e s n í s o u d v Náchodě (poté, co věci všech žalobců spojil ke společnému řízení) rozsudkem ze dne 24. 9. 1996 žalobám zčásti vyhověl a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o věci samé dospěl k závěru, že dnem 1. 1. 1995, na základě dohody o vydání a převodu majetku, uzavřené dne 1. 1. 1995 mezi žalovanými 1) a 2) a žalovaným 4) podle § 47 zákona č. 92/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, přešla na žalované 1) a 2) ve smyslu ustanovení § 17 tohoto zákona práva a povinnosti P. H. K. z pracovněprávních vztahů mezi nimi a žalobci, kteří k uvedenému dni pracovali v organizační složce P. H. K. v sodovkárně Z. Dovodil, že uvedená dohoda byla uzavřena platně a že ani nebyly splněny podmínky pro odstoupení žalovaných 1) a 2) od této dohody ve smyslu ustanovení § 48 obč. zák. K námitce žalovaných 1) a 2),

že dohodu uzavřely v omylu spočívajícím v jejich nevědomosti o zatížení vydávaných nemovitostí zástavním právem, o výši ztráty vážící se k sodovkárně Z. a o správné výši kupní ceny, soud prvního stupně nepřihlédl s odůvodněním, že omyl žalovaných při uzavírání dohody by mohl být nanejvýš důvodem tzv. relativní neplatnosti právního úkonu, které se však žalované 1) a 2) nedovolaly (§ 49a a § 40a obč. zák.). Soud prvního stupně uzavřel, že žalované 1) a 2) byly jako zaměstnavatelky povinny přidělovat žalobcům (s výjimkou těch, jejichž pracovní poměr po 1. 1. 1995 platně skončil) práci podle pracovních smluv a zaplatit jim dlužnou mzdu za dobu od 1. 10. do 14. 10. 1995 a náhradu mzdy za dobu následující, kdy jim nepřidělovaly práci a žalobci tak nepracovali pro překážku na straně zaměstnavatele (§ 130 odst. 1 zák. práce). Žalobcům A), R), U), X) a Y) jsou žalované 1) a 2) povinny zaplatit též náhradu mzdy za výpovědní dobu podle § 54 odst. 3 zák. práce, neboť tito žalobci po 1. 10. 1995 okamžitě zrušili pracovní poměr podle § 54 odst. 1 písm. b) zák. práce. Povinnosti k plnění požadovaným žalobci B), K), N), P), Zc), Zd) a Ze) uložil soud prvního stupně P. H. K. s odůvodněním, že tito žalobci se na základě pracovních smluv uzavřených po 1. 1. 1995 s vedoucím pracovníkem tohoto podniku J. M. stali zaměstnanci P. H. K.

K r a j s k ý s o u d v Hradci Králové rozsudkem ze dne 19. 3. 1998 k odvolání žalovaných 1) a 2) potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o povinnosti žalovaných 1) a 2) přidělovat žalobcům C), D), E), F), G), H), I), J), L), M), O), S), T), V), W), Z), Za) a Zb) práci v sodovkárně Z. a zaplatit žalobcům A), C), D), E), F), G), H), I), J), L), M), O), R), S), T), U), V), W), X), Y), Z), Za) a Zb) mzdu a náhradu mzdy (s tím, že se „opravuje“ částka přiznaná žalobci R/ na 59 878 Kč a žalobci U/ na 39 087 Kč) a ve výroku o povinnosti žalovaných 1) a 2) nahradit těmto žalobcům náklady řízení a rozhodl, že žalované 1) a 2) jsou povinny nahradit výše uvedeným žalobcům náklady odvolacího řízení k rukám advokátky JUDr. D. Š. a že proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání. Odvolací soud dovodil, že odvoláním žalovaných 1) a 2) byl rozsudek soudu prvního stupně napaden jen ve výrocih, kterými byly těmto žalovaným uloženy povinnosti; v ostatních výrocih rozsudek soudu prvního stupně nabyl právní moci a P. H. K. a žalovaný 4) proto „přestali být pro odvolací řízení účastníky“. Ve věci samé odvolací soud shledal správným závěr soudu prvního stupně, že na základě dohody o vydání a převodu majetku ze dne 1. 1. 1995, která byla platně uzavřena mezi žalovanými 1) a 2) a žalovaným 4), přešla práva a povinnosti P. H. K. z pracovního poměru žalobců, kteří byli ke dni 31. 12. 1994 jejich zaměstnanci, na žalované 1) a 2). Žalovaným 1) a 2) proto vznikla povinnost přidělovat žalobcům práci podle pracovních smluv a platit jim mzdu. Při stanovení výše nároků se podle názoru odvolacího soudu soud prvního stupně dopustil početních chyb u žalobců R) a U), které odvolací soud opravil (§ 164 a § 211 o. s. ř.). Výrok o připuštění dovolání proti svému potvrzujícímu rozsudku odvolací soud odůvodnil tím, že Krajský soud v Hradci Králové ve věci sp. zn. 44 Cm 136/97 zaujal právní názor, že „k přechodu vlastnického práva k sodovkárně na žalované 1) a 2) nedošlo“, což je názor „zčásti“ jiný, než jaký zastává v rozsudku odvolací soud.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podala žalovaná 1) dovolání, kterým z důvodů uvedených v § 241 odst. 3 písm. b) a d) o. s. ř. napadá jeho výroky, jimiž byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen. Namítá, že při uzavírání dohody o vydání a převodu majetku ze dne 1. 1. 1995 nedošlo ke konsensu mezi smluvními stranami, neboť žalovaná 2) tuto dohodu podepsala již v únoru 1994, a její oferta proto byla přijata pozdě. Pozdní přijetí oferty podle názoru dovolatelky může mít účinky včasného přijetí jen, jestliže oferent o tom bez odkladu vyrozumí akceptanta podle § 43c odst. 3 obč. zák. K tomu však nedošlo a naopak dalším jednáním dávaly žalované 1) a 2) najevo nesouhlas s návrhem. Dovolatelka dále namítá, že řízení trpí vadou, uvedenou v § 241 odst. 3 písm. b) o. s. ř., neboť nebyl proveden důkaz jejím dopisem, adresovaným P. H. K., ve kterém po podpisu dohody o vydání a převodu majetku dne 11. 11. 1994 učinila výhradu, že „čísla posledního jí předloženého privatizačního projektu zůstávají v platnosti“, a další výhradu, týkající se vyrovnání všech závazků vůči „propuštěným“ zaměstnancům a počtu dvaceti zaměstnanců, kteří budou převzati do nové společnosti C., s. r. o.; tento dopis považuje za součást dohody ze dne 1. 1. 1995. Dovolatelka dále vyslovuje pochybnosti o platnosti dohody o vydání a převodu majetku z hlediska její určitosti, které odůvodňuje tím, že v dohodě „není řešen“ vztah mezi částmi dohody „o vydání majetku restituovaného a převodu majetku privatizací“ a že v ní není určité sjednána kupní cena, kterou měly žalované 1) a 2) zaplatit za převáděný majetek. Určitost ujednání o kupní ceně podle dovolatelky zpochybňuje ustanovení článku VIII. dohody o „upřesnění“ kupní ceny podle účetní závěrky ke dni podpisu smlouvy a o závazku nabyvatelky uhradit případné rozdíly zjištěné při kontrole vypočtené kupní ceny. Dovolatelka je toho názoru, že práva a povinnosti P. H. K. z pracovního poměru žalobců podle § 17 „zákonu o velké privatizaci“ nepřešla; toto ustanovení ani ustanovení § 480 a § 487 obč. zák., týkající se prodeje podniku nebo jeho organizační složky, nevylučují, aby se zaměstnanci „rozhodli pro pokračování v dosavadním pracovním poměru a takto se se zaměstnavatelem dohodli“. Podle dovolatelky nejen ti žalobci, jejichž pracovní poměr skončil před koncem roku 1994, ale i všichni ostatní se mohli s P. H. K. dohodnout a také se s nimi dohodli na „pokračování v dosavadním zaměstnání“. Dovolatelka je toho názoru, že nemohla vzniknout „absurdní existence dvou skupin zaměstnanců pracujících v témže závodě v rozdílných pracovních poměrech“. Dovolatelka dále vytká odvolacímu soudu, že se nezabýval jejím odvoláním proti rozsudku soudu prvního stupně v části, ve které reagovala na názor soudu prvního stupně v otázce uplatnění relativní neplatnosti dohody o vydání a převodu majetku pro omyl o rozsahu závazků v době podpisu dohody; nešlo jen o zápis zástavního práva v katastru nemovitostí, ale i o výši závazků, která byla překážkou získání úvěru nutného pro případné zahájení provozu po uzavření dohody. Dovolatelka navrhla, aby odvolací soud rozsudek odvolacího soudu v napadené části zrušil a aby věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Žalobci A), C), D), E), F), G), I), J), L), M), O), R), T), U), V), W), Y), Z), Za) a Zb) navrhli, aby dovolání žalované 1) bylo zamítnuto. Uvedli, že rozsudek odvolacího soudu považují za správný.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř. a že jde o rozsudek, proti kterému je ve výroku o potvrzení rozsudku soudu prvního stupně ve věci samé podle ustanovení § 239 odst. 1 o. s. ř. dovolání přípustné, přezkoumal rozsudek odvolacího soudu (s výjimkou dovoláním nedotčeného výroku o potvrzení usnesení soudu prvního stupně ze dne 17. 1. 1997) bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.) a dospěl k závěru, že dovolání je zčásti opodstatněné a že řízení před odvolacím soudem je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Proto rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Dovolací soud především nesouhlasí s názorem odvolacího soudu, že P. H. K. a žalovaný 4) – vzhledem k tomu, že odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně podaly jen žalované 1) a 2) – „přestali být pro odvolací řízení účastníky“.

Bylo-li soudem prvního stupně rozhodnuto o několika právech se samostatným skutkovým základem nebo týká-li se rozhodnutí několika účastníků, z nichž každý jedná v řízení sám za sebe (samostatných společníků ve smyslu ustanovení § 91 odst. 1 o. s. ř.) a odvolání se výslovně vztahuje jen na některá práva nebo na některé účastníky, není právní moc výroku, který není napaden, odvoláním dotčena; to neplatí v případech, kdy na rozhodnutí o napadeném výroku je závislý výrok, který odvoláním nebyl výslovně dotčen, nebo jestliže z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky (srov. § 206 odst. 2 o. s. ř.). Odvolací soud projedná věc v mezích, ve kterých se odvolatel domáhá přezkoumání rozhodnutí; tímto rozsahem není vázán ve věcech, v nichž lze zahájit řízení bez návrhu, v případech, kdy na rozhodnutí o napadeném výroku je závislý výrok, který nebyl odvoláním dotčen, v případech, kde jde o taková společná práva nebo povinnosti, že se rozhodnutí musí vztahovat na všechny účastníky, kteří vystupují na jedné straně a kde platí úkony jednoho z nich i pro ostatní (nerozlučné společníky ve smyslu ustanovení § 91 odst. 2 o. s. ř.), třebaže odvolání podal jen některý z účastníků, nebo jestliže z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky (srov. § 212 odst. 1 písm. a/ až d/ o. s. ř.).

Pro rozhodnutí přezkoumávaných věcí bylo mimo jiné významné zjištění, zda práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů P. H. K. k zaměstnancům, kteří u nich byli v pracovním poměru ke dni 31. 12. 1994, přešla (v důsledku rozhodnutí ministra zemědělství ČR ze dne 14. 12. 1994 č. 2646/1994) na žalovaného 4), popřípadě (v důsledku smlouvy označené jako „dohoda o vydání a převodu majetku“ a datované dnem

1. 1. 1995, uzavřené mezi žalovaným 4/ na straně jedné a žalovanými 1/ a 2/ na straně druhé) na žalované 1) a 2), event. zda i po dni 1. 1. 1995 P. H. K. náležela – bez zřetele k uvedenému rozhodnutí a k citované smlouvě – práva a povinnosti zaměstnavatele.

K přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů může dojít jen v případech stanovených zákonem (srov. § 251b zák. práce). Jedním z případů (skutkových podstat), v nichž dochází k přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů, je privatizace (převod majetku státu na české nebo zahraniční právnické nebo fyzické osoby) podniku nebo jeho organizační složky; tato práva a povinnosti přechází na nabyvatele privatizovaného majetku, ledaže jde o případ, kdy privatizace je způsobem vypořádání nároku oprávněných osob (srov. § 17 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění zákonů č. 92/1992 Sb., č. 264/1992 Sb., č. 541/1992 Sb., č. 544/1992 Sb., č. 210/1993 Sb., č. 306/1993 Sb. a č. 224/1994 Sb. – dále též jen „zákon o privatizaci“).

Je-li sporné, zda došlo k přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů, závisí vyřešení této otázky na zjištění, zda z hlediska ustanovení § 251b zák. práce nastal některý z případů, s nímž zákon takovýto přechod spojuje (zda se splnila některá ze skutkových podstat stanovených zákonem pro přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů). Účastní-li se řízení ten, z něž (podle tvrzení účastníka) měla práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů přejít, a osoba, která měla (podle tvrzení účastníka) tato práva a povinnosti od něj nabýt, soud při řešení této otázky (po stránce skutkové i právní) dospívá k rozhodnutí, které ve svých důsledcích řeší kogentními právními předpisy upravený vztah mezi více účastníky (mezi více osobami, které jsou účastníky řízení), z nichž jen jeden z nich může být skutečným nositelem práv a povinností z pracovněprávních vztahů (zaměstnavatelem) vůči zaměstnancům, kteří v řízení uplatňují své nároky nebo vůči nimž se v řízení uplatňují nároky ze sporných pracovněprávních vztahů. V tomto specifickém střetu, kdy jen jeden z více účastníků, jichž se týká tvrzený případ (skutková podstata) přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů, může být zaměstnavatelem, tedy osobou, která jako skutečný nositel práv a povinností z pracovněprávních vztahů je oprávněna uplatňovat nároky z těchto vztahů nebo je uspokojovat, a kdy východiskem pro jeho řešení je kogentní právní úprava (srov. § 251b zák. práce), je nutno spatřovat určitý způsob vypořádání vztahu, jak jej mají na mysli ustanovení § 153 odst. 2, § 206 odst. 2, § 212 odst. 1 písm. d) a § 242 odst. 2 písm. d) o. s. ř. Nejvyšší soud proto dospěl k závěru, že k případům, kdy z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky, patří rovněž vypořádání mezi účastníky o tom, zda došlo k přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů (zda nastal některý z případů, se kterým zákon takovýto přechod spojuje), a kdo z nich má práva a povinnosti zaměstnavatele.

Z uvedeného vyplývá, že v důsledku odvolání podaného žalovanými 1) a 2) (tyto žalované byly v projednávaných věcech – s ohledem na své hmotněprávní postavení, jak vyplývá z obsahu smlouvy označené jako „dohoda o vydání a převodu majetku“ a datované dnem 1. 1. 1995 – nerozlučnými společníci ve smyslu ustanovení § 91

odst. 2 o. s. ř.) nenabyl rozsudek právní moci nejen ve výrocích, kterými byly uloženy povinnosti těmto žalovaným, ale též ve výrocích (s ohledem na to, že žádný ze žalobců nepodal odvolání do výroků, jimiž byly jejich návrhy vůči všem žalovaným zamítnuty), kterými byly žaloby v rozsahu odpovídajícím povinností, uloženým žalovaným 1) a 2) vůči P. H. K. a žalovanému 4), zamítnuty. Z projednávaných věcí se to netýká jen věcí žalobců B), K), N), P), Zc), Zd) a Ze), kteří uplatňovali své nároky (žalobami změněnými se souhlasem soudu prvního stupně a po částečném zpětvzetí žalob) jen vůči P. H. K. Rozsudek soudu prvního stupně tedy nabyl právní moci (nebyl podaným odvoláním dotčen) vedle výroků uvedených pod I., II. a III. jen ve výrocích VI., VII., VIII., XI., XII., XIII., XIV. a XV. Odvolací soud tedy měl (srov. § 212 odst. 1 písm. d/ o. s. ř.) věci projednat a rozhodnout nejen v mezích, ve kterých se odvolatelky domáhaly přezkoumání rozsudku soudu prvního stupně, ale též ve výrocích, kterými byly žaloby v rozsahu povinností, uložených žalovaným 1) a 2) vůči P. H. K. a žalovanému 4), zamítnuty. Protože tak neučinil, trpí řízení před odvolacím soudem vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci; dovolací soud k této vadě ve smyslu ustanovení § 242 odst. 3, věty druhé, o. s. ř. přihlédl, i když nebyla v dovolání uplatněna.

Z uvedeného rovněž plyne, že v důsledku dovolání podaného žalovanou 1) je dovolací soud povinen přezkoumat napadený rozsudek odvolacího soudu nejen ve vztahu k její nerozlučné společnosti, žalované 2) (srov. § 242 odst. 2 písm. c/ o. s. ř.), ale i vůči P. H. K. a žalovanému 4) (§ 242 odst. 2 písm. d/ o. s. ř.).

Z hlediska právního posouzení věci nelze považovat za správné všechny závěry odvolacího soudu.

Ohledně skutkového stavu bylo v posuzovaném případě zjištěno (správnost skutkových zjištění soudů dovolatelka v tomto směru nenapadá), že žalobci přede dnem 31. 12. 1994 (žalobci B/, P/, Zc/ a Ze/ až po tomto datu) uzavřeli s P. H. K. pracovní smlouvy, na základě kterých u nich v pracovním poměru vykonávali práci v sodovkárně Z. Podle vypracovaného privatizačního projektu P. H. K. byla sodovkárna Z. (s výjimkou nemovitostí, které byly předmětem restituice) jako samostatná privatizovaná jednotka, jejíž majetek byl oceněn na 13 137 000 Kčs, určena k přímému prodeji žalovaným 1) a 2) za kupní cenu 2 319 000 Kčs. Vláda České republiky usnesením ze dne 15. 4. 1992 č. 281 privatizační projekt P. H. K. schválila s tím, že žalovaný 4) provede privatizaci části majetku P. H. K. – zbytku vybavení sodovkárny Z. – přímým prodejem tohoto majetku žalovaným 1) a 2) za kupní cenu, která bude stanovena na základě aktualizované účetní hodnoty ke dni prodeje majetku. Dopisem ze dne 4. 12. 1992 sdělil ministr pro správu národního majetku a jeho privatizaci ČR žalovaným 1) a 2), že jejich restituční nárok uplatněný podle § 47 odst. 2 zákona o privatizaci byl ve schváleném privatizačním projektu vypořádán vydáním domu čp. 225 na pozemku parc. č. 234 a pozemku parc. č. 1122/2 v k. ú. Z. a „dokoupením majetku souvisejícího“ za 2 319 000 Kčs. Na základě rozhodnutí ministra zemědělství ČR ze dne 14. 12. 1994, č. 2646/1994, přešla ke dni 1. 1. 1995 podle schválené-

ho privatizačního projektu část majetku P. H. K., tvořící jejich organizační složku sodovkárnu Z., spolu s právy a závazky z právních vztahů vztahujících se k tomuto majetku podle § 11 zákona o privatizaci na žalovaného 4). Dne 1. 1. 1995 byla mezi žalovaným 4) na jedné straně a žalovanými 1) a 2) na straně druhé uzavřena dohoda o vydání a převodu majetku, kterou žalovaný 4) z uvedeného majetku vydal žalovaným 1) a 2) dům čp. 225 s pozemky č. 234 a 1122/2 v k. ú. Z.; zbyváající část tohoto majetku, určeného privatizačním projektem k přímému prodeji včetně práv a závazků, žalovaný 4) touto dohodou žalovaným 1) a 2) prodal. Kupní cena byla stanovena ve výši „0 Kč“ s tím, že tato částka je rozdílem hodnoty majetku privatizované jednotky ke dni 31. 12. 1992 ve výši 6 057 000 Kč a výše restitučního nároku, tj. ceny znárodněných nemovitostí (10 737 881,29 Kč) a že bude upřesněna podle účetní závěrky k termínu podpisu smlouvy. Současně bylo dohodnuto, že „případné rozdíly zjištěné při kontrole státním podnikem vypočtené kupní ceny se nabyvatel zavazuje uhradit v termínu stanoveném FNM ČR“. Žalovaná 1) dohodu podepsala dne 10. 11. 1994, žalovaná 2) dne 21. 2. 1994 a žalovaný 4) dne 1. 1. 1995; vyhotovení dohody podepsané žalovaným 4) obdržely žalované 1) a 2) dne 6. 1. 1995. Žalobci vykonávali práci v sodovkárně Z. podle pracovních smluv do 14. 10. 1995; ode dne 15. 10. 1995 práci v sodovkárně přestali vykonávat, neboť toho dne P. H. K. provozovnu uzavřely a klíče od ní složily do soudní úschovy.

Za tohoto skutkového stavu bylo pro posouzení otázky, zda žalované 1) a 2) mají povinnost k plnění, kterých se po nich žalobci (s výjimkou žalobců B/, K/, N/, P/, Zc/, Zd/ a Ze/) domáhali, především významné, zda na tyto žalované dnem 1. 1. 1995 přešla práva a povinnosti z pracovních vztahů mezi žalobci a P. H. K.

K přechodu práv a povinností z pracovních vztahů dochází mimo jiné – jak uvedeno též výše – na základě ustanovení § 17 zákona o privatizaci, podle něhož práva a povinnosti podniku z pracovních vztahů k zaměstnancům pracujícím v podniku nebo v jeho organizační složce, jichž se privatizace týká, přecházejí na nabyvatele; to neplatí v případě, kdy je způsobem vypořádání nároku oprávněných osob vydání věci (§ 47).

Z citovaného ustanovení vyplývá, že privatizace majetku podniku nebo jeho organizační složky (převod tohoto majetku na jinou osobu) má za následek přechod práv a povinností z pracovních vztahů k zaměstnancům, pracujícím v privatizovaném podniku nebo v jeho organizační složce, na nabyvatele privatizovaného majetku. K tomuto přechodu práv a povinností nedochází jen tehdy, došlo-li k odnětí vlastnického práva k privatizovanému majetku nebo jeho části způsobem uvedeným v § 2 odst. 3 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů, a je-li způsobem vypořádání nároku oprávněných osob, stanoveným v rozhodnutí o privatizaci, vydání věci (srov. § 47 zákona o privatizaci).

Vzhledem k tomu, že jedním ze způsobů privatizace majetku státu je jeho přímý prodej předem určenému nabyvateli na základě smlouvy mezi Fondem národního majetku České republiky a nabyvatelem (srov. ustanovení § 10 odst. 1, § 11 odst. 1 a 2

a § 14 odst. 1, věty první, zákona o privatizaci), má uzavření takové smlouvy za následek přechod práv a povinností podniku z pracovních vztahů zaměstnanců pracujících v podniku nebo v jeho organizační složce, které jsou předmětem přímého prodeje, na nabyvatele. K tomuto přechodu práv a povinností dochází přímo ze zákona; není proto třeba, aby byl předmětem ujednání mezi Fondem národního majetku České republiky a nabyvatelem ve smlouvě, a nevyžaduje se k němu ani souhlas dotčených zaměstnanců. Pokračování pracovního vztahu u nabyvatele podniku nebo jeho části může zaměstnanec zamezit jen tím, že přistoupí k rozvázání pracovního poměru některým ze způsobů uvedených v § 42 zák. práce.

Předpokladem přechodu práv a povinností z pracovních vztahů zaměstnanců pracujících v podniku nebo jeho organizační složce, jichž se týká privatizace, je v případě přímého prodeje tohoto majetku předem určenému nabyvateli především uzavření platné smlouvy mezi Fondem národního majetku České republiky a nabyvatelem.

Ke vzniku smlouvy je třeba návrhu na její uzavření (§ 43a odst. 1 obč. zák.) a přijetí tohoto návrhu osobou, které byl návrh určen (§ 43c odst. 1 obč. zák.). Návrh na uzavření smlouvy působí od doby, kdy dojde osobě, které je určen (§ 43a odst. 2, věta první, obč. zák.), a – i když je neodvolatelný – zaniká uplynutím lhůty, která v něm byla určena pro přijetí, nebo uplynutím přiměřené doby s přihlédnutím k povaze navrhované smlouvy a k rychlosti prostředků, které navrhovatel použil pro zaslání návrhu, anebo dojitím projevu o odmítnutí návrhu navrhovatelem; ústní návrh zaniká, není-li přijat ihned, ledaže z jeho obsahu vyplývá něco jiného (§ 43b odst. 1 a 2 obč. zák.). Přijetím návrhu je včasné prohlášení učiněné osobou, které byl návrh určen, nebo jiné její včasné jednání, z něhož lze dovodit její souhlas (§ 43c odst. 1 obč. zák.). Včasné přijetí návrhu nabyvá účinnosti okamžikem, kdy vyjádření souhlasu s obsahem návrhu dojde navrhovatelem (§ 43c odst. 2, věta první, obč. zák.). Pozdní přijetí má přesto účinky včasného přijetí, jestliže navrhovatel o tom bez odkladu vyrozumí osobu, které byl návrh učiněn, a to ústně nebo odesláním zprávy (§ 43c odst. 3 obč. zák.). Jestliže z dopisu nebo jiné písemnosti, jež vyjadřuje přijetí návrhu, vyplývá, že byly odeslány za takových okolností, že by došly navrhovatelem včas, kdyby jejich přeprava probíhala obvyklým způsobem, má pozdní přijetí účinky včasného přijetí, ledaže navrhovatel bez odkladu vyrozumí ústně osobu, které byl návrh určen, že považuje návrh za zániklý, nebo jí v tomto smyslu odešle zprávu (§ 43c odst. 4 obč. zák.). Smlouva je uzavřena okamžikem, kdy přijetí návrhu na uzavření smlouvy nabyvá účinnosti (§ 44 odst. 1, věta první, obč. zák.). Přijetí návrhu, které obsahuje dodatky, výhrady, omezení nebo jiné změny, je odmítnutím návrhu a považuje se za nový návrh (§ 44 odst. 2, věta první, obč. zák.).

V posuzovaném případě žalované 1) a 2), které byly navrhovatelkami dohody o vydání a převodu majetku ze dne 1. 1. 1995, návrh této dohody odeslaly žalovanému 4) poté, co návrh podepsala druhá z nich; k podpisu žalované 2) přitom došlo dne 21. 2. 1994 a k podpisu žalované 1) dne 10. 11. 1994. Vzhledem k tomu, že z obsahu spisu nevyplývá, že by žalované 1) a 2) v návrhu na uzavření dohody urči-

ly lhůtu pro jeho přijetí a že žalovaný 4) návrh neodmítl (návrh přijal podpisem dohody a doručení jejího podepsaného vyhotovení žalovaným 1/ a 2/), mohl by návrh na uzavření dohody zaniknout jen uplynutím přiměřené doby k jeho přijetí ve smyslu ustanovení § 43b odst. 1 písm. b) obč. zák. Při posuzování přiměřenosti doby k přijetí návrhu dohody je třeba vzít v úvahu, že návrh působil od doby, kdy po jeho podpisu žalovanou 1) dne 10. 11. 1994 došel žalovanému 4) (§ 43a odst. 2, věta první, obč. zák.). Přihlédnout je dále třeba zejména k závažnosti navrhované dohody, kterou byl na žalované 1) a 2) převáděn majetek značného rozsahu, s jehož vlastnictvím měla na tyto žalované přejít i jiná práva a závazky s majetkem související (srov. též § 15 odst. 1 zákona o privatizaci). Významná je z tohoto hlediska i skutečnost, že část majetku P. H. K., která byla předmětem dohody, byla z P. H. K. vyňata jejich zakladatelem ke dni 1. 1. 1995 a že až tímto dnem přešla na žalovaného 4) (srov. § 11 odst. 1 a 2 zákona o privatizaci); do té doby proto žalovaný 4) ani návrh dohody přijmout nemohl. Vzhledem k těmto okolnostem je odůvodněn závěr, že do dne 6. 1. 1995, kdy bylo žalovaným 1) a 2) doručeno vyhotovení dohody podepsané žalovaným 4), přiměřená doba k přijetí návrhu dohody podepsané druhou z navrhovatelek dohody až dne 10. 11. 1994 neuplynula a že k přijetí návrhu dohody ze strany žalovaného 4) došlo včas. Námitka dovolatelky, že návrh dohody o vydání a převodu majetku zanikl uplynutím doby ve smyslu ustanovení § 43b odst. 1 písm. b) obč. zák. a že z toho důvodu k uzavření dohody nedošlo, proto není opodstatněná.

Souhlasit nelze ani s názorem dovolatelky, že dohoda o vydání a převodu majetku ze dne 1. 1. 1995 je neplatná proto, že ji žalované 1) a 2) uzavřely za situace, kdy jim nebyla známa výše závazků spojených s převáděným majetkem a okolnost, že na nemovitostech, které byly dohodou vydávány, vážne zástavní právo zřízené P. H. K. ve prospěch banky.

Podle ustanovení § 49a obč. zák. je právní úkon neplatný, jestliže jej jednající osoba učinila v omylu, vycházejícím ze skutečnosti, jež je pro jeho uskutečnění rozhodující, a osoba, které byl právní úkon určen, tento omyl vyvolala nebo o něm musela vědět. Právní úkon je rovněž neplatný, jestliže omyl byl touto osobou vyvolán úmyslně. Omyl v pohybu právní úkon neplatným nečiní.

Z citovaného ustanovení vyplývá, že omyl jednající osoby má za následek neplatnost právního úkonu jen tehdy, jestliže se jedná o omyl, který vychází ze skutečnosti, jež je pro právní úkon rozhodující (podstatná), a jestliže osoba, které byl právní úkon určen, tento omyl buď vyvolala anebo o něm alespoň musela v době právního úkonu vědět (omyl jí musel být – objektivně posuzováno – zřejmý). Jestliže byl omyl vyvolán osobou, které byl právní úkon určen, úmyslně (lstí), je právní úkon neplatný bez ohledu na to, vycházel-li ze skutečnosti, jež byla pro jeho uskutečnění rozhodující (podstatná), či nikoliv. Neplatnost právního úkonu, který byl učiněn v omylu, je tzv. relativní neplatnost; takový právní úkon se považuje za platný, pokud se ten, kdo je jím dotčen, neplatnosti právního úkonu nedovolá (srov. ustanovení § 40a, věty první, obč. zák.).

V posuzovaném případě nebylo v řízení zjištěno a žalovanými 1) a 2) ani tvrzeno, že by žalovaný 4), který se žalovanými 1) a 2) dohodu o vydání a převodu majetku uzavřel, omyl těchto žalovaných, spočívající v jejich nevědomosti o výši závazků spojených s privatizovaným majetkem a o existenci zástavního práva váznoucího na vydávaných nemovitostech, vyvolal nebo o něm musel vědět. Protože vyvolání omylu účastníkem, kterému byl právní úkon určen, nebo jeho vědomost o omylu jednající osoby je – jak vyplývá z výše uvedeného – podmínkou toho, aby byl právní úkon učiněný za takových okolností neplatný, a protože splnění této podmínky nebylo v případě dohody o vydání a převodu majetku ze dne 1. 1. 1995 prokázáno, nemohly se žalované 1) a 2) úspěšně dovolat neplatnosti této dohody.

Dohodu o vydání a převodu majetku ze dne 1. 1. 1995 přesto nelze považovat za platný právní úkon.

V případě, že k odnětí vlastnického práva k privatizovanému majetku nebo jeho části došlo způsobem uvedeným v § 2 odst. 3 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, vzniká osobám oprávněným podle uvedeného zákona nárok, jehož způsob vypořádání stanoví rozhodnutí o privatizaci, týkající se tohoto majetku (§ 47 odst. 1, částí věty před středníkem, zákona o privatizaci) nebo schválený privatizační projekt, týkající se tohoto majetku (§ 47 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., ve znění zákonů č. 92/1992 Sb., č. 264/1992 Sb., č. 541/1992 Sb., č. 544/1992 Sb. a č. 210/1993 Sb., tj. zákona o privatizaci, ve znění účinném do 12. 8. 1993).

Nároky oprávněných osob, jestliže k odnětí vlastnického práva k majetku došlo způsobem uvedeným v § 2 odst. 3 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, vypořádává Fond národního majetku České republiky, a to způsobem uvedeným v příslušném rozhodnutí o privatizaci či schváleném privatizačním projektu (srov. § 20 odst. 2, věta první, zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů). V rámci rozhodnutí o privatizaci (schváleného privatizačního projektu) uzavírá Fond národního majetku České republiky svým jménem mimo jiné smlouvy o prodeji podniků, jejich organizačních složek a části jejich majetku, jež tvoří jeho majetek (§ 20 odst. 1 písm. g/ citovaného zákona), a činí i jiné právní úkony při nakládání svým majetkem (srov. § 20 odst. 1 písm. a/ až h/ citovaného zákona).

Z uvedeného vyplývá, že smlouvy o prodeji podniků, jejich organizačních složek a částí jejich majetku, jakož i dohody, kterými se vypořádávají nároky oprávněných osob, jestliže k odnětí vlastnického práva k majetku došlo způsobem uvedeným v § 2 odst. 3 zákona č. 87/1991 Sb., mohou být Fondem národního majetku České republiky uzavírány jen v rámci rozhodnutí příslušného orgánu (§ 10 odst. 1 a 2 zákona o privatizaci) o privatizaci (schváleného privatizačního projektu). Znamená to, že uvedené smlouvy a dohody musí rozhodnutí o privatizaci (schválenému privatizačnímu projektu) obsahově odpovídat. Smlouva (dohoda) uzavřená Fondem národního majetku České republiky, ve které vymezení práv a povinností účastníků neod-

povídá rozhodnutí o privatizaci (schválenému privatizačnímu projektu), svým obsahem odporuje zákonu, a je proto neplatným právním úkonem (§ 39 obč. zák.).

V posuzovaném případě měl být – jak bylo soudy dokazováním zjištěno – podle rozhodnutí vlády České republiky o schválení privatizačního projektu (schváleného privatizačního projektu) na část majetku P. H. K. nárok žalovaných 1) a 2), vzniklý jim podle § 47 odst. 1 zákona o privatizaci, na základě toho, že nemovitosti tvořící část majetku sodovkárny Z. původně náležející jejich otci byly bez náhrady znárodněny, vypořádán tak, že znárodněné nemovitosti měly být žalovaným 1) a 2) vydány; zbývající část majetku sodovkárny jim měla být prodána za kupní cenu, jež měla být stanovena na základě aktualizované účetní hodnoty ke dni prodeje majetku. Žalovaný 4) se však tímto rozhodnutím (schváleným privatizačním projektem) zcela neřídil; dohodou o vydání a převodu majetku ze dne 1. 1. 1995 sice žalovaným 1) a 2) vydal znárodněné nemovitosti, ovšem zbývající část majetku tvořící sodovkárnu Z. jim ve skutečnosti neprodal, nýbrž na ně tuto část majetku bezúplatně převedl („nulová“ kupní cena je pojmově vyloučena). Při stanovení „kupní ceny ve výši 0 Kč“ žalovaný 4) navíc – v rozporu s uvedeným rozhodnutím vlády České republiky – nevycházel z účetní hodnoty privatizovaného majetku, aktualizované ke dni prodeje (tj. ke dni 1. 1. 1995), nýbrž z hodnoty majetku ke dni 31. 12. 1992.

Z uvedeného je zřejmé, že způsob vypořádání nároku žalovaných 1) a 2), vzniklého jim podle § 47 odst. 1 zákona o privatizaci, sjednaný v dohodě o vydání a prodeji majetku ze dne 1. 1. 1995, byl v rozporu se způsobem tohoto vypořádání, uvedeným v rozhodnutí vlády České republiky schváleném privatizačním projektu; právní úkon (dohoda o vydání a převodu majetku ze dne 1. 1. 1995), kterým bylo vypořádání provedeno, tak nebyl učiněn v rámci schváleného privatizačního projektu ve smyslu ustanovení § 20 odst. 1 zákona č. 171/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a svým obsahem tomuto ustanovení a ustanovení § 20 odst. 2 uvedeného zákona odporoval. Protože právní úkon, který svým obsahem odporuje zákonu, je – jak bylo uvedeno výše – neplatný, je neplatná i dohoda o vydání a převodu majetku ze dne 1. 1. 1995.

Protože dohoda o vydání a převodu majetku ze dne 1. 1. 1995 je neplatným právním úkonem, nemohla na základě ní na žalované 1) a 2) dnem 1. 1. 1995 přejít práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů mezi žalobci, pracujícími k uvedenému dni v sodovkárně Z. a P. H. K. Žalované 1) a 2) proto neměly vůči uvedeným žalobcům povinnosti zaměstnavatele, vyplývající z pracovního poměru, tj. zejména povinnosti přidělovat jim práci podle pracovní smlouvy a platit jim za vykonanou práci mzdu (§ 35 odst. 1 písm. a/ zák. práce).

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci a že řízení mu předcházející je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci; Nejvyšší soud jej proto (s výjimkou výroku, kterým bylo potvrzeno usnesení Okresního soudu v Náchodě ze dne 17. 1. 1997) zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil Krajskému soudu v Hradci Králové k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1, část věty za středníkem, § 243b odst. 2, věta první, o. s. ř.).

INHALT*)

Entscheidungen in Strafsachen

- Nr. 16** Ein Richter, der im Sinne des § 69 Abs. 5, 6 StPO über die Inhaftierung eines festgenommenen Beschuldigten entscheidet, erfüllt seine gesetzliche Pflicht, wenn er den Verteidiger des Beschuldigten über den genauen Zeitpunkt und Ort der Durchführung der Vernehmung telefonisch in Kenntnis setzt, und zwar auch in dem Fall, dass dies durch Hinterlassen einer Nachricht auf einem Aufzeichnungsgerät am Sitz der Anwaltskanzlei des Verteidigers geschieht, wenn der Verteidiger telefonisch nicht erreicht worden ist.
- Nr. 17** Die sachliche Zuständigkeit des Gerichts für eine Entscheidung über einen Antrag auf die Genehmigung der Wiederaufnahme eines Verfahrens in Sachen, die durch einen rechtskräftigen Beschluss des Staatsanwalts oder des Ermittlungsbeamten über die Einstellung der Strafverfolgung abgeschlossen worden sind (§ 281 Abs. 1 StPO), richtet sich grundsätzlich nach der Rechtsqualifikation der Tat zum Zeitpunkt der Einstellung der Strafverfolgung, d.h. nach der im Beschluss über die Einstellung der Strafverfolgung genannten Qualifikation. Sofern jedoch der Wiederaufnahmeantrag neue Tatsachen oder Beweise enthält, die andere Schlüsse zur Beurteilung der Tat begründen könnten, ist es notwendig, die sachliche Zuständigkeit des Gerichts gemäß der neuen Rechtsqualifikation zu beurteilen.
- Nr. 18** Die Bestimmung des § 2 Abs. 5 StPO über die Feststellung des Tatbestands einer Sache im Strafverfahren gilt in Anbetracht der Bestimmungen der §§ 278 Abs. 1 und 282 StPO angemessen auch für ein sog. Wiederaufnahmeverfahren. Auch in diesem muss die Beweisführung von dem Erhebungsgrundsatz geleitet durchgeführt werden, wobei sich das Gericht in dem durch den Antrag begrenzten Rahmen die erforderliche und begründet zweifelsfreie Grundlage für die Beurteilung bilden, ob der Wiederaufnahmeantrag begründet ist.
- Nr. 19** Wenn ein Verurteilter im Strafverfahren rechtskräftig nur als einer Straftat schuldig erkannt worden ist, an die keine Gründe für eine notwendige Verteidigung geknüpft waren, während seine Strafverfolgung wegen einer anderen Straftat, die Gründe für eine notwendige Verteidigung und die Bestellung eines Verteidigers hervorgerufen hat, rechtskräftig eingestellt worden ist, kann dem Verurteilten nicht die Pflicht auferlegt werden, dem Staat die Belohnung und die Barauslagen eines im Sinne der §§ 155 Abs. 1 und 152 Abs. 1 Buchst. b) StPO bestellten Verteidigers zu ersetzen.
- Nr. 20** Der Umstand, dass es auf dem Territorium des fremden Staates, in dem die Strafe auferlegt worden ist, zum Erlöschen der Strafe bzw. deren Rest gekommen ist und diese daher nicht verbüßt werden kann, verhindert die Anerkennung der Entscheidung des ausländischen Gerichts durch ein Vorgehen gemäß § 384a StPO, denn die Bedingung des Art. 3 Abs. 1 Buchst. c) des Abkommens über die Übergabe verurteilter Personen (veröffentlicht unter Nr. 553/1992 Gbl.) ist nicht erfüllt, d. h. es existiert keine Strafe bzw. deren Rest, die der Verurteilte verbüßen soll.

Entscheidungen in bürgerlichen, handelsrechtlichen und verwaltungsrechtlichen Sachen

- Nr. 25** Eine öffentliche Versteigerung ist ein besonders geregelter Prozess eines Vertragsschlusses und gleichzeitig auch ein spezifischer Prozess eines Vertragsschlusses.
- Bei einer gemäß Gesetz Nr. 427/1990 Gbl. in der Fassung späterer Vorschriften organisierten Versteigerung macht der Versteigerer ein Angebot der zum Verkauf stehenden Sache zum Ausrufungspreis (Offerte), wobei die wirksame Annahme des Angebots durch einen Teilnehmer der Versteigerung der Bedingung unterworfen ist, dass von keinem Versteigerungsteilnehmer ein höheres Preisangebot (eine neue Offerte) gemacht wird. Als Offerte, die zum Vertragsschluss führt, gilt dabei das letzte Angebot eines höheren Preises und der Zuschlag des Versteigerers für die Annahme dieses Angebots, also für die Rechtshandlung, mit der der Vertragsschluss im Sinne des § 9 Abs. 1 dieses Gesetzes gekrönt wird.
- Die Fläche einer Parzelle ist kein Bestandteil der zur Identifizierung eines Grundstücks als bestimmter Gegenstand einer Rechtsbeziehung unerlässlich notwendigen Angaben. Eine falsche Angabe dieser Fläche bei einer Versteigerung eines Grundstücks begründet nicht die absolute Ungül-

3 sbírky judikátu
6 právnických periodik pro teorii a praxi
2 prestižní bilingvní čtvrtletníky

Orac

*) Dieser Text wurde in der deutschen Sprache zwecks Informationen der Leser vom ORAC – Verlag vorbereitet.

CONTENTS*)

- tigkeit des durch den Zuschlag des Versteigerers gekrönten Vertragsschlusses, kann jedoch ein Grund für eine relative Ungültigkeit dieses Vertrags wegen eines Irrtums bei einer wesentlichen Eigenschaft der Sache sein. sein (§ 49a, Bürgerl. Gesetzbuch).
- Nr. 26** Wenn auf einem fremden Grundstück während der Gültigkeit des Gesetzes, Art. 141/1950 Gbl., Bürgerliches Gesetzbuch, ein dauerhaftes (immobiles) Bauwerk errichtet wird, ohne dass für den Bauherrn das Baurecht errichtet worden wäre, wird die durch einen Bau auf dem fremden Grundstück vor dem 1. April 1964 entstandene Beziehung zwischen dem Bauherrn und dem Grundstückseigentümer nach dem Gesetz Art. 141/1950 Gbl. beurteilt.
- Nr. 27** Die Zulässigkeit einer Revision gemäß § 239 Abs. 2 Zivilprozessordnung ist nicht nur der Bedingung unterworfen, dass die Entscheidung hinsichtlich ihrer allgemeinen Folgen für die Verhältnisse anderer (analoger) Streitigkeiten von grundsätzlicher Bedeutung ist, sondern auch der Bedingung, dass die betreffende rechtliche Beurteilung der Sache bedeutsam für die Sache selbst ist. Diese Voraussetzung wird durch eine Lage erfüllt, in der die Lösung der bewussten Rechtsfrage nicht in den Verhältnissen des die Revision Begehrenden zum Ausdruck kommt, wenn also seine Stellung gegenüber der anderen Partei des Streits (in der Beziehung Kläger – Beklagter) unverändert ist.
- Nr. 28** Eine die Entscheidung, durch die das Berufungsgericht einen Beschluss eines Gerichts der ersten Instanz geändert hat, durch den ein Antrag auf Aufschub des Vollzugs eines Wohnungsräumungsbescheids abgewiesen und der Aufschub bewilligt worden ist, hat dem Verpflichteten keinen durch die Aufhebung des Bescheids zu beseitigenden Prozessnachteil zugefügt. Das Berufungsgericht weist daher den Revisionsantrag des Verpflichteten als durch eine unberechtigte Person gestellten Antrag (§ 243b Abs. 4, § 218 Abs. 1 Buchst. b/ Zivilprozessordnung) ab. Zweck des Aufschubs des Vollzugs eines Bescheids gemäß § 266 Abs. 1 Zivilprozessordnung kann nicht die nachträgliche Abhilfe dessen sein, dass die beschlagnahmte Wohnung nicht die Kennzeichen einer angemessenen Ersatzwohnung erfüllt, worüber in einem Befundsverfahren entschieden worden ist.
- Nr. 29** Die Forderung, dass in einer Berufung angeführt wird, worin die Unrichtigkeit der angefochtenen Entscheidung oder des Vorgehens des Gerichts erblickt wird, (§ 205 Abs. 1 Zivilprozessordnung), ist nicht durch die bloße Feststellung erfüllt, dass die rechtliche Bewertung der Sache in der Entscheidung unrichtig ist. Die Unterlassung von Angaben darüber, worin die Unrichtigkeit der Entscheidung oder des Vorgehens des Gerichts erblickt wird, verhindert jedoch nicht die Fortsetzung des Berufungsverfahrens. Wenn der Berufung Erhebende den ordnungsgemäßen Verlauf des Berufungsverfahrens dadurch vereitelt, dass die Argumente, mit denen er die Richtigkeit der angefochtenen Entscheidung bezweifelt, erst in der Berufungsverhandlung geltend macht, kann, wenn in Folge dessen den übrigen Parteien erhöhte Kosten entstehen, z.B. dadurch, dass die Berufungsverhandlung deshalb vertagt wird, damit die andere Streitpartei die Möglichkeit hat, auf die Berufungseinwände in einem angemessenen zeitlichen Rahmen zu reagieren, ein solches Vorgehen durch eine Entscheidung im Sinne des § 147 Abs. 1 Zivilprozessordnung, aber nicht durch Einstellung des Berufungsverfahrens belangt werden.
- Nr. 30** Ein Stadtteil der Hauptstadt Prag kann nicht erfolgreich die Bestimmung begehren, dass er Eigentümer einer Sache ist, die gemäß Gesetz Art. 172/1991 Gbl. auf die Kommune Hauptstadt Prag übergegangen ist.
- Nr. 31** Die Frist für die Erhebung einer Berufung läuft nur dann von Neuem ab Zustellung eines berechtigten Beschlusses gemäß § 204 Abs. 1, zweiter Satz, Zivilprozessordnung, wenn die Berufung gerade nur gegen den durch einen Beschluss gemäß § 164 Zivilprozessordnung korrigierten Spruch, beziehungsweise gegen einen Spruch, der von dem korrigierten Spruch abhängig ist, gerichtet ist.
- Nr. 32** Zu den Fällen, in denen aus einer Rechtsvorschrift eine bestimmte Art und Weise der Auseinandersetzung der Beziehung zwischen den Parteien hervorgeht, gehört gleichfalls die Auseinandersetzung zwischen den Parteien darüber, ob es zum Übergang von Rechten und Pflichten aus arbeitsrechtlichen Beziehungen gekommen ist (ob ein Fall eingetreten ist, mit dem das Gesetz einen solchen Übergang verbindet), und wer von ihnen die Rechte und Pflichten des Arbeitgebers hat.

Resolution in Criminal Law Cases:

- No. 16** The judge, who decides, in compliance with Section 69 Sub-section 5, 6 of the Code of Criminal Procedure on the detention of the arrested accused, shall fulfil his/her legal obligation by giving notification by telephone to the defending counsel of the accused about the precise time and place of the questioning of the accused, even in such a case whereby it shall be accomplished, if the defending counsel was not reached by telephone, by means of leaving a message on the answering machine at the solicitor's office of the defending counsel.
- No. 17** The material competence of the court on the decision on the motion for permission for a new trial on the issues, which ended by a legitimate decision of the prosecuting counsel or the investigator on discontinuation of prosecution (Section 281 Sub-section 1 of the Code of Criminal Procedure), is in principle governed by the legal qualification of the act at the time of the discontinuation of prosecution i. e. pursuant to the qualification specified in the ruling on the discontinuation of prosecution. However if the motion for permission of a new trial contains new facts or evidence, which could justify a different finding regarding the legal consideration of the act, it is necessary to judge the material competence of the court in compliance with a new legal qualification.
- No. 18** Provision of Section 2 Sub-section 5 of the Code of Criminal Procedure on establishing the facts of the case during criminal proceedings is suitably in force in view of the provisions of Section 278 Sub-section 1 and Section 282 of the Code of Criminal Procedure also for so-called, re-opening of the trial. Also, in it the substantiation conducted by the principle of searching has to be implemented, during which the court constructs, within the framework defined by the motion, a necessary and reasonably unquestionable foundation for the consideration if the motion for permission for a new trial is justified.
- No. 19** If the convicted person was in the criminal proceedings lawfully found guilty of only the criminal act, for which the reasons of necessary defence did not qualify, whilst his/her criminal prosecution for a different criminal act, which incited reasons for the necessary defence and appointment of the defending counsel, was lawfully abated, it is not possible to impose on the convicted person a duty to reimburse the state with the fee and cash expenses paid to the appointed defending counsel by the state in compliance with Section 155 Sub-section 1 and Section 152 Sub-section 1 (b) of the Code of Criminal Procedure.
- No. 20** The circumstance, that in the territory of a foreign state, in which the sentence was imposed, the cessation of the sentence, or its remainder occurred and therefore cannot be served, prevents recognition of the foreign state court decision by practise pursuant to Section 384a of the Code of Criminal Procedure, because the condition of Article 3 Sub-section 1 (c) of Stipulation of Handling Over Convicted Persons (issued under No. 553/1992 Collection of Laws) is not fulfilled, i. e. the sentence or its remainder, which the convicted person is to serve, does not exist.

Resolution in Civil Law, Business Law and Administrative Law Cases:

- No. 25** A public auction is a specifically regulated process of concluding the contract and at the same time a specific process of the contract conclusion. At the auction organised pursuant to Act 427/1990 the Collection of Laws, as amended by subsequent regulations, the auctioneer makes an offer of an item for sale at the asking price (tender), whilst the effective acceptance of the offer by the auction participant is conditioned by the fact that none of the auction participants makes a higher price offer (new tender). The last and highest price offer is considered to be the tender which led to the contract conclusion and the auctioneer's knocking down for the acceptance of this offer, thus for the legal act, by which the contract conclusion in compliance with Section 9 of this law is accomplished. The plot area is not a part of the data essentially necessary for the plot identification as a certain subject of legal relationship. An erroneous statement of this area at the auction of the plot does not

Váš zdroj právních informací
www.epravo.cz

Bližší informace na adrese

www.orac.cz

Orac

*) This text in the English language has been prepared for readers' information by ORAC publishing house.

No. 26

create an absolute invalidity of the contract accomplished by the auctioneer's knocking down, but it can be a reason for the relative invalidity of this contract if for a mistake in a significant feature of the subject (section 49 a of the Civil Code).

If on the other person's plot, was, under the force of Act No. 141/1950 the Collection of Laws, Civil Code, built a standing (immovable) building, without establishing the right to build for the builder, the relationship between the builder and the plot owner arisen as a result of a building on the other person's plot before April 1st 1964 is adjudicated in compliance with Act No. 141/1950 the Collection of Laws.

No. 27

Admissibility of recourse pursuant to Section 239 Sub-section 2 of the Code of Civil Procedure is conditioned, not only by the fact that the decision is of fundamental significance from the viewpoint of its general incidence into relationships of different (similar) disputes, but also by the fact that the affected legal consideration of matters is significant for the matter itself. This prerequisite is not fulfilled by the situation of when the solution of the legal issue in question cannot be shown in the relations of the initiator of the admissibility to recourse, to wit, if his/her position stays unchanged against the other side of dispute (in the relationship of suitor – defendant).

No. 28

By means of the decision – by which the court of appeal changed the decision of the court of the first instance, by which the bill to suspend a decree by vacating the flat was refused, and allowed the postponement – it did not inflict on the obliger a procedural injury rectifiable by a reversal of decision; therefore the admissibility of recourse of the obliger will be refused by the court of appeals as it was lodged by an unqualified person. (Section 243 b Sub-section 4, Section 218, Sub-section 1 (b) Code of Civil Procedure).

A subsequent rectification of the fact that the flat provided does not fulfil the criteria of an appropriate substitute flat, on which it was decided at the awarding procedure, cannot be the purpose of the suspension of a decree under Section 266 Sub-section 1 of the Code of Civil Procedure.

No. 29

The requirement for the appeal to contain what is seen as the injustice of the contested decision or of the court procedure (Section 205, Sub-section 1 of the Code of Civil Procedure) is not fulfilled by a mere statement that the legal evaluation of the matter in the decision is incorrect. Failing to state the facts, in which the injustice of the decision or of the court procedure is seen, nevertheless, does not prevent subsequent continuation of the appellate procedure.

If the appellant obstructs the ordinary course of the appellate procedure in such a way, that not before, at the appellate proceedings he/she shall put into effect the arguments, by means of which he/she casts doubts on the justness of the contested decision, such a course of action – if as a result of that increased costs of other participants arise, for example, in such a way that the appellate proceedings shall be adjourned so that the other party of dispute has the opportunity to react to appellate objection within the sufficient time period – can be implicated by the decision in compliance with Section 147 Sub-section 1 of the Code of Civil Procedure, but not by the discontinuation of the appellate procedure.

No. 30

District of the Capital City of Prague cannot successfully claim to be identified as the owner of the object, which was passed over to the Municipality of the Capital City of Prague pursuant to Act. No. 172/1991 Collection of Laws.

No. 31

The period of time for lodging an appeal starts its course again from the delivery of the remedial decision Section 204 sub- section 1, the second sentence, of the Code of Civil Procedure, only for such a case when the appeal objects only against the verdict rectified by the decision pursuant to Section 164 of the Code of Civil Procedure, or against the verdict, which is dependant on the rectified verdict.

No. 32

Settlement of the participants about the fact, if the devolution of rights and obligations resulting from the industrial relations (if any of the cases, with which the law associates such a devolution, occurred) and which of them has the rights and obligations of the employer, shall also pertain to the cases, in which a certain way for settlement of the relationship among the participants results from a legal regulation.

Váš zdroj právních informací
www.epravo.cz

NOVINKA

Od dubna do června 2001 mají inzerenti celostránkové barevné inzerce formátu A4 nebo A5 našich periodik včetně inzerce vkládané jedinečnou možností se prezentovat souběžně s placeným inzerátem také

zdarma

Kde?

na našich nově upravených webových stránkách (www.orac.cz)

Jak dlouho?

po dobu jednoho měsíce, souběžně s časem tištěného inzerátu v periodikách

Jakou formou?

logo, upoutávka na vloženém reklamním čtverečku na titulní textové straně periodik; v případě již obsazené kapacity dřívějším inzerentem bude prezentace dohodnuta vždy individuálně (umístění, doba trvání)

Komu je inzerce určena?

zhruba klientům 10 000 kanceláří – tolik činí naše abonentní databáze všech periodik; klientelu tvoří především advokáti, soudci, notáři, firemní právníci, daňoví poradci, účetní specialisté, auditori, zaměstnanci státní správy a veřejné samosprávy, manažeri, podnikatelé

Podrobný ceník inzerce všech formátů naleznete na www.orac.cz.

Orac
 UVODNÍ STRANA
 EDIČNÍ PLÁN
 NOVINY
 EDIČNÍ RADY
 OBSAH PERIODIK
 OBSAH PUBLIKACÍ
 ARCHIV
 ROZDÍL
 OŘEZNÁVKA
 PRŮPRAVA
 NÁMĚTY
 KONTRAT

Podrobný ceník inzerce

Orac
 Všechny inzeráty v Oracu jsou tištěny v barvě a mají formát A4 nebo A5. Cena inzerce je stanovena podle velikosti a délky inzerátu. Cena inzerce je stanovena podle velikosti a délky inzerátu. Cena inzerce je stanovena podle velikosti a délky inzerátu.

Podrobný ceník inzerce

Orac
 Všechny inzeráty v Oracu jsou tištěny v barvě a mají formát A4 nebo A5. Cena inzerce je stanovena podle velikosti a délky inzerátu. Cena inzerce je stanovena podle velikosti a délky inzerátu. Cena inzerce je stanovena podle velikosti a délky inzerátu.

Pro členy Klubu ORAC platí výrazné slevy. Přípravujeme na našich webových stránkách další novinky.

Sledujte www.orac.cz

Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu České republiky je jediným pramenem, který obsahuje výlučně judikaturu vycházející z kolektivní procedury upravené předpisem, jenž se opírá o zákonné zmocnění. Jejím vydavatelem je Nejvyšší soud České republiky. Výběr rozhodnutí provádějí a o zařazení rozhodnutí do Sbírky rozhodují kolegia Nejvyššího soudu.

Před projednáním jednotlivých vybraných rozhodnutí jsou tyto judikáty zaslány na připomínková místa uvedená v tiráži. Rozhodnutí publikovaná v této Sbírce nepředstavují názor jednotlivce ani nevycházejí z volného uvážení nakladatelství, nýbrž jsou výsledkem kolektivního projednání a kolektivního názoru o vhodnosti zveřejnění řešení nového nebo dosud neřešeného problému.

Index 47 301

Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek, sešit 4/2001 (ročník LIII) z 5. 4. 2001.
Vydává Nejvyšší soud ČR v NAKLADATELSTVÍ ORAC, s. r. o., Praha, IČO 45808937.
Připomínková místa: Vrchní soud v Praze, Vrchní soud v Olomouci, Ministerstvo spravedlnosti ČR, Ministerstvo vnitra ČR, Česká advokátní komora, Právnická fakulta Univerzity Karlovy, Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Právnická fakulta Palackého univerzity, Právnická fakulta Západočeské univerzity, Ústav státu a práva Akademie věd ČR, Krajský soud v Ústí nad Labem, Krajský soud v Hradci Králové, Krajský soud v Plzni, Krajský soud v Brně, Krajský soud v Ostravě, Krajský soud v Českých Budějovicích, Krajský soud v Praze, Městský soud v Praze, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Nejvyšší státní zastupitelství.
Předseda redakční rady: JUDr. Pavel Kučera.
Redigují: JUDr. Antonín Drašík, JUDr. Karel Hasch, JUDr. Pavel Krbek a JUDr. Zdeněk Krčmář.
Adresa redakce: 657 37 Brno, Burešova 20, tel. 05/41593111.
Ročně vycházejí sešity 1–10 a sešit rejstříků.
Rozšiřuje, objednávky předplatného přijímá a informace o prodeji a odběru podává:
NAKLADATELSTVÍ ORAC, s. r. o., Vinohradská 184, 130 52 Praha 3.
Administrace: NAKLADATELSTVÍ ORAC: tel.: 02/6713 2177, fax: 02/6713 2134, e-mail: orac@its.cz.
Distribuce: Česká pošta, s. p., Postservis OZ Střední Čechy.